

**Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и
водите-Враца**

**Регионален доклад за състоянието на
околната среда през 2021 г.**

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ	стр.
I. Въведение	03
II. Анализи по компоненти на околната среда	05
II.1. Качество на атмосферния въздух	05
II.2. Води	24
II.3. Политика по изменение на климата	49
II.4. Земи и почви	50
II.5. Защитени територии и биоразнообразие	53
III. Анализи по фактори на въздействие	84
III.1. Отпадъци	84
III.2. Шум	102
III.3. Радиационен контрол	106
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	107
IV. Превантивна дейност	113
IV.1. ОВОС и Екологична оценка	113
IV.2. Комплексни разрешителни	119
IV.3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети	121
V. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда	122
VI. Административно-наказателна отговорност и принудителни административни мерки	125
VII. Проекти/ обекти с екологично предназначение	129
VIII. Заключение	138

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БЗП	- Билкозаготвителен пункт
ВЕЕС	- Висш експертен екологичен съвет
ВЕЦ	- Водноелектрическа централа
ГЗ	- Гражданска защита
ГПСОВ	- Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДГС	- Държавно горско стопанство
ЕС	- Европейски съюз
ЗООС	- Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	- Закон за чистотата на атмосферния въздух
ЗВ	- Закон за водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

ЗЗТ	- Закон за защитените територии
ЗБР	- Закон за биологичното разнообразие
ЗГМО	- Закон за генетично модифицираните организми
ЗЛР	- Закон за лечебните растения
ЗУО	- Закон за управление на отпадъците
ЗЗ	- Защитени зони
ЗМ	- Защитена местност
ЗП	- Земеделски производител
ЗТ	- Защитени територии
ИАОС	- Изпълнителна агенция по околна среда
ИСПА	- Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИЕО	- Индивидуални емисионни ограничения
КАВ	- Качество на атмосферния въздух
КПКЗ	- Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
ЛМС	- Локална мониторингова станция
МЗ	- Министерство на здравеопазването
МФ	- Министерство на финансите
МИЕ	- Министерство на икономиката и енергетиката
МЗГ	- Министерство на земеделието и горите
МРРБ	- Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МПС	- Моторно превозно средство
НСМОС	- Национална система за мониторинг на околната среда
НПО	- Неправителствена организация
ОВОС	- Оценка на въздействието върху околната среда
ПЗ	- Природна забележителност
ПДЕ	- Пределно допустими емисии
ПДК	- Пределно допустима концентрация
ПП	- Природен парк
ПР	- Поддържан резерват
ПДК м.е.	- Пределно допустима концентрация - максимална еднократна
ПДК ср.дн.	- Пределно допустима концентрация - средноденонощна
ПДК ср.год.	- Пределно допустима концентрация - средногодишна
ПДН	- Пределно допустима норма
ПМС	- Постановление на Министерски съвет
ПСОВ	- Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	- Подробен устройствен план
ПАВ	- Полициклични въглеродороди
ФПЧ	- Фини прахови частици
РЛ	- Регионална лаборатория
РОУ	- Райони за оценка и управление
ОД „ПБЗН“	- Областна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
Р	- Резерват
РС „ПБЗН“	- Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението"
РС „РЗ“	- Регионална служба "Растителна защита"
САПАРД	- Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
ТЕЦ	- Топлоелектрическа централа
CITES	- Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е разработен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца (РИОСВ – Враца), на базата на цялостната контролна дейност, осъществена през 2021 година и цели да представи на широката общественост и заинтересованите лица информация за състоянието и проблемите, свързани с компонентите и факторите на околната среда.

Той е насочен към гражданите на Република България, обществените институции, неправителствените организации, академичните среди, бизнеса и всички, които са заинтересовани от съхраняването и опазването на околната среда.

Основната цел на доклада е обективното и своевременно информиране за състоянието и развитието на екосистемите в Област Враца, компонентите на околната среда (въздух, води, почви, флора и фауна) и грижите, полагани за тяхното подобряване. Чрез това се подпомага интегрирането на държавната политика в областта на околната среда и устойчивото развитие на местно ниво, вземането на екологосъобразни решения от общините и бизнеса.

От този доклад ще получите информация за:

- ✓ текущото състояние и тенденциите на промяна в отделните компоненти на околната среда в региона;
- ✓ конкретните проблеми, свързани с нейното опазване;
- ✓ степента на въздействие на факторите, водещи до замърсяване и увреждане;
- ✓ извършените законодателни, административни и инвестиционни промени в областта на опазване на околната среда.

РИОСВ – Враца осъществява контролната си дейност на територията на област Враца.

РИОСВ – Враца осъществява своята дейност на територията на област Враца, която обхваща следните общини: Враца, Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман и Хайредин.

В областта има 123 населени места – 8 града и 115 села.

Област Враца се простира от река Дунав на север до Стара планина на юг. Релефът е разнообразен - от равнинен покрай река Дунав, хълмист, с преобладаваща надморска височина 150-300 м - в посока север и на юг – планински, включващ Врачанска планина. На север има международна граница с окръг Долж, Румъния. На запад граничи с област Монтана, на юг със София Област и на изток с областите Ловеч и Плевен. През територията

на област Враца минават международни транспортни коридори: номер IV – път Е 79 и номер VII – река Дунав.

През територията преминават реките – Искър, Ботуня, Лева, Огоста, Скът и др. В климатично отношение попада в умерено-континентална подобласт.

В региона са разположени множество защитени природни обекти. Към тях спадът защитени

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

територии в четири категории - резерват “Врачански карст”, природен парк “Врачански Балкан”, 15 защитени местности и 13 природни забележителности.

На територията на Врачанска област има 18 защитени зони, от които 3 са за опазване на дивите птици и 15 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Обект на защита в зоните по Натура 2000 са около 140 природни местообитания и над 600 вида животни и растения, които са определени като значими за Европейската общност.

Индустриалното развитие на областта се представя от енергетика, производство на цимент, добив, съхранение и пренос на нефт и газ, машиностроене, текстилна и шивашка промишленост, кариери за добив и обработка на каменни блокове и мрамор, предприятия от хранително-вкусовата промишленост, строителна дейност и др.

Адрес на РИОСВ - Враца

гр. Враца 3000

ул. "Екзарх Йосиф" № 81, п.к. 210

Телефони:

Зелен телефон - 092/629211;

Факс 092/629211

E-mail: riosv_vr@m-real.net

Страница в Интернет: <http://riosv.vracakarst.com/>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на Качеството на Атмосферния Въздух на територията на РИОСВ - Враца като част от Национална система за мониторинг на околната среда - подсистема "въздух"

Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух - серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, ФПЧ₁₀ и озон, в региона контролиран от РИОСВ – Враца, се осъществява чрез постоянни измервания - Градски фонов пункт - от Автоматична измервателна станция /АИС "ЖП Гара"-Враца /. При анализ на регистрираните от АИС "ЖП Гара"- Враца концентрации на контролираните замърсители, превишения на средноденонощната норма са констатирани по показателя ФПЧ₁₀ (ПДК_{ср.дн.} 50мкг/м³). Броят на регистрираните превишения за 2021 г. е 12, с тези за 2020г. е 23.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

ЗАМЪРСИТЕЛ	ФПЧ ₁₀	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ _{2.5}	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове в т.ч	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
1. АИС "ЖП Гара" - Враца	да	-	да	да	да	-	-	-	-	-	-	-	-	да	да
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.															
1.АИС "ЖП Гара" - Враца	да	-	не	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	не	не
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:															
1.АИС "ЖП Гара" -Враца	не	-	не	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	не	не

Средногодишните концентрации по основните показатели регистрирани от АИС "ЖП Гара"- Враца през 2021 г. са както следва:

Показател за КАВ	ФПЧ ₁₀	O ₃	CO	NO ₂	SO ₂
Норма (ПДК)	Средно годишна 40 µg/m ³	ПИН 180.0 µg/m ³	8ч норма 10.0 mg/m ³	Средно годишна 40 µg/m ³	ПС за СДН 125.0 µg/m ³
АИС "ЖП Гара"- Враца	22.10	50.20	0.29	15.53	17.11

Във връзка с текущата оценка на качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Враца, през 2021 г. са изготвени:

- ежедневни бюлетени за състоянието на атмосферния въздух за нивата на замърсяване на серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон и ФПЧ₁₀ на гр. Враца, които ежедневно се публикува в Национална система за контрол качеството на атмосферния въздух в реално време на ИАОС и сайта на РИОСВ- Враца
- ежемесечно в дирекции "ОЧВ" и "ПОСККД" на МОСВ се изпраща информация с измерените СДН концентрации на ФПЧ₁₀ от АИС "ЖП Гара" - Враца, същата се публикува в сайта на РИОСВ – Враца.
- доклади за регистрираните концентрации на ФПЧ₁₀ и Озон - Отчет за зимен сезон за периода 01.10.2020г.- 31.03.2021г. и Отчет за летен сезон за периода 01.04.2021г.- 30.09.2021г.

Основни дефиниции при осъществяване контрол по компонента “ Въздух”:

"Качество на атмосферния въздух" е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените и съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

“Приземен слой” е атмосферния въздух на височина до 100 м от повърхността на Земята.

“Замърсяване на атмосферния въздух” е всяко постъпване на вредни вещества (замърсители) в него.

“Норма за качеството на атмосферния въздух” е всяко ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/ или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

“Праг за информиране на населението” е праг за нивата на озон в атмосферния въздух, превишаването на който е свързан с риск за здравето на особено чувствителни групи от населението, включително при кратковременна експозиция, и при превишаването на който е необходимо незабавно предоставяне на подходяща информация.

“ФПЧ₁₀” са всички частици, преминаващи през размерно- селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за вземане на проби и измерване нивата на ФПЧ₁₀, с 50%-на ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър на частиците до 10 микрона.

“Градски фонові пунктове за мониторинг” са тези пунктове за мониторинг, които са разположени в застроената част на града и където измерените нива на отделните замърсители са представителни за експозицията на по- голямата част от населението.

“Постоянни измервания” означават непрекъснати или периодични измервания, направени в постоянен пункт за мониторинг, в съответствие с поставените изисквания за качество на данните.

“Индикативни измервания” означават измервания, към които не се поставят толкова строги изисквания по отношение качеството на данните в сравнение с постоянните измервания.

“Ниво” е определена стойност за концентрацията на даден замърсител в атмосферния въздух или отлагането му от атмосферния въздух върху открити площи за определен период от време.

“Пределно допустима концентрация” е концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека.

“Максималната еднократна концентрация” е най- високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

“Средноденонощната пределно допустима концентрация” е допустимата концентрация в продължение на 24-часова експозиция.

“Средноденонощната концентрация” е средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

“Средногодишната концентрация” е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

“ПС за СЧН” е прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители.

“Вредно вещество (замърсител)” е всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и/или околната среда.

“Норма за допустими емисии” е определена стойност за маса на дадено вещество, изразена чрез съответните специфични параметри, като концентрация и/или ниво на емисиите, която не може да бъде превишавана по време на един или повече предварително зададени периоди. Нормите за допустими емисии могат да се определят и за определени групи, класове или категории вещества.

“Емисия” е изпускане на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух. Точката или повърхността, откъдето се осъществява изпускането, се нарича източник. Емисията се определя като маса на дадено вредно вещество (замърсител) за един кубически метър изпускан газ или като дебит на изпусканото вещество (емисионен дебит) при нормални условия.

“Организирано изпускане” е това, при което веществата се отвеждат в атмосферния въздух чрез изпускащо устройство- комин, канал и др.

“Неорганизирано изпускане” е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка- товарно-разтоварни площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др.

“Национална система за мониторинг на околната среда” е комплекс от измервателни, аналитични и информационни дейности, чиято цел е осигуряването на своевременна и достоверна информация за състоянието на компонентите на околната среда и факторите, въздействащи върху тях, въз основа на която да се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда и човешкото здраве от вредни въздействия.

Измерените средногодишни концентрации на основните замърсители, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух на гр. Враца, регистрирани от АИС “ЖП Гара”- Враца за периода 2012 г. – 2021 г. са представени графично, както следва:

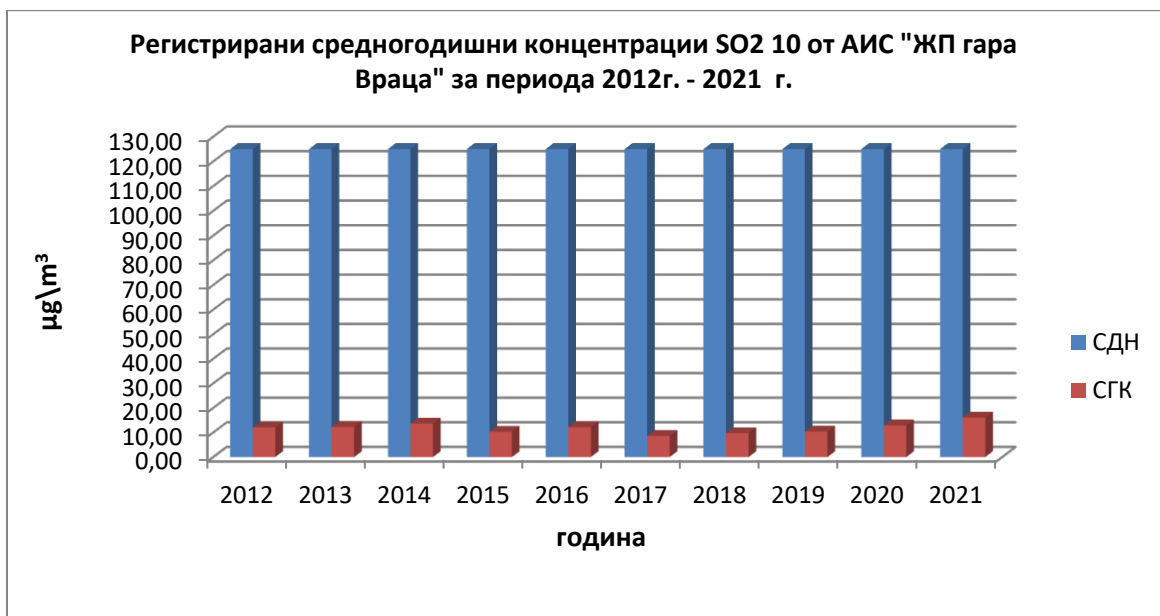

ФИНИ ПРАХОВИ ЧАСТИЦИ /твърди частици с големина по - малка от 10 микрона/.

Основни източници лошото качество на въздуха са битовото отопление и транспорта. Причина за регистрираните наднормени нива по показателя са специфичните метеорологични условия през зимния сезон и ниските комини, намаляващи възможността за разсейване на атмосферните замърсители. През отоплителния сезон основен източник на замърсяване с прахови частици е изгарянето на твърди горива в бита. Някои от превишенията през годината се дължат на трансграничен пренос на прахови частици над България.

СЕРЕН ДИОКСИД - принадлежи към групата на серните оксиди (SO_x), като основни източници са: индустрията, енергетиката, отопление с въглища и горива с високо сярно съдържание. През годината няма регистрирани превишения на СДН по показателя /125 мкг/м³/.

АЗОТЕН ДИОКСИД - Групата на азотните оксиди включва различни оксиди на азота, като най-широко застъпените в различните емисии са NO и NO_2 . Основни източници са горивните процеси в индустрията и моторните превозни средства. Образува се и в почвата вследствие действието на микроорганизмите. Няма регистрирани превишения на СЧН през календарната година $/40\text{мкг}/\text{м}^3/$.

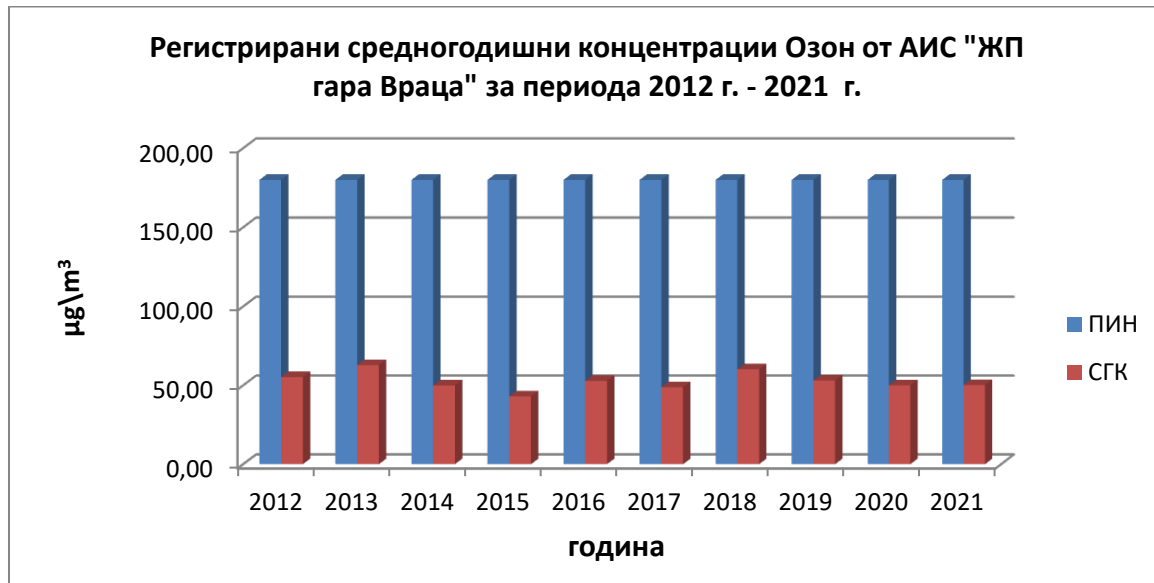

ВЪГЛЕРОДЕН ОКСИД - Въглеродният оксид е безцветен, горящ газ, без миризма и представлява един от най-широко разпространените атмосферни замърсители. Образува се при непълно изгаряне на различни видове горива при недостиг на кислород. Най-голям източник на CO е автомобилния транспорт - над 65 % от общото емитирано количество за страната. Други източници са използването на твърди горива в битовото отопление, горивните процеси в индустрията и горските пожари. Няма регистрирани превишения на СДН по показателя през 2020г $/10\text{мг}/\text{м}^3/$.

ОЗОН - не се емитира директно в атмосферата. Той се формира от взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични съединения под влияние на високи температури и слънчева светлина. През 2021 г. няма регистрирани превишения на

праговата стойност за информиране на населението по показателя, както и на нормата за опазване на човешкото здраве (ПДК $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Територията контролирана от РИОСВ- Враца попада в район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух Северен/ Дунавски. Област Враца обхваща общините: Враца, Мездра, Козлодуй, Оряхово, Мизия, Хайредин, Бяла Слатина, Роман, Криводол и Борован.

Община Враца:

През 2021г. контрол на качеството на атмосферния въздух в гр. Враца се осъществява чрез Автоматична измервателна станция (АИС) "ЖП Гара" гр.Враца- част от Националната система за мониторинг на околната среда. Контролират се следните показатели: фини прахови частици (ФПЧ_{10}), серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид и озон. При анализ на регистрираните концентрации на контролираните замърсители, превишения са констатирани само по показателя ФПЧ_{10} .

Община Враца, в съответствие с чл.27, ал.6 от Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) е разработила и изпълнява „Актуализирана програма за управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Община Враца за периода 2019-2023г.” за достигане на нормата по отношение на замърсителя фини прахови частици (ФПЧ_{10}) Предвидените мерки, заложи в програмата с цел намаляване броя на превишенията и достигане на европейските норми по показателя са:

VR_AIR_Sh_Dh_T_1 Поетапно увеличаване броя на домакинствата отопляващи се на газ или ТЕЦ от централен източник.

VR_AIR_Sh_Dh_T_2 Изпълнение на проекти за обновяване на общите части и саниране на многофамилни жилищни сгради.

VR_AIR_Sh_Dh_I_1 Подробно проучване на нагласите на населението към ползването на горива с въведен стандарт за качество, подмяна на горивните инсталации и горивата и монтиране на индивидуални пречиствателни съоръжения.

VR_AIR_Sh_Dh_A_2 Подготвяне и реализиране на проекти за подмяна на стари и неефективни горивни инсталации с нови и модернизирани и/или монтиране на филтри към горивните инсталации.

- VR_AIR_Sh_TR_T_1 Системно машинно миене на уличната мрежа и улиците, по които се движи обществения транспорт.
- VR_AIR_Sh_TR_T_2 Системно машинно метене с ръсене с вода на уличната мрежа и машинно метене на улиците по които се движи обществения транспорт.
- VR_AIR_Sh_TR_R_1 Повишаване контрола върху изпълнението на дейностите по мокро метене и миене на уличната мрежа и обществените територии с приоритетно прилагане целогодишно на мокро почистване.
- VR_AIR_Sh_TR_T_3 Ограничаване на използването на инертни материали и замената им с химически заместители при зимното поддържане на уличната мрежа.
- VR_AIR_Sh_TR_R_2 Повишаване контрола върху дейностите по превозването на насипни товари и стриктното следене то да става само с атактомобили с покривала по предварително съгласуван маршрут.
- VR_AIR_Sh_TR_I_1 Подробно проучване на нагласите на населението към ползването на нови маршрутни линии на електрически градски транспорт на къси разстояния в рискови от замърсяване райони, ползването на организиран електрически транспорт до и от образователни и административни институции.
- VR_AIR_LT_Dh_T_1 Продължаване на процеса на газификация на жилищни и обществени сгради и присъединяване към ТЕЦ.
- VR_AIR_LT_Dh_T_2 Изпълнение на проекти за обновяване на общите части и саниране на многофамилни жилищни сгради. Изпълнение на енергоспестяващи мерки.
- VR_AIR_LT_Dh_T_3 Реализиране на проекти за внедряване на енергоспестяващи мерки в жилищните сгради, включително подмяна на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво.
- VR_AIR_LT_Dh_T_4 Поетапна подмяна на стари и неефективни горивни инсталации с нови и модернизирани и/или монтиране на филтри към горивните инсталации.
- VR_AIR_LT_Dh_A_1 Подробно проучване за актуално определяне на броя на домакинствата, които се отопляват на дърва и въглища и ежегодна актуализация на изразходваните количества горива за битово отопление, с включване на всички продажби на твърди горива.
- VR_AIR_LT_Dh_A_2 Поддържане на автоматизирана система за информиране на населението за КАВ в Община Враца и предупреждаване за настъпване на неблагоприятни климатични условия, при които е възможно натрупването на завишени нива на ФПЧ₁₀.
- VR_AIR_LT_Dh_A_3 Ежегоден доклад за изпълнение на Програмата за намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух (ФПЧ₁₀) на територията на Община Враца и достигане на установените норми.
- VR_AIR_LT_Dh_A_5 Определяне на местни норми за допустими емисии, в райони с повишен риск от замърсяване.
- VR_AIR_LT_Dh_I_1 Провеждане на кампания по актуализиране на данъчната информация на собствениците, за преференциални отстъпки към собствениците ползващи стандартизирани и/или нискоемисионни горива, стандартизирани горивни инсталации и/или локални пречиствателни съоръжения към тях.
- VR_AIR_LT_Dh_I_2 Провеждане на кампания по актуализиране на данъчната информация на собствениците, за завишаване такса смет към собствениците ползващи като гориво въглища и дърва.
- VR_AIR_LT_TR_T_1 Оптимизиране на транспортната схема в гр. Враца.
- VR_AIR_LT_TR_T_2 Системно машинно миене на основната улична мрежа на града.
- VR_AIR_LT_TR_T_3 Ръчно или машинно почистване на уличните регули, по които се е натрупал значителен пътен нанос само след предварително оросяване на участъците.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

VR_AIR_LT_TR_A_1 Осъществяване на контрол за възстановяване на улици и тротоари при ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура.

VR_AIR_LT_TR_A_2 Осъществяване на ефективен контрол за спазването на мерки за недопускане замърсяване на атмосферния въздух от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти.

VR_AIR_LT_TR_I_1 Провеждане на информационни кампании и насърчаване използването на обществения транспорт.

VR_AIR_LT_TR_A_3 Стриктен контрол за недопускане неправилно паркиране в зелените площи.

VR_AIR_LT_TR_A_4 При провеждане на обществени поръчки, търгове за транспортни услуги и закупуване на транспортни средства в обществения транспорт, да се въведе задължително изискване към превозните средства, които да покриват най- малко стандарта за вредни емисии ЕВРО 5.

VR_AIR_LT_TR_T_4 Изграждане /реконструкция/ рехабилитация на пътната и уличната мрежа в Общината.

VR_AIR_LT_TR_T_5 Благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства, с цел защита от прах и газове и недопускане влошаване състоянието на зелените площи.

VR_AIR_LT_TR_T_6 Изграждане на велоалеи на територията на Враца.

VR_AIR_LT_TR_T_7 Разработване на методика за въвеждане и въвеждане на зона с ниски емисии на територията на община Враца.

VR_AIR_LT_TR_T_8 Осъществяване на проект за организиран училищен електрически транспорт.

VR_AIR_LT_TR_A_5 Въвеждане на мерки за специфично поведение при установени наднормени нива на ФПЧ₁₀.

VR_AIR_LT_TR_A_6 Въвеждане на забранителен режим за движение по пътищата в райони с повишен риск от влошено КАВ за определен тип МПС и при определени условия- атмосферни и/или временни превишения на нормите.

VR_AIR_LT_TR_T_9 Оптимизиране на транспортната схема в община Враца.

VR_AIR_LT_Pr_A_1 Налагане максимални административни санкции при констатирани нарушения на КАВ.

VR_AIR_LT_Pr_I_1 Осигуряване обществен достъп на констатирани неспазвания на нормите за допустими емисии и нормите за КАВ от дейността на промишлени предприятия.

VR_AIR_LT_Pr_A_2 При изпълняване на СМР стриктно спазване на част "ПБЗ" и План за управление на отпадъците.

VR_AIR_LT_Pr_A_3 Въвеждане на изисквания и осъществяване на контрол към промишлени терени с неблагоустроени територии, за поддържане на безплатни мероприятия и контрол за привездането им.

VR_AIR_LT_Pr_A_4 Въвеждане на специфични изисквания към складовите и търговски обекти и подобекти с цел намаляване на неорганизираните емисии от прах и контрол за спазването им.

VR_AIR_LT_Pr_A_5 Създаване на местна поднормативна уредба по Прилагане на ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2193 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 ноември 2015г. за ограничаване на емисиите във въздуха на определени замърсители, изпускани от средни горивни инсталации.

Легенда:

01 - пореден номер на мярката;

VR - мярката се отнася за община Враца;

AIR - мярката се отнася за подобряване на качеството на въздуха;

Sh- краткосрочна мярка
T – техническа мярка;
Lt - дългосрочна мярка
I - информационна мярка;
R - регулаторна мярка;
A- административна мярка;
Dh- група комунално битов сектор;
Tr- група транспорт;
Pr- група промишленост.

Община Враца представя ежемесечна информация в РИОСВ- Враца относно изпълнение на мерките заложи в програмата.

Община Мездра:

Община Мездра е разработила и изпълнява „Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на община Мездра за периода 2017-2021 година“.

Мерките предвидени в Плана за действие към Програмата за управление на качеството на атмосферния въздух на община Мездра за периода 2017-2021 година по показател ФПЧ₁₀ са:

М_БС-01 Подобряване на енергийната ефективност в многофамилни и една еднофамилна жилищни сгради в гр. Мездра;

М_БС-02 Енергийно спестовни мерки в сгради на образователната инфраструктура в град Мездра;

М_БС-03 Въвеждане на мерки за енергийно обновление на обществени сгради в град Мездра- обект районна полицейска служба;

М_БС-04 Поетапна газификация на община Мездра;

М_БС-05 Засилени проверки на строителните обекти за начина на отопление на работниците, нерегламентирано изгаряне на отпадъци, с цел отопление и чистота на строителната площадка;

М_БС-06 Засилени проверки в автосервизи и пунктове за смяна на гуми, както и на фирмите за рециклиране на стари гуми с цел проследяване екологосъобразното им третиране, за да не се допуска да се използват за отопление;

М_БС-07 Подпомагане на социално слаби граждани с по-качествено твърдо гориво;

М_БС-08 Закупуване на мини-мобилна станция за мониторинг на замърсяването на въздуха;

М_Т-01 Ограничаване достъпа на автобусите и тежкотоварни автомобили в централните градски части – чл.29 от Закона за качеството на атмосферния въздух;

М_Т-02 Увеличаване на контрола по спазване изискването за транспортиране на строителни материали, земни маси, селскостопанска продукция, вторични суровини и други в транспортни средства с неуплътнени каросерии и без предпазни чергила;

М_Т-03 Текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на община Мездра, както и алеи в обществените паркове с използване на настилки, позволяващи по- високо ниво на абсорбиране на прахови частици;

М_Т-04 При обявяване на обществени поръчки/концесии за сключване на нови договори, за чието изпълнение е необходимо използването на транспортна техника, да се включва условие към изпълнителите за покриване на изискванията на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20.06.2007 г. за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

М_Т-05 При подаване на документация за издаване на разрешение за строеж се подава Заявление за издаване на направление за определяне на маршрут за транспортиране на строителните отпадъци и/или земни маси. Заявлението да е придружено от: копие от договор с лице, притежаващо документ, издаден по реда на ЗУО за третиране и транспортиране на заявените количества отпадъци и/или разрешение на възложителя за третиране и транспортиране на заявените количества отпадъци; копие от документа, издаден по реда на ЗУО и плана за управление на строителните отпадъци (в случаите, когато такъв се изисква);

М_Инф-01 Актуализиране на плана за действие към програмата за управление на КАВ в община Мездра;

М_Инф-02 Провеждане на информационни кампании за вредното влияние на отоплението с твърдо и течно гориво върху качеството на атмосферния въздух и насърчаване на гражданите към преминаване на алтернативни горива за бита и ползване на обществения транспорт;

М_Инф-03 Провеждане на информационна кампания за енергийната ефективност на сградите;

М_Др-01 Създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата;

М_Др-02 Ежегодно извършване на залесителни мероприятия върху ерозирали и замърсени терени извън урбанизираната територия;

М_Др-03 При сключване на договори за изпълнение на строително-монтажни работи да се включва изискване за намаляване на неорганизираните прахови емисии, минимум чрез оросяване на строителните площадки и пътните настилки в границите на обектите;

М_Др-04 Механизирано метене на улици, тротоари и площи с използването на техника, образуваща минимални количества неорганизиран прахови емисии, за сметка на дейност "ръчно метене" (Закупуване на допълнителна техника);

М_Др-05 Увеличаване честотата на миене на уличната мрежа;

М_Др-06 Увеличаване на контрола върху лицата, които извършват почистване на местата за обществено ползване и общинските пътища за спазване на изискването да не замърсяват околната среда чрез запращаване и/или натрупване на отпадъци от почистването по уличните платна, тротоарите и зелените площи;

М_Др-07 Увеличаване на контрола върху забраната за изгаряне на отпадъци;

М_Др-08 Увеличаване на контрола за изпълнение на изискванията за почистване и поддържане на проводимостта на дъждоприемните шахти;

М_Др-09 Картиране на т.нар. „кални точки“ в града, които са източник на прах.

Легенда:

ОБ – общински бюджет;

ЦБ – централен бюджет;

ЧФФ – частни фондове, фирми;

СКО - специализирани контролни органи;

КАВ - качество на атмосферния въздух;

ФЕС – фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР).

Община Мездра представя ежемесечна информация в РИОСВ- Враца относно изпълнение на мерките заложи в програмата.

През 2021г. във връзка с **контрола по изпълнение на заложените мерки в Плановите за действие към общинските програми по чл. 27, ал.1 от ЗЧАВ** са извършени общо 4 броя планови проверки: 2 броя на Община Враца по изпълнение на предвидените мерки в „Актуализирана програма за управление на качеството на

атмосферния въздух в Община Враца за периода 2019-2023г.” и 2 броя на Община Мездра по изпълнение на заложените мерки в „Програма за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Мездра за периода 2017-2021г.“.

За останалите общини на територията на област Враца: Козлодуй, Оряхово, Мизия, Хайредин, Бяла Слатина, Криводол, Роман и Борован не се изисква изготвянето на програма за намаляване нивата на замърсителите.

През 2021г. съгласно одобрен Годишен график е извършен **мониторинг** с Мобилна автоматична станция за контрол качеството на атмосферния въздух на РЛ-Плевен към ИАОС- София в: с. Бели Извор, общ. Враца, обл. Враца и гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца по следните показатели: фини прахови частици (ФПЧ10), въглероден оксид, серен диоксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон. При анализ на регистрираните концентрации на контролираните замърсители не са констатирани превишения на установените норми.

По компонент „Въздух” през 2021г. са извършени- 104 броя планови проверки, 5 броя проверки по изпълнение на условията в Разрешителните за емисии на парникови газове и 23 броя извънредни проверки. Плана за контролната дейност е изпълнен на 100%. Проверките обхващат контрол на:

- емисии (концентрации) на вредни вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни източници, нормирани съгласно действащото законодателство, подписаните и ратифицирани от Република България международни конвенции;
- източници на неорганизирано изпускане на емисии;
- изпълнения на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадени Комплексни разрешителни на оператори;
- изпълнения на условията в издадени Разрешителни за емисии на парникови газове на оператори;
- съответствие на пусканите на пазара и/или употреба: бои, лакове и авторепаратурни продукти с нормите за максимално допустимо съдържание на летливи органични съединения (ЛОС);
- инсталации, използващи органични разтворители;
- употреба на вещества, които нарушават озоновия слой и флуорирани парникови газове, както и на продукти и съоръжения, които съдържат или използват тези вещества;
- инсталации за съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини;
- изпълнение на заложените мерки в Плановите за действие към програмите за управление на качеството на атмосферния въздух на Община Враца и Община Мездра.

Източници на емисии на територията на РИОСВ- Враца

Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

Във връзка с изпълнение на утвърден „График за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2021г.“ съвместно с Регионална Лаборатория- Плевен към ИАОС- София са извършени 14 броя проверки на 14 броя оператори- 18 броя подобекти. Контролираните Дружества/оператори са:

- „Леденика България 1964”ЕООД, гр. София (пивоварен завод „Леденика“ гр.Мездра, общ. Мездра, обл. Враца)- 1 брой подобект: горивна инсталация парен котел- ПКГ-12 №2 (с номинална мощност 8,3 MW) на гориво природен газ;
- „Хидком”АД, гр. Оряхово, общ. Оряхово, обл. Враца- 1 брой подобект: „Камера за електростатично боядисване с филтриращ елемент“;
- „Строител- Криводол“ЕООД, гр. Криводол, общ. Криводол, обл. Враца- 1 брой подобект: асфалто-смесителна инсталация „Марини“ MAP 100 E“ на гориво природен газ;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

- „Кралтрейс“ООД, гр. Враца- 1 брой подобект: асфалто-смесителна инсталация „ЕКО 2000 BENNINGHOVEN“ с. Косталево, общ. Враца на гориво природен газ;
- „Млечен рай-2“ООД, гр. Враца- 1 брой подобект: горивна инсталация- Парен котел- THS 32/9 (с номинална мощност 2,03 MW) на гориво природен газ;
- „Топлофикация- Враца“ЕАД, гр. Враца- ОЦ„Младост“ гр. Враца- 2 броя подобекти: горивни инсталации: Водогреен котел ВК №1 (с номинална мощност 37,5 MW) и Когенератор (с номинална мощност 4,4 MW) на гориво природен газ;
- „Малиновец Енерджи“ООД, гр. София (площадка с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца)- 1 брой подобект: горивна инсталация- когенератор тип CG-170-12 (с номинална мощност 1,1 MW) на гориво биогаз;
- „Царевец Енерджи“ООД, гр. София (площадка с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца)- 1 брой подобект: горивна инсталация- когенератор тип CG-170-12 (с номинална мощност 1,1 MW) на гориво биогаз;
- „Хаджийски и фамилия” ООД, с. Градешница, общ. Криводол, обл. Враца- 1 брой подобект: горивна инсталация- Парен котел „КП-Н1” (номинална мощност 1 MW) на гориво природен газ;
- „Вратица- Враца”АД, гр. Враца -1 брой подобект: горивна инсталация Парен котел „ПКГ-6,5“ №2 (с номинална мощност 5,1MW) на гориво природен газ;
- „Инертстрой- Калето“АД, гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца (оранжерия „Озирис”, находяща се в землището на с. Брусен, общ. Мездра, обл. Враца)- 3 броя подобекти: горивни инсталации: Водогреен котел „Erensan“ №1 (с номинална мощност 1,9 MW) на гориво природен газ, Водогреен котел „Erensan“ №2 (с номинална мощност 1,9 MW) на гориво природен газ и Когенератор „САТ 428Е“ (с номинална мощност 1,9 MW) на гориво природен газ;
- ЕТ „КАМ- Никола Стойков” гр. София (производствена база гр. Враца)- 1 брой подобект: технологична инсталация „Инсталация за нанасяне на покрития върху дърво-Робот за нанасяне на лакотехнически покрития“.

За резултатите от извършения емисионен контрол са изготвени Доклади, съгласно изискванията на чл. 25, ал. 4 от Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн. ДВ, бр. 31/1999г., с изм. и доп.).

Няма констатирани нарушения от страна на операторите във връзка с нормите за допустими емисии съгласно: Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн. ДВ, бр.64/2005 г.), Протокол към Конвенцията от 1979г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, бр. 93/2005г.) и Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн. ДВ, бр. 96 /2003г. с изм. и доп.).

Емисионен контрол не е осъществен на 2 броя оператори: ЕТ „Агропрофит-Владимир Величков” с. Дреновец, обл. Видин и ЕТ „Йордан Величков- Влади” гр. София- с обща площадка- оранжерия с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца, поради минимален работен режим на горивните инсталации (основно в тъмната част на денонощието), с натоварване под 50%, отразено в протоколи от извършените планови проверки на обектите.

През 2021г. на територията на РИОСВ- Враца, както и през предходни години, няма действащи големи горивни инсталации.

Оценка на Доклади от Собствени непрекъснати измервания (СНИ) и Собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници- 195 броя:

Доклади Собствени непрекъснати измервания- 78 броя (72 броя месечни Доклади и 6 броя Годишни Доклади за 2020г.):

➤ На база представени в РИОСВ- Враца 72 броя месечни Доклади от “Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца (специализирано в производство на цимент) за оценка на резултатите от проведени СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух при експлоатацията на: „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, Скарен охладител към нея, Въглищна мелница и Циментови мелници № №1, 2 и 3 са изготвени 72 броя Протоколи за оценка на резултатите от проведените СНИ за 2021г.

➤ На база представени от “Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца- 5 броя Годишни Доклади за 2020г. от СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух при експлоатацията на: Скарен охладител към „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, Въглищна мелница и Циментови мелници №№ 1, 2 и 3 са изготвени 5 броя Протоколи за оценка на резултатите от проведените СНИ за 2020г. Няма констатирани нарушения на действащото законодателство.

➤ На база представен от “Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца- Годишен Доклад за 2020г. от СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух при експлоатацията на „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“ е изготвен Протокол за оценка на резултатите от проведените СНИ за 2020г. на технологичното съоръжение. . Установено е нарушение на нормите за допустими емисии, заложиени в издаденото Комплексно разрешително на оператора, по показателите: азотни оксиди, хлороводород и серен диоксид за което е наложена еднократна санкция.

Газанализаторна система за извършване на СНИ на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух

➤ **Доклади Собствени периодични измервания (СПИ) на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух - 117 броя:**

➤ **2 броя Доклади** за подобект: изпускащо устройство №1 „Пещ/ Суровинна мелница“ - „Пещ №2 за производство на цимент“ към “Холсим (България)”АД, с. Бели извор, общ. Враца- по показателите: бензен; живак; флуороводород; кадмий и талий; живак; антимон, арсен, олово, хром, кобалт, мед, манган, никел, ванадий; диоксини и фурани (PCDD/PCDF). Мониторинга е извършен от Лаборатория „ENVIROMETRICS” Athens, Greece, притежаваща Сертификат за акредитация с първоначален №412-5/12.02.2008г. с последна преакредитация валидна до 11.02.2024г. издаден от Гръцка система за акредитация S.A.(ESYD), съгласно условията на стандарт ELOT EN ISO/IEC 17025:2017г.;

➤ **28 броя Доклади** (28 броя технологични инсталации) към „Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца, изготвени във връзка с Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към Комплексно разрешително (КР) издадено на оператора. Мониторинга е извършен от Акредитирана Изпитвателна лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ООД, гр. София (номерацията е съгласно издаденото КР) за следните подобекти: „Елеватор и лентов транспортър 1 на ролкова преса” (№59 от КР), „Пресипка и бункер на лентов транспортър 1 на ролкова преса” (№60 от КР), „Пресипка и бункер на лентов транспортър 2 на ролкова преса” (№61 от КР), „Елеватор на ролкова преса” (№58 от КР), „Пневмоканали на ролкова преса” (№57 от КР), „Лентов транспортър 2 на ролкова преса” (№56 от КР), „Първа пресипка на транспорт за цимент на циментова мелница 3” (№30 от КР), „Сепаратор на циментова мелница №3” (№29 от КР), „Клинкер везна за циментова мелница №3” (№28 от КР); „Силози за клинкер 5 и 6” (№36 от КР); „Лентов транспортър от покрит склад към бункер за варовик” (№46 от КР), „Лентов транспортър от покрит склад към въглищна мелница” (№45 от КР), „Покрит склад за твърдо гориво и варовик” (№47 от КР), „Лентов транспортър от разтоварище за твърдо гориво и варовик към покрит склад” (№48 от КР), „Клинкер транспорт 5” (№37 от КР), „Захранване на пещ- до ВДГ” (№43 от КР), „Захранване на пещ- до силозите за сурово брашно” (№44 от КР); „Захранване на пещ- до охладителна кула“ (№42 от КР); „Елеватор и пневмоканали на автотоварище 2 за насипен цимент” (№13 от КР), „Ж.П. Товарище” (№12 от КР), „Вибросито” (№11 от КР), „Бункери за суровини” (№53 от КР), „Нарязани хартия, картон, дърво” (№63 от КР), „Събирателна лента за суровини” (№54 от КР), „Питатели за суровини” (№51 от КР), „Везни за суровини” (№52 от КР), „Бункер към въглищна мелница” (№49 от КР) и „Бункер за фини въглища” (№50 от КР);

➤ **11 броя Доклади** за подобект: газов кладенец №1 към „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“, гр. Оряхово. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране. Честота на мониторинга е определена в издаденото Комплексно разрешително;

➤ **50 броя Доклади** за за подобекти: газови кладенци № 1, 2 и 3 (към рекултивирано сметище) № 4, 5, 6 и 7 (към Клетка 1 и Клетка 2-1) към „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор “Екопроект”ООД, гр. Враца, изготвени във връзка с Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към Комплексно разрешително издадено на оператора. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране. Честота на мониторинга на газовите кладенци е определена в издаденото Комплексно разрешително (газови кладенци №№ 1, 2 и 3 на полугодие, а за газови кладенци №№ 4, 5, 6 и 7 месечно);

➤ **4 броя** Доклади за подобекти: технологични съоръжения: „Обезпрашителна инсталация №1- дозиране на микроелементи“, „Обезпрашителна инсталация №2- дробилка на зърно“, „Обезпрашителна инсталация №3- елеватор на кота 12 метра“ и „Обезпрашителна инсталация №4- елеватор на кота 16 метра“ към „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- площадка Козлодуй, обл. Враца, изготвени във връзка с Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към Комплексно разрешително издадено на оператора. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране;

➤ **1 брой** Доклад за подобект: „Процес поцинковане на метал“ към „Метизи“ АД, гр. Роман, обл. Враца. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране;

➤ **1 брой** Доклад за подобект: горивна инсталация- Водогреен котел РО-116 на гориво природен газ (с номинална мощност 1,3MW) към „Центромет“ АД, гр. Враца. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория- Плевен към ИАОС- София;

➤ **2 броя** Доклади за подобекти: асфалтосмесител „ЕКО BENNINGHOVEN ECO 4000“ на гориво природен газ и „Маслогрейка за подгръване на битум“ на гориво природен газ към „Евро Строй Кънстракшън“ ЕООД, гр. Асеновград- площадка гр. Мездра, обл. Враца. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране;

➤ **11 броя** Доклади за инсталации към Подземно газохранилище „Чирен“- с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София: 3 броя горивни инсталации на гориво природен газ- водогрейни котли № №1, 2 и 3 (с номинална мощност по 0,74MW всеки) и 8 броя газомоторни компресори № №5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12 на гориво природен газ (с номинална мощност по 3,88MW всеки). Мониторинга е извършен от „Еко- консулт- инженеринг“ ООД, гр. Бургас- Акредитирана Лаборатория за анализ на компонентите на околната среда;

➤ **1 брой** Доклад за подобект: горивна инсталация- Парен котел ПКМ/Г-2,5 на гориво природен газ (с номинална мощност 1,8MW) към „Екопродукт Мегия“ ЕООД, гр. Враца. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране;

➤ **5 броя** Доклади за подобекти: горивни инсталации към „Топлофикация- Враца“ ЕАД- ТЕЦ „Градска“ гр. Враца: 4 броя на гориво природен газ: Парен котел „ПКМГ 12“ №1 (с номинална мощност 8,7MW), Парен котел „ПКМГ 12“ №2 (с номинална мощност 8,7MW), Когенерация №1 (с номинална мощност 7,8MW) и Когенерация №2 (с номинална мощност 7,8MW) и 1 брой на твърдо гориво (слънчогледова люспа): Водогреен котел КБ №1 (с номинална мощност 7MW). Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране;

➤ **1 брой** Доклад за подобект: горивна инсталация- Парен котел ПКН/Г-1,6 на гориво природен газ (с номинална мощност 1,2MW) към „Нивего“ ООД с. Чирен, общ. Враца. Мониторинга е извършен от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София- Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране.

Всички представени Доклади са изготвени в съответствие с изискванията на чл. 39 от Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн. ДВ, бр. 31/1999г., изм. и доп.).

Съгласно представените Доклади, Протоколи към тях и направените оценки, не са констатирани нарушения от страна на операторите във връзка с нормите за

допустими емисии съгласно: Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн. ДВ, бр.64/2005г.), Протокол към Конвенцията от 1979г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, бр. 93/2005г.), Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн. ДВ, бр. 96 /2003г. с изм. и доп.) и Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадените Комплексни разрешителни.

През 2021г. всички Оператори на горивни и/или технологични инсталации подлежащи на СПИ на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух са извършили собствен мониторинг и представили съответните Доклади в РИОСВ-Враца, които своевременно са оценени.

През 2021г. са извършени 5 броя планови проверки във връзка с изпълнения на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадени Комплексни разрешителни на следните оператори:

➤ „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор “Екопроект”ООД, гр. Враца;

➤ „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“, гр. Оряхово;

➤ „Холсим (България)“АД, с. Бели Извор, общ. Враца- „Инсталация за производство на циментов клинкер”;

➤ „Яйца и птици“АД, гр. Мизия- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места” площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца;

➤ „Метизи“АД, гр. Роман, общ. Роман, обл. Враца- „Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани”.

В проверените дружества, няма констатирани нарушения по изпълнения на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадените им Комплексни разрешителни, с изключение на „Холсим (България)“АД, с. Бели Извор, общ. Враца, за което на оператора е наложена еднократна санкция.

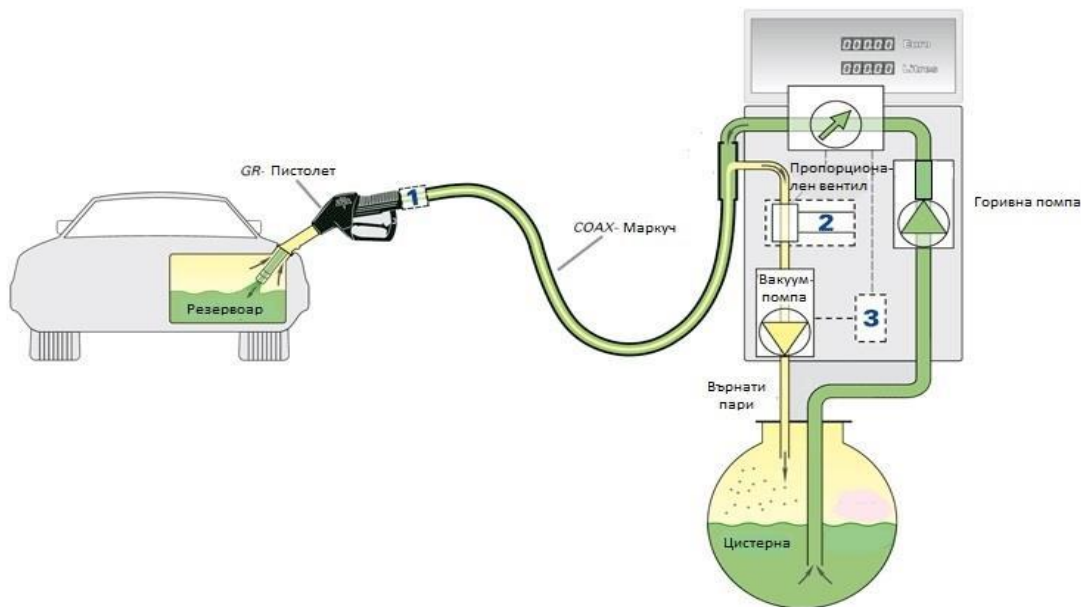
Контролът на летливи органични съединения (ЛОС), вещества нарушаващи озоновия слой и флуорсъдържащи парникови газове е важна стъпка към ограничаване изменението на климата на Земята, тъй като изброените вещества са „парникови газове“ или при определени условия участват в образуването на такива.

Основните източници на емисии на ЛОС са автомобилният транспорт и органичните разтворители, като контрола се осъществява съгласно изискванията на съответните нормативни документи.

Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини:

През 2021г. са извършени 27 броя планови проверки по Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (обн., ДВ бр.75/1999г., с изм. и доп.) за съответствие с изискванията на системите за улавяне на бензиновите пари (УБП)- Етап I и Етап II и наличието на заверени дневници за състоянието на системата. Дадени са 4 броя предписания (на 2 броя оператори), които са изпълнени. Съставен е един Акт.

Примерна схема съответстваща на Етап II на улавяне на бензиновите пари-оборудване, предназначено за улавянето на бензиновите пари от резервоара за гориво на МПС по време на зареждането в бензиностанцията и прехвърлянето им в резервоар на бензиностанцията или връщането им към бензиноколонката за нова продажба

Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители:

Извършени са 11 броя проверки по Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн., ДВ бр. 96/2003г. с изм. и доп.). Проверени са Планове за управление на разтворители на 3 броя оператори и са изготвени Решения за утвърждаването им. Няма констатирани нарушения и дадени предписания.

Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители:

Камера за прахово боядисване

Извършени са 22 броя планови проверки по Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (обн., ДВ бр. 20/2007г. с изм. и доп.). Няма

констатирани нарушения и дадени предписания.

Пет броя оператори са проверени по двете Наредби: Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации и Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти.

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой и флуорсъдържащи парникови газове:

Съвременна хладилна камера

Извършени са 7 броя планови проверки свързани с изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой.

Извършени са 29 броя планови проверки свързани с изпълнение на изискванията на Регламент 517/2014 за флуорсъдържащи парникови газове.

Седем броя оператори са проверени по двата Регламента.

Дадени са предписания на 5 броя оператори, които са изпълнени.

През 2021г. по компонент „Въздух“ са извършени 23 броя извънредни проверки:

➤ 1 брой във връзка с изпълнение на Заповед №27/07.01.2021г. на Директора на РИОСВ- Враца относно пломбиране на 3 броя горивни инсталации (с обща номинална топлинна мощност 1,095 MW) по искане на “Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца;

➤ 1 брой във връзка с извършен емисионен контрол на асфалтова база към “Строител Криводол”ЕООД, гр. Криводол, обл. Враца;

➤ 1 брой във връзка с оценка на резултатите от проведени Собствени непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух при експлоатацията на подобект „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“ към “Холсим (България)”АД, с. Бели извор, общ. Враца;

➤ 1 брой във връзка с провеждане на Собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници, съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадено Комплексно Разрешително на “Холсим (България)”АД, с. Бели Извор, общ. Враца- при експлоатацията на подобект „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“;

➤ 2 броя във връзка с изпълнение на утвърден Годишен график за 2021г. относно извършване на емисионен контрол с Мобилна автоматична станция към Регионална лаборатория- Плевен в Район за оценка и управление Качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) Северен/Дунавски (с. Бели извор, общ. Враца);

➤ 1 брой във връзка със Собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (асфалто-смесителна инсталация към Асфалтова база с. Чирен, общ. Враца с оператор “Пътстройинженеринг”АД, гр. Враца- не е работила през 2022г.);

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

- 9 броя във връзка с постъпили сигнали за замърсяване на атмосферния въздух-неоснователни;
- 5 броя във връзка с осъществен последващ контрол по изпълнение на дадени предписания във връзка с изпълнение изискванията на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой; Регламент 517/2014 за флуоросъдържащи парникови газове;
- 2 броя във връзка с осъществен последващ контрол по изпълнение на дадени предписания във връзка с изпълнение изискванията на Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Враца

Контрол Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в гр. Враца се осъществява от автоматична измервателна станция (АИС) „ЖП Гара“ Враца, към Регионална лаборатория- Враца. Контролират се следните показатели: фини прахови частици (ФПЧ₁₀), серен диоксид, въглероден оксид, азотен оксид, азотен диоксид, азотни оксиди и озон.

За периода 01.01.2021г.- 31.12.2021г. са регистрирани 12 броя превишения (9 броя от тях са регистрирани през отоплителните периоди:- 7 броя през м. януари- м. март и 2 броя през м. ноември) на средноденонощната норма по показателя ФПЧ₁₀ (50 µg/m³) при нормативно установен допустим брой от 35 превишения годишно, съгласно Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.58/2010г., с изм. и доп.). Измерените средноденонощни стойности с регистрирани превишения по дати са:

Дата	Измерена стойност µg/m ³	Пъти превишение
19.01.2021	50.20	1.0
20.01.2021	50.28	1.0
04.02.2021	51.22	1.0
22.02.2021	52.35	1.0
26.02.2021	55.75	1.1
27.02.2021	55.43	1.1
28.02.2021	60.24	1.2
24.06.2021	53.67	1.1
26.06.2021	54.29	1.1
01.08.2021	51.89	1.0
13.11.2021	50.20	1.0
14.11.2021	57.44	1,1

През 2021г., за втора поредна година (както и през 2020г.)- броят на регистрираните превишения на средноденонощната норма по показателя ФПЧ₁₀ са под нормативно установения допустим брой от 35 превишения годишно.

Данни на средномесечни стойности за 2021г. по показателя ФПЧ₁₀ и средногодишна концентрация по показателя- 22,10 µg/m³, което е по-малко от нормативно установената средногодишна концентрация - 40 µg/m³:

Година	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	
2021	19.90	34.76	23.39	21.47	16.33	20.57	
	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	СГ
	22.64	20.42	16.23	21.99	31,26	19,07	

За останалите контролирани показатели от АИС „ЖП Гара“ Враца: серен диоксид, въглероден оксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон- през 2021г. не са установени нарушения на нормите за нивата (концентрациите) съгласно Наредба №12.

АИС "ЖП Гара"- Враца

публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от Изпълнителна агенция по околна среда

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в

II. 2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Основен приоритет през 2021 г. в областта на управление на водите за територията на РИОСВ-Враца беше подобряване качеството и количеството на повърхностните и подземните води и преустановяване заустването във водни обекти на приоритетни и приоритетно опасни вещества, чрез:

✓ Засилен контрол на всички канализационни системи на населени места с и без изградени ПСОВ, в които са включени производствени обекти, с промишлени дейности, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води и обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

✓ Контрол по изпълнение на условията, поставени в разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на

отпадъчни води, издадени по реда на Закона за водите и с издадени комплексни разрешителни по реда на Закона за опазване на околната среда.

✓ Преустановяване заустването във водни обекти на производствени отпадъчни води, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, както и в канализационните системи на агломерациите Враца, Бяла Слатина, Мездра и Козлодуй;

✓ Недопускане превишения над индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на Закона за водите и с издадени комплексни разрешителни по реда на Закона за опазване на околната среда.

На контрол подлежаха обекти, формиращи отпадъчни води, в т.ч. на:

✓ Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания с и без изградени ПСОВ.

✓ Производствени обекти с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 08.06.2011г., формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж., съгласно чл.16, ал.8 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти такива, в отпадъчните си води.

✓ Други обекти, определени на база на системната оценка на риска на контролираните обекти;

✓ Разрешителни за заустване по отношение на чл.26 от Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и на чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

2. Опазване на повърхностните води

Повърхностните водни обекти се определят като попадащи в една от следните категории води – реки, езера (изкуствени и естествени), преходни води или крайбрежни води – или като изкуствени повърхностни водни обекти или силно модифицирани повърхностни водни обекти.

Водните ресурси в България се формират от оттока на вътрешните реки, подземните води и част от водите на река Дунав. Тяхното опазване, рационално използване и управление е от жизнено важно значение за бъдещото устойчиво развитие на страната. За съжаление България е в числото на най-

бедните на водни ресурси страни в Европа.

Хидрогеографската характеристика на нашата територия обуславя наличието на две основни отточни области – Черноморска и Егейска. Черноморската отточна област се разделя на две подобласти: Дунавска и подобласт от реки, директно вливащи се в Черно море. Територията, контролирана от РИОСВ-Враца обхваща реките и водните обекти спадащи към Черноморският водосборен басейн и по-точно Дунавската подобласт.

Основен дял на повърхностните води се пада на реките. Реките са постоянни водни потоци със сравнително голяма дължина. В началото те започват с планински ручей. При сливането на няколко ручей се образува поток, който тече в по-голямо русло. При съединяването на много потоци се образува река. Реката тече в речно корито (легло). Тя непрекъснато го задълбава и разширява, като го превръща в речна долина. Районът, който се отводнява от дадена река заедно с нейните притоци, се нарича водосъбирателен (водосборен) басейн или поречие.

Режимът на реките зависи от количеството и нивото на водата, които се определят основно от характера на подхранване и промените на времето. В зависимост от преобладаващият характер на подхранване, реките се поделят на:

- ✓ дъждовно подхранване;
- ✓ ледниково подхранване;
- ✓ снежно подхранване;
- ✓ смесено подхранване.

Географското положение и физикогеографските условия на България обуславят наличието на реки със смесен тип на подхранване. При реките от този тип повече от водите им (50-70%) се получават от разтопяването на снеговете, а останалото количество – от есенните или пролетните дъждове.

На територията, контролирана от РИОСВ-Враца се намират поречието на три реки: река Огоста, река Искър и река Дунав.

Експертите от направление „Опазване и контрол чистотата на водите“:

- Извършват мониторинг на отпадъчните води;
- Контролират обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- Контролират аварийните изпускания на отпадъчни води;
- Поддържат база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- Поддържат в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

През 2021 г. е осъществен контрол по изпълнение условията на всички издадени разрешителни за заустване на отпадъчните води във водни обекти и контролен мониторинг, относно спазването на индивидуалните емисионни ограничения поставени в тях. Осъществен е планирания за 2021 г. контрол по спазването на технологичния режим на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води на промишлени предприятия и на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води. Извършен е контролен мониторинг на действащите на територията ПСОВ, с честота 4 пъти годишно.

На контролираната територията са изградени и действащи 4 броя ПСОВ – в гр. Враца, гр. Мездра, гр. Бяла Слатина и гр. Козлодуй.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Основните дейности в региона, които въздействат негативно върху състоянието на повърхностните водни тела са промишлеността, антропогенното натоварване от точкови източници и дифузни източници на замърсяване, основно с нитрати от просмукване на оборски тор, вследствие неправилно организирани торохранилища и лагуни, както и нерегламентирано депониране на торов отпад в близост до водоеми, сондажи и кладенци. Друг източник на замърсяване са попивните кладенци за битово-фекални отпадъчни води в населените места без изградени канализационни системи.

През годината, с цел опазване на повърхностните и подземни води е извършено:

✓ Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за заустване, съгласно изискванията на чл. 26 от Наредба 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и на чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти, в т.ч.:

- Контрол на всички канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2000 е.ж., в съответствие с определените големини на агломерациите с Докада по чл. 15 за състоянието на канализационните мрежи и пречиствателните станции за отпадъчни води и генерираната утайка и съответствието с изискванията на Директива 91/271/ЕИО.;

- Контрол на обекти, формиращи битово-фекални отпадъчни води (в т.ч. канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания) и пречиствателните станции към тях, относно наличие и експлоатационна готовност за работа на стъпало за обеззаразяване на пречистените отпадъчни води, преди заустването им в повърхностния воден обект;

- Контрол на производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества с отпадъчните си води, в т.ч. и потенциални емитери на приоритетно опасни вещества, във връзка с изискванията на чл.151, ал.4, т.5 от Закона за водите и чл. 103 от Наредба № 1/ 11.04.2011 г. за мониторинг на водите;

- Контрол на производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 8.06.2011 г., формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж., съгласно чл. 16, ал. 8 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти - 4 бр.;

✓ Контрол на други обекти, определени на база на оценка на риска от вида и количеството замърсители в отпадъчните води, в т.ч. и обекти без разрешителни, обекти, канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2000 е.ж. без разрешителни, обекти без изградена ПСОВ, обекти, заустващи в канализационни мрежи на населени места, несвързани към селищна ПСОВ, депа за отпадъци, обекти, включени в списъка с обекти, попадащи в повърхностни водни тела, в които са констатирани концентрации на приоритетно опасни вещества над границата на определяне на метода, обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро;

Обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

Състоянието на повърхностните води и степента на тяхната замърсеност се проследява, чрез осъществяване на текущ контрол и мониторинг (контролен и собствен) на обектите, формиращи отпадъчни води на територията на област Враца.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Контролираните инсталации и обекти са от различни икономически сектори, което налага коректно проследяване за правилната експлоатация на технологичните процеси и процесите на пречистване, за изпълнение на условията в разрешителните за заустване и в комплексните разрешителни.

Обекти източници на отпадъчни води на територията контролирана от РИОСВ-Враца на които е осъществен контрол през 2021 г.:

<i>Наименование на обекта</i>	<i>Населено място (в което се осъществява дейността)**</i>	<i>Административна област</i>	<i>Вид дейност</i>	<i>Наличие на разрешително по ЗВ/ЗО ОС</i>	<i>№ на разрешително за заустване/ № на комплексно разрешително (КР)</i>	<i>Код на водното тяло-водоприемник</i>	<i>Поречието</i>
2	3	4	5	6	7	8	9
“Булгартранс газ” ЕАД	Чирен	Враца	18-Добив на нефт и природен газ	1	№13140017/14.06.2007г. (Решение №2036/15.12.2016г.)	BG10G400R009	Огоста
Врачански затвор	Враца	Враца	Затвор	1	№13150006/06.07.2009г.; (Решение №1684/02.07.2015г.)	BG10G600R007, Въртешница OGRWB07	Огоста
РДНО Оряхово-Мизия	Оряхово	Враца	Депониране на неопасни отпадъци	1	№ 249-Н0/2008г., Решение № 249-Н0-И0-А2/2017г.	BG10G100R014	Огоста
ПСОВ-Враца	Враца	Враца	0-КМ_UW WTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	1	№13140060/11.06.2008г.; (Решение №1309/25.04.2014г.)	BG10G600R007	Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

ПСОВ-Бяла Слатина	Бяла Слатина	Враца	0-КМ_UW WTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	1	№1314016 9/10.03.2017г.; (Решение №2064/29.03.2017г.)	BG10 G200R 1413	Огоста
„Млечен Рай – 2”ООД	Враца	Враца	1-MILK Преработка на мляко	1	№1314026 4/29.05.2015г.; (Решение №ПВЗ-00174/27.08.2015г.)	BG10 G600R 007	Огоста
”Нивего” ООД	Чирен	Враца	1-MILK Преработка на мляко	1	№ 13740070/1 0.01.2014г	BG10 G400R 009	Огоста
"АПЕ 2001" ООД	Галиче	Враца	12-Производство на други хранителни продукти	1	№ 13120070/1 2.11.2018г	BG10 G200R 1413	Огоста
“Холсим (България)” АД	Бели извор	Враца	Производство на циментов клинкер	1	№ 75-Н1/2009г., Решение № 75-Н1-Ю-А3/2017г.	BG10 G600R 007	Огоста
Кариера за варовик “Лиляче”	Лиляче	Враца	20-Добив на неметални и материали и суровини	1	№ 13430001/1 8.11.2011г., Решение № 2267/06.11. 2017г.	BG10 G600R 007	Огоста
Трошачна инсталация и ремонтна работилница на кариера за варовик “Лиляче”	Лиляче	Враца	21-Спомагателни дейности в добива	1	№ 13430001/1 8.11.2011г., Решение № 2267/06.11. 2017г.	BG10 G600R 008	Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

“Булмекс” ЕООД	Бутан	Враца	39-Други - моля посочете	1	№ 13720024/1 9.04.2016г	BG10 G307R 013	Огоста
"Центромет" АД	Враца	Враца	37- Производ ство на метални изделия, без машини и оборудва не	0			Огоста
“Гарант” АД	Бяла Слатина	Враца	37- Производ ство на метални изделия, без машини и оборудва не	0			Огоста
"Лилия Милк" ЕООД	Ракево	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	0			Огоста
”Хаджийски и фамилия” ЕООД	Градешн ица	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	0			Огоста
"Стартмес" ООД	Търнак	Враца	5-МЕАТ Месна промишл еност	0			Огоста
"Лалов и Вачев" ЕООД	Враца	Враца	5-МЕАТ Месна промишл еност	0			Огоста
“АЕЦ Козлодуй”- Почивно оздравителен комплекс	Згоригра д	Враца	Почивно оздравите лен комплекс	0			Огоста
“Й. Кръстителск и – Джордан 2001” ЕООД, общ. Враца	Враца	Враца	Дейности с отпадъци	0			Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

„ВИН” ООД, общ. Враца	Враца	Враца	Дейности с отпадъци	0			Огоста
“Косаня” ЕАД, общ. Враца	Враца	Враца	Дейности с отпадъци	0			Огоста
"Индустириал ни суровини" ЕООД, общ. Враца	Враца	Враца	Дейности с отпадъци	0			Огоста
"Христо 2018" ООД, общ. Борован	Борован	Враца	Дейности с отпадъци	0			Огоста
"Пировски” ООД, общ. Мизия	Мизия	Враца	Дейности с отпадъци	0			Огоста
"Екопроект” ООД (РДНО Враца- Мездра)	Враца	Враца	Депонира не на неопасни отпадъци	1	№ 5- Н1/2010 г.; Решение № 5-Н1- ИО-А1- ТГ1/2013 г.		Искър
ПСОВ - Мездра	Мездра	Враца	0- KM_UW WTP Канализа ционна система (Кан.мре жа и ПСОВ) на населено място	0		BG1IS1 35R026	Искър
Градска Канализация	Роман	Враца	00-КМ Канализа ционна система (Кан. мрежа) на населено място	0	№ 13140133/3 0.07.2009г Решение № 1524/05.01. 2015г	BG1IS1 35R122 6	Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

“Метизи” АД	Роман	Враца	37-Производство на метални изделия, без машини и оборудване	1	№ 78/2005г. Решение №78-Н0-И0-А1/2011г.	BG1IS135R026	Искър
“Хемус-М” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	1	№ 13120020/10.06.2008г. Решение №2075/18.04.2017г.	BG1IS135R026	Искър
“Инертстрой Калето” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	1	№ 13120031/13.03.2009г. Решение № 1588/16.03.2015г.	BG1IS135R026	Искър
"Пи Ес Контракт"ЕО ОД ("Булпласт-2013"ЕООД)	Роман	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	1	№ 13150021/21.08.2018г.	BG1IS135R1226	Искър
“Техкерамик М” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	1	№ 13120006/02.05.2007г. Решение № 1035/27.03.2013г.	BG1IS135R026	Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

“АСК БУЛ” АД	Мездра	Враца	Обезводняване на отпадни нефтопродукти	0			Искър
“Леденика-България 1964” ЕООД	Мездра	Враца	6-BREW Производство на бира	0			Искър
„Людал Фрикшън” ЕООД, общ. Мездра	Зверино	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	0			Искър
“АЕЦ Козлодуй” ЕАД	Козлодуй	Враца	38-Производство на електроенергия	1	№ 13120037/2 2.11.2010г. Решение № 1799/04.01.2016г. № 13150001/2 0.04.2007г. Решение № 2229/07.09.2017г.	BG1D U000R 001	Дунав
ПСОВ-Козлодуй	Козлодуй	Враца	0-КМ_UW WTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	1	№ 13140266/3 0.06.2015г. Решение № 1666/30.06.2015г.	BG1D U000R 001	Дунав
Градска Канализация	Оряхово	Враца	00-КМ Канализационна система (Кан.	0	№ 13140248/2 5.04.2014г.	BG1D U000R 001	Дунав

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

			мрежа) на населено място				
“Бургозоне” ЕООД	Лесковец	Враца	7-АЛС Производ ство на алкохол и алкохолн и напитки	1	№ 137140051/ 15.12.2011 г. Решение № 2247/23.10. 2017г.	BG1D U000R 001	Дунав
“Фериботен комплекс” АД	Оряхово	Враца	Речен транспор т	1	№ 13140296/0 8.01.2018г	BG1D U000R 001	Дунав
"Проучване и добив на нефт и газ" ЕАД	Селановц и	Враца	18-Добив на нефт и природен газ	0			Дунав
“Яйца и птици” АД	Козлодуй	Враца	12- Производ ство на други хранител ни продукти	1	№ 259- Н1/2008; Решение № 259-Н1- ИО- А0/2013 г.	BG1D U000R 001	Дунав
“УНИТРЕЙ Д - 2011” ООД, общ. Козлодуй	Козлодуй	Враца	Дейности с отпадъци	0			Дунав

Контролната дейност по компонент “Води” се осъществява по поречия. В териториалния обхват на РИОСВ - Враца попадат част от поречията на реките: Огоста, Искър и река Дунав.

През 2021 г. в направление „води“ са извършени 114 броя проверки на обекти, формиращи отпадъчни води, от които: 92 броя планови и 22 броя извънредни.

Планови проверки – 92 броя на 45 обекта, от които:

➤ 61 броя по компонент “води” и пробонабирания от отпадъчни води във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и контрол по условията на разрешителни за ползване на воден обект заустване на отпадъчни води или комплексни разрешителни;

➤ 26 броя участие в комплексни проверки, при които не са констатирани нарушения по компонент “води”. За извършените проверки своевременно са изготвени доклади, които са качени на интернет страницата на инспекцията;

➤ 6 броя участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексни разрешителни /КПКЗ/ на 6 броя инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС;

Извънредни проверки – 22 бр., от които:

❖ 12 бр. проверки по постъпили в инспекцията жалби и сигнали:

❖ 1 бр. във връзка със съставяне на констативен протокол за намаляване на наложена текуща месечна санкция на „Бургозоне“ ЕООД, с разрешително за ползване на повърхностен воден обект за заустване на отпадъчни води, поради намаляване на констатираните превишения.

❖ 4 бр. във връзка с възникнала производствена авария на инсталацията за производство на електроенергия от биогаз в с. Царевец, общ. Мездра, собственост на „Царевец Енерджи“ ЕООД. Вследствие на аварията е допуснато изтичане на вторична биомаса в река Косовец, в землището на с. Царевец.

При проверките е констатирано, че аварията е на резервоар за съхранение на отпадъци (вторична биомаса), собственост на „Царевец Енерджи“ ООД. Аварията е причинена от изпуснал анкерен болт на планката свързваща приспособлението за източване (кран и тръба) към железобетонната конструкция на съхранителния резервоар, вследствие на което се е получил отвор през който свободно се изтича несепарирана фракция вторичната биомаса. По естествения наклон на терена отпадъкът се изтича в река Косовец, намираща се на около 100 м. от резервоара.

Извършен е обход и оглед на река Косовец в района на инсталацията за производство на биогаз и по течението надолу до вливането ѝ в река Кленов дол, както и обход на река Кленов дол до вливането ѝ в река Искър. При извършения обход е констатирано, че река Косовец след инсталацията за биогаз до вливането ѝ в река Кленов дол е видимо силно замърсена. Река Кленов дол след вливане на река Косовец надолу по течението до вливане в река Искър също е видимо силно замърсена от вторична биомаса.

С цел проследяване на дейностите по отстраняване на аварията и проследяване състоянието на водните обекти в района са извършени проверки в няколко последователни дни и пробонабиране от водните обекти.

❖ 6 бр. във връзка с последващ контрол на дадени предписания.

❖ 1 бр. във връзка с проследяване състоянието на двата басейна, в които е съхраняван серовъглерод на площадката на „Камибо“ ЕООД в гр. Враца.

❖ 2 бр. самосезирани проверки

❖ Извършена е една самосезирана проверка, съвместно с експерти от БДДР-Плевен на язовир „Аспарухов вал“, който е държавна частна собственост и попада в Защитена Зона „Златията“ за опазване на дивите птици. На територията, контролирана от РИОСВ-Враца в язовира попада само един имот ПИ №37798.338.8 с НТП „Язовир“ в местност „Манарков дол“, землище гр. Козлодуй“.

❖ С цел проследяване състоянието на река Моравешка бара е извършена една извънредна самосезирана проверка и пробонабиране от няколко пункта на реката. Не е констатирано замърсяване с битово-фекални отпадъчни води.

През годината, за констатирани несъответствия с екологичното законодателство по компонент „води“, са дадени 5 броя предписания:

✓ 2 бр. на „Царевец Енерджи“ ООД, инсталация за производство на електроенергия от биогаз, относно почистване на разливите от отпадъчен продукт, вследствие възникналата производствена авария. Извършена е проверка, при която е констатирано, че предписанията са изпълнени в срок.

✓ 2 бр. на „Околчица Пропъртис“ ЕООД относно предприемана на действия по събиране и предаване за обезвреждане на отпадъчни води примесени с нефтопродукти

(дизелово и бензиново гориво). Отпадъчните води следва да се предадат на фирми притежаващи необходимите документи по ЗУО, като копия от документите да се представят в РИОСВ-Враца. За неизпълнение на една от точките в дадените предписания е съставен АУАН.

✓ 1 бр. на "Нивего" ООД, за изтегляне на отпадъчна вода от събирателни шахти и недопускане разливи върху съседни земни терени. Предписанието е изпълнено в срок.

За отчетния период са съставени 3 бр. АУАН:

✓ 1 бр. АУАН за нарушение на чл. 44 от Закон за опазване на околната среда. Актът е съставен на управителя на „Царевец Енерджи“ ЕООД за това, че е допуснал изтичане на отпадък, от съоръжение за съхраняване на отпадъци в река Косовец и река Кленов дол, в резултат на което е причинил замърсяване и увреждане на компонент на околната среда, водни обекти - река Косовец и река Кленов дол. Във връзка с възникналата аварийна ситуация на инсталацията за производство на електроенергия от биогаз в с. Царевец и замърсяване на водни обекти в региона е изготвен доклад до министъра на околната среда и водите.

✓ 1 бр. АУАН на собственика на рибовъдно стопанство, притежаващ разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води. Констатирано е, че собственикът не е извършил собствен мониторинг на отпадъчните води, с което е нарушен чл. 174, ал. 1, т. 2 от Закон за водите.

✓ 1 бр. АУАН на управител фирма „Околчица Пропъртис“ ЕООД за неизпълнение на дадено предписание.

Взето е участие в ДПК за строеж: „Реконструкция и рехабилитация на част от водопроводната мрежа на с. Зверино“.

Изготвена е справка за територията на РИОСВ-Враца във връзка с постъпило запитване от Европейската комисия EUR(2020)9778 относно гарантиране спазването на законодателството във водния сектор (фокус чл. 11 от Рамковата директива по водите-директива 2000/60/ЕС).

В изпълнение на задълженията, вменени на РИОСВ със Заповед № РД-90/27.01.2021г. на министъра на околната среда и водите, във връзка с въвеждане в експлоатация на нови модули към ГИСУВД, е изпратено становище относно проблеми при експлоатацията на новата информационна система, както и за обема на въведената информация.

Изготвено е становище относно съответствие на инвестиционен проект „Изграждане и доизграждане на канализационните клонове и съпътстващ водопровод от мрежата на гр. Бяла Слатина, с цел подобряване работата на ПСОВ“ с изискванията на чл. 127 от Закона за водите и актуална справка за внесените обезпечения по чл. 60 от Закона за управление на отпадъците.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 31, ал. 2 от Закона за администрацията, е изготвен отчет до областен управител на област Враца за дейността на РИОСВ-Враца за 2020 г.

Взето е участие в онлайн обществена консултация по проект на Предварителна оценка на риска от наводнения и райони със значителен потенциален риск от наводнения в Дунавски район за басейново управление.

Във връзка с постъпило Заявление за достъп до обществена информация, е предоставена следната информация:

- Извършен мониторинг на замърсяване на почви и кои вещества са обект на мониторинг.

- Координати на точките на заустване на всички ПСОВ на територията на РИОСВ-Враца.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

- За периода 2008г.-2020г. база данни от мониторинга за качеството на пречистената отпадъчна вода от ПСОВ на територията на РИОСВ-Враца.

Във връзка с изготвяне на доклад по мерките за наблюдение и контрол при прилагане на План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016-2021 г. в Дунавски район, е изготвена информация за изпълнението на планираните мерки за периода 01.01.2019г. до 31.12.2020 г. за РИОСВ-Враца.

Изготвена е информация до ТДНС-Враца при ДАНС за дейността на ВЕЦ/МВЕЦ на територията на област Враца за последните две години.

Във връзка с провеждане на проучване за установяване на източника на замърсяване и степента на разпространение на замърсителя в подземно водно тяло BG1G00000QP27 е изготвена и предоставена информация за промишлени предприятия в района на гр. Враца – брой предприятия, характер на извършваната дейност, използвани химични вещества в производствената си дейност, местоположение на заустване на промишлените отпадъчни води.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 19, ал. 3 от Наредба № 2/08.06.2011 г. (ДВ бр. 47/21.06.2011 г.) за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване, във връзка с чл. 151, ал. 4 от Закона за водите, относно изпълнение на условията в действащи Разрешителни, за периода са изготвени 2 бр. становища.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 13, ал. 3 от Наредба № 2 (ДВ бр. 47/21.06.2011 г.) за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и във връзка с извършена проверка на обстоятелствата, свързани с преценка на заявеното искане по критериите, определени в чл. 62, ал.1, т. 2,3,4 и 5 от Закона за водите са изготвени 3 бр. становища.

Във връзка с изготвяне на отчета за степента на изпълнение на политиките и програмите по бюджета на МОСВ за 2020 г. и първо полугодие на 2021 г., са попълнени данните с целеви стойности по показателите за изпълнение на политиката по Програма 1 за РИОСВ-Враца.

Изготвен и изпратен до ИАОС отчет за изпълнението на контролен мониторинг на отпадъчни води за обектите, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите, включени в „Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите“, подлежащи на задължителен мониторинг през 2021 г. на територията на РИОСВ-Враца.

Изготвени са 12 бр. становища за съществуващи обекти от водния сектор, за които няма основание за провеждане на процедура по оценка на въздействието върху околната среда или екологична оценка, по реда на Глава шеста от ЗООС, както и на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.

Във връзка с изчисляване на таксата за заустване на отпадъчни води за 2020 г. по чл. 16-18 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване е изготвена информация за обектите на територията на РИОСВ-Враца, както следва:

✓ Попълнен корекционен коефициент КЗ, отчитащ степента на пречистване за операторите на разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води;

✓ Попълнена информация относно изпълнение/неизпълнение на всички условия по издадени комплексни разрешителни.

В ГИСУВД е въведена информация за извършения контролен мониторинг на отпадъчните води на всички обекти, притежаващи разрешително за ползване на воден

обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите и комплексни разрешителни, издадени по Закона за опазване на околната среда.

✓ **Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, вкл. пречиствателните станции към тях:**

▪ **контрол общо за всички обекти:**

В териториалния обхват на РИОСВ – Враца има изградени и въведени в експлоатация селищни канализационни системи в населените места гр. Враца, гр. Мездра, гр.Бяла Слатина, гр. Козлодуй, гр. Роман и гр. Оряхово. Селищни пречиствателни станции са изградени и се експлоатират в градовете Враца, Мездра, Бяла Слатина и Козлодуй. В с. Крушовица, общ. Мизия има изградена ПСОВ, но след въвеждането ѝ в експлоатация, същата не функционира и при проверките е констатирано, че няма изтичане на отпадъчна вода към река Скът. Разрешителното, издадено от директора на БДДР – Плевен е с изтекъл срок на действие.

В изпълнение на своите компетенции РИОСВ – Враца извършва ежегоден контрол на всички ГПСОВ, както и градските канализационни системи на гр. Роман и гр. Оряхово. През 2021 г. на селищните пречиствателни станции са извършени планови проверки по условията на издадените разрешителни и пробонабиране от отпадъчните води (контролен мониторинг) с честота - 4 пъти годишно и на градските канализации без изградени ПСОВ 2 пъти годишно.

При извършения контролен мониторинг на отпадъчните води е видно трайно непостигане на индивидуалните емисионни ограничения /ИЕО/ по показателя „общ азот“ за ПСОВ - Бяла Слатина. Причини за неефективно пречистване на отпадъчните води са частичната изграденост на канализацията на населеното място, както и постъпването на вход ПСОВ „богати“ на нитрати води.

Установени са и трайни отклонения от ИЕО, поставени в разрешителните за заустване на градските канализационни системи, без изградени ПСОВ, в населите места – гр. Роман и гр. Оряхово.

В землището на с. Згориград, общ. Враца функционира почивно-оздравителен комплекс „Леденика“, стопанисван от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. За обекта има издадено разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, но поради факта, че изграждащият се пречиствателен комплекс все още не функционира, от страна на БДДР-Плевен срокът на разрешителното, който е изтекъл през 2021 г. не е продължен. Към момента отпадъчните води от обекта се събират в изгребна яма.

▪ **контрол на обекти, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества:**

"Екопроект" ООД (РДНО Враца-Мездра) – извършени са 3 броя планови проверки, от които 2 броя във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и 1 брой участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексно разрешително /КПКЗ/. Формираният смесен поток отпадъчни води: производствени (инфилтрат от Клетки 1.1., 1.2. и 2.1., води от измиване на сметовозните коли, от дезинфекционния трап за автомобилите, от сепариращата инсталация, от измиване на контейнерите и от измиване на производственото хале), битово-фекални води, дъждовни води (от стопанския двор), се пречистват в каломаслоуловител и се отвежда към колектор на градска канализация – Враца за пречистване в ПСОВ-Враца, съгласно договор за отвеждане и пречистване на отпадъчни води с "ВиК" ООД, гр. Враца.

Извършва се мониторинг на работата на пречиствателните съоръжения. Контролира се ежемесечно нивото на утайката. Измерените контролирани параметри се записват в дневник.

Закупено е и предстои монтиране на локално пречиствателно съоръжение за пречистване на инфилтратата от изграждащата се сепарираща инсталация, с което ще се намали товара на инфилтратата от депото.

✓ „Гарант“ АД – гр. Бяла Слатина. През 2021 година са извършени 2 броя планови проверки, едната от които е за пробонабиране от производствените отпадъчни води, пречистени в локална пречиствателна станция, след което се заустват като смесен поток с битово-фекални и дъждовни води в колектор на градската канализационна система, съгласно договор за отвеждане и пречистване на отпадъчни води с ”ВиК” ООД, гр. Враца. При извършените проверки не са констатирани нарушения на екологичното законодателство и отклоненията в нормите на отпадъчните води, съгласно договора с „ВиК“ ООД.

▪ **контрол на обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро:**

През 2021 г. са извършени планови проверки и мониторинг на отпадъчните води от обект, който зауства във воден обект отпадъчни води, с характер на битово-фекални, с осигурено първично пречистване. Затвора – Враца, стопанисван от Министерството на правосъдието. За изминалата година са извършени 2 броя планови проверки и пробонабиране от отпадъчните води, при които не са констатирани превишения на ИЕО, поставени в разрешителното.

✓ **Производствени обекти, формиращи отпадъчни води:**

▪ **контрол общо за всички обекти:**

▪ **контрол на обекти, с емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:**

✓ „Холсим (България)“ АД, оператор притежаващ Комплексно разрешително за експлоатация на инсталация за производство на циментов клинкер, инсталации за предварително третиране на отпадъци.

На производствената площадка се формират четири потока отпадъчни води: производствени, охлаждащи, дъждовни и битово-фекални отпадъчни води. Смесеният поток отпадъчни води се зауства в р. Въртешница. За охлаждане се използват условно чисти води от яз. „Станьов дол” и свежи води от карстов извор „Бели извор” за допълване на загубите в мрежата, на база разрешителни.

За пречистване на отпадъчните води се експлоатират пречиствателни съоръжения. За всяко съоръжение са определени съответните контролирани параметри и оптимални стойности за всеки един от тях.

От извършения собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води за отчетната година не са констатирани превишения на ИЕО, поставени в комплексното разрешително.

През годината са извършени 3 броя планови проверки, от които 2 броя контролен мониторинг на отпадъчните води по потоци, съгласно действащото комплексно разрешително и 1 брой проверка по изпълнение на поставените в комплексното разрешително условия.

✓ “Булгартрансгаз” ЕАД – извършени 3 броя планови проверки: 2 броя контролен мониторинг на отпадъчните води по потоци, съгласно действащото разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда.

Водоснабдяването на обекта за охлаждане и противопожарни нужди е от повърхностен водоизточник язовир “Чирен III”, за което фирмата има актуално

разрешително за водоползване № 11490001/14.06.2007 г., издадено от БДДР-Плевен, с продължен срок на действие с Решение № Вр-1/29.07.2020 г. на община Враца. За питейно-битови нужди се използва вода от селищната водопроводна мрежа, съгласно даговор с “ВиК” ООД, гр. Враца.

Дружеството е титуляр на Разрешително № 13140017/14.06.2007 г., продължен срок с Решение № 2623/23.04.2019г., за ползване на три водни обекта за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР-Плевен. На територията на обекта се формират три потока отпадъчни води. На площадката се формират следните потоци отпадъчни води:

- Поток № 1 – смесен поток от битово-фекални отпадъчни води, производствени отпадъчни води, замърсени атмосферни води и дренажни води, зауствени гравитачно в сухо дърво “Лъките”. Замърсените промишлени и атмосферни води от поток № 1 се пречистват в 3 броя каломаслоуловители, а битово-фекалните отпадъчни води, формирани от административната сграда и други санитарни помещения се пречистват в локална пречиствателна станция, след което като смесен поток се заустват в дърво “Лъките”. На изход от поток № 1 има монтиран ултразвуков разходомер за отчитане на количеството зауствани отпадъчни води;

- Поток № 2 – смесен поток от замърсени атмосферни води и отпадъчни води от измиване не повече от 1 път месечно за 2 часа на площадките за разходомери, инсталация за инхибитор, инсталация за очистване и измерване на газ, инсталация за отделяне на кондензат и склад за масло, зауствени гравитачно в сухо дърво “Краев трън”. Отпадъчните води от поток № 2 се пречистват в сепаратор 2 (КМУ). За отчитане на зауствените количества отпадъчни води от поток № 2 няма монтирано измервателно устройство;

- Поток № 3 – поток от отпадъчни води от измиване не повече от 1 път месечно за 2 часа на площадката на склад за кондензат и метанол с помпена станция, зауствени гравитачно в язовир “Чирен III”. В случай на разлив е изграден подземен аварийен резервоар. За отчитане на зауствените количества отпадъчни води от поток № 3 няма монтирано измервателно устройство.

В изпълнение на условията от разрешителното пунктовете за мониторинг на отпадъчните води са трайно сигнализирани и е осигурен достъп до тях. Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води, като протоколите от лабораторните анализи се представят в срок в РИОСВ-Враца. Спазва се честотата на извършване на собствения мониторинг, определена в разрешителното.

От извършения собствен и контролен мониторинг през 2021 г. от трите потока отпадъчни води не е констатирано несъответствие на изследваните показатели с индивидуалните емисионни ограничения.

✓ “АЕЦ Козлодуй” ЕАД - извършени 3 броя планови проверки, от които 2 броя във връзка с осъществяване на контролен мониторинг и пробонабиране на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда.

Дружеството е титуляр на Разрешително № 13120037/22.11.2010г. (Решение № 3096/19.11.2020 г. за продължаване на срока на действие) за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води чрез ТК-1 и ТК-2 и Разрешително №13750001/20.04.2007г. (Изменено с Решение № 2229/07.09.2017г.) за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за поток № 1, поток № 2 и поток № 3 от площадката на „АЕЦ Козлодуй“, издадени от БДДР-Плевен.

В изпълнение на условията поставени в Разрешителните, Дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчните води и изготвя доклади, които своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. От извършения собствен и контролен мониторинг до

момента, не са констатирани превишения над индивидуалните емисионни ограничения, поставени в горесцитираните разрешителни.

Пречиствателният комплекс за отпадъчни води към ЕП-2 работи в нормален технологичен режим. Площадковата канализация функционира разделно: битово-фекални отпадъчни води от „чиста зона” и битово-фекални отпадъчни води от „контролирана зона”. Двата потока отпадъчни води се пречистват отделно в идентични пречиствателни съоръжения - черпателни резервоари с монтирани решетки и шнекове за отстраняване на грубите замърсители и миксери за разбъркване и хомогенизиране, след което се припомпват към биобасейни с аериране и към вторични утаители.

На вход и изход ПСОВ на двата потока отпадъчни води се извършва радиохимичен анализ. Периодично от лаборатория към пречиствателната станция се извършват анализи на отпадъчната вода на изход ПСОВ по показателите БПН₅, ХПК, рН, неразтворени вещества, азот и фосфор. Измерените стойности се отразяват в дневник.

▪ **контрол на обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 8.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води;**

През 2021 г. е извършен контрол на 6 обекта, формиращи биоразградими отпадъчни води, притежаващи разрешителни, издавани по Закона за водите:

✓ Млекопреработващи предприятия:

- „Нивего“ ООД – извършени са общо 5 броя проверки. Плановите проверки са 2 броя за осъществяване на контролен мониторинг и пробовземане на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по спазване на екологичното законодателство по компоненти „води“. Извънредните проверки са 3 броя, както следва: 2 броя по постъпили сигнали и 1 брой осъществяване на последващ контрол по дадено предписание.

- „Млечен рай – 2“ ООД – извършени са общо 4 броя проверки по компонент „води“. Плановите проверки са 2 броя във връзка с извършване на контролен мониторинг и пробонабиране на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по спазване изискванията на екологичното законодателство по компонент „води“. Спазват се условията в издаденото разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и през годината не са констатирани превишения над индивидуалните емисионни ограничения, поставени в него.

✓ Други обекти, формиращи биоразградими производствени отпадъчни води, не притежаващи разрешително по ЗВ и заустващи отпадъчните си води в канализационните места на населените места или безотточни изгребни ями, е извършен контрол по компонент „води“, при което е установено следното:

- „Лилия милк“ ЕООД, млекопреработващо предприятие в с. Ракево, общ. Криводол. През 2021 г. е извършена една планова проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“. Няма констатирани несъответствия

- „Хаджийски и фамилия“ ЕООД, млекопреработващо предприятие в с. Градешница, общ. Криводол. През 2021 г. е извършена една планова проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“. Не са констатирани несъответствия

✓ Винопроизводство - „Бургозоне“ ЕООД. Извършени са общо 3 бр. проверки: 2 броя планови проверки - 1 бр. контролен мониторинг на отпадъчните води и 1 брой комплексна проверка и 1 бр. извънредни проверки във връзка със съставяне на констативен протокол за намаляване на наложена текуща санкция, поради намаляване

превишенията на ИЕО, поставени в действащото разрешително за ползване на повърхностен воден обект за заустване на отпадъчни води.

✓ Мелница „АПЕ – 2001“ ООД – През 2021 г. са извършени 2 броя планови проверки и пробонабиране от отпадъчните води на дружеството. Не са констатирани несъответствия

✓ Месопреработка:

- "Лалов и Вачев" ЕООД, гр. Враца, общ. Враца, цех за месопреработка. Извършена 1 бр. планова комплексна проверка. Не са констатирани несъответствия по компонент „води“;

- "Стартмес" ООД, с. Търнак, общ. Бяла Слатина свинеферма и цех за преработка и добив на месо. Извършена 1 бр. планова комплексна проверка. Не са констатирани несъответствия по компонент „води“.

▪ **контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води;**

През 2021 г. е осъществен текущ контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води, не притежаващи разрешително за ползване на воден обект за заустване и/или комплексно разрешително и включени в Годишния план за контролна дейност на инспекцията. При извършените проверки не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство.

✓ **Изводи**

▪ **за осъщественения контрол по изпълнение на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС;**

При извършените контролни проверки през отчетния период, на голяма част от проверените обекти, притежаващи разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС, е констатирано, че изпълняват поставените с разрешителните условия.

На обекти, на които има констатирани превишения на ИЕО, поставени в разрешителните за заустване, са налагани текущи месечни санкции.

▪ **за осъществения контрол по чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти:**

Селищните пречиствателни станции на територията на РИОСВ-Враца са 4 бр. Същите се стопанисват от експлоатационното дружество „ВиК“ ООД, гр. Враца. През 2021 г. дружеството редовно е извършвало собствен мониторинг на отпадъчните води на вход и изход ПСОВ по показатели и честота определени в разрешителните за заустване на отпадъчни води. Пробовземането и лабораторните анализи се извършват от акредитирани лаборатории, съгласно методите за акредитация и вида на пробите, определен в разрешителните.

Лабораторните анализи своевременно са предоставени в РИОСВ-Враца.

2.2.3. Информация за най-големите нарушители (установени през отчетния период), групирани по вида на нарушението по определените приоритети в контролната дейност по компонента и заключенията, във връзка с изпълнението на приоритетите, в т. ч. и обобщена информация за стойността на наложени наказания по видове нарушения:

На територията на РИОСВ-Враца няма големи производствени мощности, които от дейността си да формират производствени отпадъчни води.

Както и в предходни периоди основен проблем, свързан със замърсяването на водите си остава антропогенното въздействие върху повърхностните водни обекти от точкови и дифузни източници.

Друг съществен замърсител са битово-фекалните води, зауствани от агломерации, където все още не са изградени ПСОВ, както и домакинствата в населените места без изградена градска канализация, които заустват битово-фекалните отпадъчни води в попивни ями.

Млекопреработващите предприятия, като основен замърсител в предходни периоди са изградени и работещи пречиствателни станции и през отчетната година нямат налагани санкции за неспазване на индивидуалните емисионни ограничения.

2.2.3 Поддържане на база данни в електронен вид по чл. 30 на Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване:

В “Геоинформационната система за управление на водите и докладване” (ГИСУВД) е въведена информация за извършения контролен мониторинг на отпадъчните води на всички обекти, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите, които притежават разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите и комплексни разрешителни, издадени по Закона за опазване на околната среда.

2.2.4 Актуализиране на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:

В изпълнение на чл. 64, ал. 1 от Наредба № 1 за мониторинг на водите (ДВ бр. 34/2011 г.) и Заповед № РД-821/30.10.2012 г. на Министъра на околната среда и водите е актуализиран списъка на обектите на територията на РИОСВ-Враца, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти, които да бъдат включени в “Геоинформационната система за управление на водите и докладване” за 2022 г.

През месец декември в направление “води” са изготвени графици за провеждане на контролен мониторинг за 2022 г. на обекти, формиращи отпадъчни води, включени в ГИСУВД за 2022 г.

2.2.5. Извършени проверки (вкл. съвместни проверки с Басейнова дирекция) и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на воден обект. Резултати.

За отчетния период са извършени следните проверки по постъпили в инспекцията жалби и сигнали за замърсяване на водни обекти и във връзка с възникнали аварийни ситуации:

❖ 4 бр. във връзка с възникнала производствена авария на инсталацията за производство на електроенергия от биогаз в с. Царевец, общ. Мездра, собственост на „Царевец Енерджи“ ЕООД. Вследствие на аварията е допуснато изтичане на вторична биомаса в река Косовец, в землището на с. Царевец.

При проверките е констатирано, че аварията е на резервоар за съхранение на отпадъци (вторична биомаса), собственост на „Царевец Енерджи“ ООД. Аварията е причинена от изпуснал анкерен болт на планката свързваща приспособлението за източване (кран и тръба) към железобетонната конструкция на съхранителния резервоар, вследствие на което се е получил отвор през който свободно се изтича несепарирана фракция вторичната биомаса. По естествения наклон на терена отпадъкът се изтича в река Косовец, намираща се на около 100 м. от резервоара.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Извършен е обход и оглед на река Косовец в района на инсталацията за производство на биогаз и по течението надолу до вливането ѝ в река Кленов дол, както и обход на река Кленов дол до вливането ѝ в река Искър. При извършения обход е констатирано, че река Косовец след инсталацията за биогаз до вливането ѝ в река Кленов дол е видимо силно замърсена. Река Кленов дол след вливане на река Косовец надолу по течението до вливане в река Искър също е видимо силно замърсена от вторична биомаса.

С цел проследяване на дейностите по отстраняване на аварията и проследяване състоянието на водните обекти в района са извършени проверки в няколко последователни дни и пробонабиране от водните обекти.

❖ 3 бр. Във връзка със сигнал за замърсяване на река Чиренска в землището на с. Чирен и проследяване състоянието на реката. По време на проверките са взети водни проби за анализ от РЛ – Враца от повърхностните и подземни води: р. Чиренска в центъра на село Чирен; р. Чиренска на изода на с. Чирен посока гр. Враца; високи подпочвени води, отвеждани в бетонов канал в парка на селото; подземни води от чешмата в центъра на селото. Измерените показатели на място не показват наличие на замърсяване. От извършените лабораторни изпитвания от Изпълнителна агенция по околна среда е констатирано, че във водните проби няма наличие на нефтопродукти.

❖ 1 бр. във връзка с постъпил сигнал за наличие на остра задушлива миризма на бензин от канализационните шахти в района на кв. „Металург“ в гр. Враца. При проверката е констатирано, че вследствие демонтиране на резервоари, съдържали бензин и дизел на бивша бензиностанция в района на складова база в гр. Враца е допуснато изтичане на горива в канализационната система. На управителя на фирмата закупила терена са дадени са 2 бр. предписания за предприемане на действия за преустановяване на теча. Съставен е АУАН за неизпълнение на едно от предписанията.

❖ 1 бр. във връзка със постъпил сигнал относно изпускане на производствени отпадъчни води от млекопреработващо предприятие в с. Чирен, общ. Враца. За заустване на производствени отпадъчни води фирмата притежава разришително за ползване на воден обект, сухо дърво за заустване на пречистени в локална пречиствателна станция отпадъчни води. При проверката е констатирано, че пречиствателната станция е в процес на пречистване и няма изтичане на отпадъчни води към сухото дърво. Констатирано е, че вследствие препълване на съществуваща стара попивна яма има изтичане на отпадъчни води към земеделски имот, граничещ със западната част на предприятието. На управителя на фирмата е дадено предписание за изтегляне на ямата и недопускане изтичането на непречистени отпадъчни води. Предписанието е изпълнено в срок.

❖ 2 бр. връзка с постъпил сигнал за замърсяване водите (с оранжово-ръждив цвят и наличие на пяна) на р. Моравешка бара в с. Моравица. Извършени са проверки по течението на реката в с. Моравица, р. Дърводелска в местност „Селската ливада“ в землището на с. Руска бела, общ. Мездра и р. Дърводелска след яз. Косталево в землището на с. Косталево, общ. Враца, както и на РДНО Враца-Мездра, граничещо с реката. Взети са водни проби за анализ от РЛ – Враца от р. Дърводелска, от три места по течението. Лабораторните анализи на водните проби и в трите точки са съизмерими и не показват замърсяване.

❖ 1 бр. във връзка със сигнал постъпил на „зелен“ телефон на РИОСВ-Враца относно замътняване на река Малък Искър в района на с. Караш и с. Средни рът, общ. Роман, обл. Враца. При направения оглед по течението на реката е констатирано наличие на замътняване, без забележимо оцветяване и следи от замърсяване. Взети са водни проби за анализ от РЛ-Враца от река Малък Искър в землището на с. Караш. Измерените на място експресни показатели рН, разтворен кислород и

електропроводимост не показват наличие на замърсяване и са характерни за сезона. При извършения обход и оглед на реката в района не е констатиран източник на замърсяване. Следва да се отбележи, че в този район, на територията контролирана от РИОСВ-Враца няма никакви производствени обекти.

❖ Извършена е една проверка във връзка с постъпил сигнал за нерегламентирано заустване на отпадъчни води в река Бела бара, в землището на с. Бели извор, от частен имот, в който се отглеждат животни.

От извършената проверка е констатирано, че в жилищен имот в селото се отглежда едър рогат добитък – 14 броя биволи. Отпадъчната вода от измиване на помещенията се отвежда посредством канализационна тръба в съседната река Бела бара. В момента на проверката не е констатиран отток на отпадъчни води от имота. От страна на община Враца са дадени предписания на живущите на улица „Дунав“ № 24 да преустановят заустването на отпадъчни води в реката и същите да се отвеждат във водоплътна изгребна яма.

❖ 1 бр. във връзка със сигнал, постъпил в РИОСВ-Враца и МОСВ относно неизпълнение на проект за изграждане на защитни съоръжения от вредното въздействие на водите на река Огоста в землището на с. Хайредин, обл. Враца. Извършена е съвместно с експерти от БДДР-Плевен по т. 3 от сигнала, касаеща компетенциите на инспекцията, относно наличие на отпадъци, дървесна и храстовидна растителност в коритото на река Огоста в регулационните граници на с. Хайредин.

Съгласно чл. 140, ал. 4 от Закона за водите кметът на общината ежегодно със заповед определя участъците от реката, чиято проводимост е намалена, когато почистването на речните легла е в границите на урбанизираната територия.

В регулацията на с. Хайредин попада левия бряг на река Огоста срещу квартал 47. В момента на проверката е извършен обход и оглед, в границите на урбанизираната територия, на достъпните места на левия бряг на реката. При обхода не е констатирано наличие на отпадъци в речното корито. Констатирано е наличие на ниска храстовидна и водна растителност в близост до брега.

В периода от 2016 г. до 2020 г., от експерти на РИОСВ-Враца са извършвани ежегодни проверки на общинска администрация Хайредин, относно предприети действия за почистване и недопускане на замърсяване с отпадъци на речните легла и прилежащите им територии. При проверките не е констатирано наличие на отпадъци в коритото на река Огоста в регулацията на с. Хайредин. От страна на РИОСВ-Враца, на кмета на с. Хайредин не са налагани санкции за наличие на отпадъци в река Огоста.

❖ 1 бр. във връзка със сигнал относно замърсяване на река Моравешка бара и река Боденска бара, вследствие преливане на отпадъчни води от дъждопреливниците на градска канализация-Мездра.

От страна на РИОСВ-Враца е сезирано дружество „ВиК“ ООД, гр. Враца за извършване на ревизия на канализационните клонове и дъждопреливниците към тях. В РИОСВ-Враца е постъпило писмо от „ВиК“ ООД, гр. Враца с вх. № С-78/29.11.2021 г., с което инспекцията е уведомена, че е почистен участък от канализацията след дъждопреливник №1 и са предприети мерки да не се допуска постъпването в канализацията на условно чисти води от питейни водоизточници.

Канализационната система на гр. Мездра е смесен тип, за събиране и отвеждане към ПСОВ на производствени и битово-фекални отпадъчни води и дъждовни води. Към нея са оразмерени и изградени три дъждопреливници:

- дъждопреливник № 1 във водоприемник Моравешка бара;
- дъждопреливник № 2 във водоприемник р. Върбешка (Боденска бара);
- дъждопреливник № 3, непосредствено преди ПСОВ във водоприемник р. Върбешка (Боденска бара);

Изградената канализационна система почти изцяло е включена към довеждащия към ПСОВ канализационен колектор. Изключение прави участък от канализацията, която отвежда отпадъчната вода от малък квартал, разположен по десния бряг на река Моравешка бара, директно към реката. В настоящия етап от водния цикъл на гр. Мездра се предвижда изграждането на канализационна помпена станция, посредством която и тези отпадъчни води ще се припомпват към довеждащия към ПСОВ колектор.

По време на получаване на сигнала вали продължителен дъжд и дъждопреливниците изпълняват своята функция. След спиране на дъжда, от експерти на инспекцията е извършен обход и оглед на канализационната система от дъждопреливник № 1 до мястото на заустване на пречистените отпадъчни води във водоприемника река Боденска бара. Констатирано е, че дъждопреливници № 1 и № 2 са сухи и няма преливане на вода от тях. От дъждопреливник № 3 (непосредствено преди ПСОВ) изтичат минимални количества остатъчни дъждовни води.

При проверката не е констатирана неправилна експлоатация на канализационната система на гр. Мездра.

❖ 1 бр. във връзка с постъпил сигнал за изтичане на отпадъчни води от млекопреработващо предприятие. При проверката е констатирано, че в момента в цеха не се извършва производствена дейност. Същият работи през ден, поради липса на суровина. От направения обход и оглед на терените около и в млекопреработвателното предприятие е видно следното:

В северната част на имота, от циментовата ограда, има изход на тръба, предназначена за отвеждане на дъждовни води от бетонираната площадка. Не е констатирано изтичане на отпадъчна вода от тръбата, както и няма следи от наличие на стари разливи.

ЛПОСВ е в експлоатация, но обема на пречистената отпадъчна вода във вторичния утаител не е достигнала ниво за преливане към точката на заустване. Не са констатирани следи от изтичане и/или изхвърляне на отпадъчни продукти в или извън територията на обекта. Не е констатирано нерегламентирано заустване на отпадъчни води и изхвърляне на отпадъчен продукт.

Извършени са следните съвместни проверки с представители на други институции:

❖ Извършена е една проверка във връзка с постъпил сигнал за разлив на петрол по река Дунав (по средата на реката) от гр. Оряхово към гр. Бекет (Румъния).

При проверката, извършена съвместно с представител на БДДР-Плевен е констатирано наличие на малки разпокъсани пента, опалесциращи на светлина, в близост до българският бряг при гр. Оряхово. От РЛ – Враца са взети водни проби за анализ от вътрешността на реката с цел установяване наличие на нефтопродукти. Резултатите от лабораторните анализи не показват наличие на замърсяване. На територията на която е засечено нефтеното петно няма обекти, извършващи дейност която би довела до замърсяване с нефтопродукти. Считаме, че най-вероятно се касае за еднократно изхвърляне на трюмни води от неизвестен източник.

❖ Извършена е една самосезирана проверка, съвместно с експерти от БДДР-Плевен на язовир „Аспарухов вал“, който е държавна частна собственост и попада в Защитена Зона „Златията“ за опазване на дивите птици. На територията, контролирана от РИОСВ-Враца в язовира попада само един имот ПИ №37798.338.8 с НТП „Язовир“ в местност „Манарков дол“, землище гр. Козлодуй“.

3. Подземни води

Подземните води в България имат повсеместно разпространение и играят важна роля за формирането на природната среда. Те представляват основен фактор за задоволяване на различни потребности на човека. За да се оцени ролята, мястото и значението на подземните води като воден ресурс и екологичен фактор, е необходимо те да бъдат разглеждани в зависимост от произхода им. Той определя техните физико-химични свойства и състав.

Управлението и опазването на подземните води е трудно и отговорно. Качеството на подземните води се влошава, както от използването на земята за земеделие и благоустройство например, така и от всекидневните дейности на човека, сред които можем да изброим химически торове от селското стопанство, отпадъчните битови води от населените места без канализации, фекланите води от животновъдните ферми и комплекси, отпадъчните води от промишлеността, хвостохранилищата, кариерите, складирането на битови или промишлени отпадъци на открито и др.

Ефектите от дейността на човека върху подземните води могат да бъдат сериозни. Изхвърлянето, разливането и използването на химикали също може силно да увреди качеството на подземните води с всички неблагоприятни последствия за екосистемите и питейните води. Поради бавният отток на подземните води и липсата на светлина и кислород, отстраняването на нанесените щети може да отнеме десетилетия или дори да се окаже невъзможно.

Подземните води са възобновяем ресурс. Те представляват съществена част от оттока на страната /28-32%/, като през сезона на маловодие са главен източник на подхранване на речната мрежа. Първостепенното им значение се определя от факта, че те са основен източник на питейно-битово водоснабдяване на преобладаващия брой населени места. В много случаи използването на подземните води е технически, икономически и санитарно по-целесъобразно, отколкото на повърхностните води.

Съгласно чл.169 б, ал.1 от ЗВ, за мониторинг на подземните води се разработват програми за контролен и оперативен мониторинг. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по показателите.

Факторите обуславящи характера на подземните води са от различно естество:

- ✓ географски - климат, релеф, почвена и растителна обвивка;
- ✓ геоложки и хидрогеоложки - състав на скалите, тектонски строеж;
- ✓ антропогенни - резултат от човешката дейност.

Главния фактор определящ степента и характера на замърсеност на подземните води е антропогенната дейност. По-често срещаните замърсяващи вещества са: амоняк, нитрати, нитрити, хлориди, метали.

С цел проследяване състоянието на подземните водни тела вследствие дейността на предприятията, през 2021г. е извършен контролен и собствен мониторинг на подземните води на операторите с издадени комплексни разрешителни /КР/ по показатели и честота поставени с условията на КР на: Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Враца-Мездра, Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) - Оряхово, "Метизи" АД, гр. Роман, и "Холсим (България)" АД, с. Бели Извор,.

През 2021 г. е извършван редовен контрол на подземните води във връзка с извършвания собствен мониторинг на "АЕЦ-Козлодуй" ЕАД, Депо за нерадиоактивни отпадъци и Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, площадка Козлодуй. Дружествата редовно извършват собствен нерадиационен мониторинг на околната среда, включващ и мониторинг на подземните води и изготвят тримесечни и годишни доклади, които се предоставят в РИОСВ-Враца.

По-често срещаните замърсяващи вещества са: амоняк, нитрати, нитрити, хлориди, тежки метали. Основните източници на замърсяване на подземните води са: замърсените повърхностни води; замърсяване с нитрати от земеделски източници; дифузните източници имат все по-голямо въздействие върху подземните води; непречистените битово-фекални води и използването на попивни ями в агломерациите без изградени канализационни системи и ПСОВ; водите от животновъдните ферми.

Като цяло се налага изводът, че обектите, потенциални замърсители на подземните води не оказват съществено влияние върху техният състав и характер. Биогенните замърсители - нитрати, нитрити и др. се внасят в подземните води чрез непречистените битово-фекални води, водите от животновъдните ферми и дъждовните води от наторяваните земеделски площи. Наличието на биологични и органични компоненти в подземните води не винаги е признак за замърсяване и понякога тези компоненти имат минерален произход. Съдържанието на желязо в повечето случаи има естествен произход, но една от причините за наднормените стойности са материалите използвани за направата на водоземните съоръжения.

4. Състояние на хидротехническите съоръжения (диги, язовирни стени и др.) на територията на РИОСВ–Враца

На основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за защита при бедствия и аварии и във връзка със Заповеди на кмета на община Борован и община Мездра, е взето участие в междуведомствени комисии, които извършиха обследване проводимостта на речните легла в границите на урбанизираните територии на населените места в общините.

Във връзка със Заповед на Областният Управител на Област Враца, назначена на основание чл. 32, ал. 1, чл. 31, ал. 1, т. 9 от Закона за администрацията, чл. 64, ал. 1, т. 6 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите, е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши оглед на участъците от речните корита извън урбанизираните територии. Извършен е оглед на речните корита извън населените места на реките Скът, Огоста, Рибине, Бързина, Искър, Гостиля и др. и са определени дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

5. Оценка за състоянието на повърхностните и подземните води на територията на РИОСВ – Враца

Основен проблем, свързан със замърсяването на водите си остава антропогенното натоварване на повърхностните водни обекти от точкови и дифузни източници.

Точкови източници на замърсяване на повърхностните води са основно заустванията от малки агломерации, без изградени ПСОВ.

Съществен проблем е образуването на нерегламентирани сметища в близост до водни обекти и директното изхвърляне на отпадъци във водоемите.

Основните дифузни източници на замърсяване на подземните и повърхностни водоприемници са домакинствата в населените места без изградена канализационни системи, които заустват битово-фекални отпадъчни води в попивни кладенци. Съществен замърсител са и замърсяванията вследствие наторяване на земеделски земи.

Въпреки някои негативни тенденции, като цяло се наблюдава намаляване внасяното на замърсители в повърхностните и подземните водоприемници и подобряване качеството на водите в участъците от реките на територията на РИОСВ-

Враца. Целта е дългосрочна и се осъществява посредством засилен превантивен контрол на източниците на замърсяване - ПСОВ, млекопреработвателни предприятия, обекти формиращи отпадъчни води, контрол на обекти с издадени разрешителни за заустване или комплексни разрешителни.

През годината се отчита повишаване на екологичната култура на операторите, чийто обекти и инсталации формират отпадъчни води. Постигнати са положителни резултати при поддържането в добро техническо и експлоатационно състояние на пречиствателните съоръжения. Показател за това е продължителността на периода

на текущите санкции, спрямо предходните години.

II. 3. ПОЛИТИКА ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове:

През 2021г. са извършени 5 броя планови проверки на следните оператори:

➤ “Холсим (България)” АД, с. Бели Извор, общ. Враца - **Разрешително за емисии на парникови газове №91-Н2/2021г.** - “Инсталация за производство на циментен клинкер, с капацитет до 3 300 тона клинкер/ден“, включваща:

- 1 брой Ротационна пещ;
- Котелна инсталация с номинална топлинна мощност 0,55 MW включваща:
  - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 ErP – 0,11 MW;
  - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 ErP – 0,11 MW;
  - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 ErP – 0,11 MW;
  - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 ErP – 0,11 MW;
  - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 ErP – 0,11 MW.
- Аварийен дизел генератор (в Компресорно отделение) - 2 MW;

➤ “Булгартрансгаз” ЕАД, Компресорна станция към ПГХ “Чирен”, с. Чирен, общ. Враца- **Разрешително за емисии на парникови газове №85/2009г., Актуализирано с Решение №85-Н0-И0-А1/2013г.** - „Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 33,26 MW, включваща: 8 броя газомоторни компресори с номинална топлинна мощност по 3,88 MW и 3 броя водогрейни котли с номинална топлинна мощност по 0,74 MW“;

➤ “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр. Козлодуй, обл. Враца- **Разрешително за емисии на парникови газове №143-Н3/2020г.**- „Горивна инсталация за производство на електроенергия с номинална топлинна мощност 64,453 MW, предназначена за аварийно електрозахранване на системите за безопасност на “АЕЦ Козлодуй“;

➤ “Топлофикация- Враца” ЕАД, гр. Враца/ ОЦ “Младост”, гр. Враца- **Разрешително за емисии на парникови газове №2- Н2/2021г.** - „Горивна инсталация за производство на топлинна енергия и комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 42,94 MW включваща: Водогреен

котел ВК 50 №1- 20,63 MW; Водогреен котел ВК 50 №2- 16,87 MW; Парен котел Steam 1500- 1 MW и Ко-генератор- 4,44 MW“;

➤ “Топлофикация- Враца”ЕАД, гр. Враца- ТЕЦ “Градска”, гр. Враца- **Разрешително за емисии на парникови газове №20-Н2/2020г** .- „Горивна инсталация за производство и пренос на топлинна енергия и комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 49,9 MW включваща: Ко-генератор №1- 7,8MW; Ко-генератор №2- 7,8 MW; Водогреен котел ПКГМ-12 №1- 8,7MW; Водогреен котел ПКГМ-12 №2- 8,7MW; Котел КГ-12 №1- 7MW; Парен котел КГ-12 №2- 7,8MW и Ротационна сушилня №1- 2,1MW“.

В проверените Дружества с издадени Разрешителни за парникови газове- не са констатирани нарушения и не са издавани предписания на операторите им.

II. 4. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ-Враца

Територията на област Враца заема 361 970 ха или около 3 % от територията на Република България. Площта със селскостопанско предназначение е 257 657 ха от които: използваната земеделска земя възлиза на 238 007 ха (65,7% от площта на областта), а необработваемите земи са 19 650 ха (5,4 % от площта на областта). От използваната земеделска земя, обработваемата е 185 874 ха (51,3% от площта на областта) в т.ч. ливади – 5 414 ха, угари – 3 709 ха; трайни насаждения - 1 504 ха; постоянно затревени площи – 50 629 ха. Горските площи са 52 144,7 ха (14 % от площта на областта). От тях 43 300,90 ха са залесени.

На територията на област Враца най-разпространените типове почви са черноземните почви, следвани от сивите горски почви, кафявите горски и планинско ливадните.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За оценка състоянието на почвите на територията на страната е изградена национална система за мониторинг, категоризирана по нива. По почвен мониторинг I-во ниво на територията на РИОСВ-Враца са обособени 12 броя пунктове в които се извършва пробонабирането на почвени проби. През 2021 г. съгласно утвърдената от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) Годишна програма за мониторинг на почви на територията на област Враца е извършено пробонабиране и изпитване от 3 пункта за почвен мониторинг: пункт № 96 с. Комарево, общ. Бяла Слатина; пункт № 97 с. Търнава, общ. Бяла Слатина и пункт № 112 с. Кунино, общ. Роман. Следят се следните показатели: активна реакция на почвата (рН), биогенни елементи - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Не са готови още резултатите за 2021г. Представените резултати от включените през 2020г. четири пункта за почвен мониторинг показват, че няма превишения на максимално допустимите концентрации (МДК) на изпитваните показатели.

Съгласно данните от проведените мониторинг в пунктове от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), почвите в област Враца са в сравнително добро екологично състояние по отношение на замърсяванията с тежки метали.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Министерство на енергетиката е държавният орган, отговорен за упражняване на контрол върху дейностите по добив на подземни богатства в резултат на което остават нарушени терени, подлежащи на рекултивация.

РИОСВ - Враца осъществява контрол върху дейностите по предоставените разрешения за търсене и проучване и по предоставените концесии за добив на полезни изкопаеми във връзка с изпълнението на условията на решенията, разрешителните и становищата, издадени при условията и по реда на законодателството по опазване на околната среда.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

Хлорорганичните пестициди са били масово използвани в селското стопанство през 60-те години на миналия век. Останалите неизползвани препарати са събрани и се съхраняват в складове и „Б-Б“ кубове, разположени на територията на бившите ТКЗС-та.

През 2021 г. В РИОСВ-Враца не е постъпвала информация за замърсяване на площи с продукти за растителна защита. Извършено е пробонабиране и анализ на почвите от три пункта от НСМОС, разположени в землищата на, с. Комарево, общ. Бяла Слатина; с. Търнава, общ. Бяла Слатина и с. Кунино, общ. Роман. До момента не са готови резултатите от изпитването на пробите. От извършения в предишни години мониторинг не са констатирани замърсявания на почвите с продукти за растителна защита.

Във връзка с осъществяване на почвен мониторинг III-то ниво - локални почвени замърсявания през годината, съвместно с представител на РД ПБЗН-Враца, са извършени проверки на състоянието на останалите два склада за съхранение на препарати за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на годност, разположени на територията на област Враца, както и на площадка с „Б-Б“ кубове разположена на РДНО-Оряхово. Констатирано е едно нарушение, като на кмета на с. Пудрия, общ. Криводол е дадено предписание за възстановяване целостта на склада в с. Пудрия. Същото е изпълнено в указания срок.

През 2021г. е новооткрит склад с негодни пестициди в бивш стопански двор на с. Чирен, общ. Враца. При извършена проверка на кмета на с. Чирен е дадено предписание за ограничаване на достъпа до склада и поставяне на указателна табела. Предписанието е изпълнено. Във връзка със състоянието на сградата в която се съхраняват пестицидите е осъществена кореспонденция с Община Враца, ОД „Земеделие“ – Враца и МЗХГ. Към момента собственика на склада не е установен.

С осъществяване на ежегоден контрол се намалява риска от замърсяване и увреждане на почвата.

5. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

Мониторинг на почвите I-во ниво – устойчиви органични замърсители се извършва за замърсяване с три групи органични съединения: полициклични ароматни въглеводороди (РАН16), полихлорирани бифенили (РСВ6) и органохлорни пестициди.

През 2020г. е извършено пробонабиране и анализ на почвите от три пункта намиращи се в землищата на, с. Комарево, общ. Бяла Слатина; с. Търнава, общ. Бяла Слатина и с. Кунино, общ. Роман.

Не са готови още резултатите от почвения мониторинг I-во ниво за 2021г. Получените резултати от изпитваните проби взети от пет пункта през 2020г. показват,

че няма превишения на максимално допустимите концентрации (МДК) на изпитваните показатели определени с Наредба № 3/2008г. за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите.

6. Ерозия на почвата

Ерозията е един от най-сериозните глобални фактори за деградация и опустиняване на почвите. Тя влияе съществено върху екологичните и икономическите функции на почвата. Начинът на земеползване и структурата на земеделските и горските земи могат осезателно да намалят загубите на почва от ерозия, но могат и значително да я ускорят.

За ограничаване на това вредно явление се провеждат агротехнически, лесотехнически и хидротехнически мероприятия. Част от общините предприемат мерки и създават нови гори върху неземеделски земи.

Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел в ИАОС.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване на почви на територията на РИОСВ-Враца не се наблюдава.

Вкисляването е един от основните процеси, предизвикващи деградация на почвите.

През 2021г. в рамките на Националната система за мониторинг на околната среда/ НСМОС/ - почвен мониторинг II-ро ниво – „Вкисляване“, наблюдение на процеса на територията на област Враца се извърши в два пункта в с. Главаци, общ. Криводол и с. Баница, общ. Враца. Взети са 8 бр. почвени проби. Показателите които се следят са: Al^{3+} , H^{+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} , наситеност на почвите с бази (V%), рН в KCL. В сравнение с 2020 г. се запазва много силно киселата реакция на почвите (рН е под 4). При изпитването на почвените проби в три от точките на пунктовете в с. Баница и в с. Главаци не се констатира вредна киселинност – степента на наситеност на почвата с бази е над 93%. В четвъртите точки на двата пункта от които са взети проби се констатира слаба степен на вредно вкисляване (степента на наситеност на почвата с бази е в интервала 89,96 %- 93,06%).

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански)

Нерегламентираното изхвърляне на отпадъци води до отнемане на земеделските площи и намаляване проводимостта на речните корита. Независимо, че всички населени места в област Враца са обхванати в система за организирано сметосъбиране, често на територията им възникват нерегламентирани сметища от строителни и битови отпадъци. Замърсяванията са с локален характер, основно по терени разположени извън населените места.

От страна на местните власти се предприемат действия по почистването им. През 2021г. са извършени 51 броя планови проверки на общинските администрации в т.ч. кметове на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки. През годината са извършвани проверки и по постъпили сигнали и жалби за замърсени с отпадъци терени. За констатирани замърсявания и неизпълнение на дадени предписания за почистване на същите през годината са съставени 3 броя акта за установяване на административни нарушения /АУАН/ на общини и кметове на населени места. Съставен е един АУАН на юридическо лице във връзка с допуснато изтичане на отпадък към съседен поземлен имот, в резултат на което е причинено замърсяване и увреждане на почвата в имота.

През 2021г. е извършена и приета техническата рекултивация по проект: „Закриване и рекултивация на общинско депо за битови отпадъци на територията на община Роман“. Проектът е финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“. Приключили са дейностите и е приета техническата рекултивация на клетка 1 на РДНО-Оряхово.

Чрез рекултивация на закрити общински депа за битови отпадъци замърсените терени стават земеделски земи (пасище, мера) и се приобщават към околния ландшафт.

През 2021г. не е констатирано замърсяване на терени с отпадъци от преработката на скално-облицовъчните материали, както и с пресен торов отпад.

По голяма част от земеделските производители в региона спазват правилата за добри земеделски практики и прилагат програми за екологично земеделие при съхранението на торов отпад и използването на торове и пестициди. Жалбите и сигналите, които постъпват се отнасят главно за отглеждане на животни в населените места и разнасяне на неприятни миризми от съхраняваните торови маси. Те са препращани за предприемане на действия по компетентност от ОДБХ, общински администрации и кметства.

9. Кратка обобщена информация за състоянието на почвите на територията на РИОСВ- Враца

Почвите са ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, който изпълнява редица функции, които играят важна роля за поддържане на равновесието в природата и съществуването на човешкото общество. Необходимо е опазването им да е приоритет на всички.

Във връзка с осъществяване на контрол по опазване на почвите на територията на област Враца през 2021г. са извършени 39 проверки, от които:

- 32 броя проверки на обекти, заложи в плана за контролна дейност и 7 броя извънредни проверки. Дадени са 3 броя предписания, които са изпълнени в срок.

През годината са постъпили 4 броя жалби и сигнали свързани с опазване на почвите. Два броя са изпратени по компетентност до ОДБХ-Враца, общински администрации и кметства. По една жалба и един сигнал са извършени проверки и са дадени предписания, които са изпълнени в срок.

Чрез участието в комисиите по чл. 17 от ЗОЗЗ към Областна дирекция „Земеделие“ (десет броя за 2021г.) относно промяна предназначението на земеделските земи и с провежданите процедури по ОВОС и ЕО се осъществява превантивната дейност по опазване на почвите от замърсяване, както на действащи обекти, така и на инвестиционните проекти.

В заключение може да се каже, че почвите на територията на РИОСВ – Враца са в сравнително добро екологично състояние, което е видно от резултатите от мониторинга, както и от осъществената контролна дейност по спазване изискванията на екологичното законодателство.

II.5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Защитените територии в България са обобщено понятие, обхващащо всички национални паркове, природни паркове, резервати, поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности. Основен критерий за определяне

принадлежността на защитена територия към една или друга категория е целта на управление.

Със Закона за защитените територии (ЗЗТ, обн. ДВ, бр. 133/1998 год.) се уреждат категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. Целта на закона е опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство и достойние и като специална форма на опазване на родната природа, способстващи за развитието на културата и науката и за благополучието на обществото.

На територията на област Враца има **30 броя** защитени територии обявени по реда на ЗЗТ, които принадлежат към следните категории:

- Резерват – 1 бр.;
- Природен парк – 1 бр.;
- Природни забележителности – 13 бр.;
- Защитени местности – 15 бр.

Резерват “Врачански карст” е защитена територия със строг режим на защита, разположена на територията на три населени места от община Враца – гр. Враца, с. Згориград и с. Паволче. Обявен е със Заповед № 854 от 10.08.1983 г. на КОПС на площ от 1438.9 ха.

Един от най-богатите в страната карстов район с живописни пейзажи, пещери, пропасти и уникална пещерна фауна, като повечето от пещерните видове са локални ендемити (не се срещат никъде другаде по света). Обявяването на резервата е свързано с опазването на интересни геоморфологични образувания, които тук са най-многобройни: кари, карни полета, големи и малки въртопи, валози, ували, карстови долове и др., множество реликтни видове.

Независимо от неголямата си територия, резерват „Врачански карст“ има значително богато видово разнообразие. В регистрите на IUCN /Международен съюз за защита на природата/ резерват “Врачански карст” попада в първа категория научни и природни резервати. През 1998 г. Врачански Балкан, респективно Резерват „Врачански карст”, е определен за КОРИНЕ място, поради европейското му значение за опазване на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 г. територията е обявена от BirdLife Internacional за Орнитологично важно място. С решения на МС територията на парка, респективно на резервата, е определена за защитена зона по Закона за биологичното разнообразие и Директива 79/409/ЕИО (за птиците) и Директива 92/43/ЕИО (за местообитанията).

В района на резервата е забранена всякаква дейност нарушаваща самобитния характер на природата. Посещенията на територията са възможни само по определени със заповед на министъра на околната среда и водите пътеки за посетители. Те са седем на брой. Четири от тях „Ботев път“, “Кривите“, „Войводин дол - Скаклия“ и „Бистрец - Леденика“ са обявени със заповед №РД-928/07.09.2004 г. Пътеката „Гарванец – Гарванешки камък“ е обявена със Заповед №РД-233/11.03.2013 г., а „Тезеро“ е обявена със Заповед №РД-902/07.10.2005 г. Информация за маршрутите може да бъде намерена на ел. страницата на инспекцията на адрес: <https://riosv.vracakarst.com/bg/marshruti/>

На територията на област Враца е разположен **Природен парк “Врачански Балкан”** с едни от най-интересните пещери, пропасти и ями в България – повече от 600, на площ от 30129.9 ха. Парка е обявен със Заповед № РД-1449 от 21.12.1989 г. на КОПС и за него има приет с Решение №750/14.10.2011 г. на МС „План за управление”.

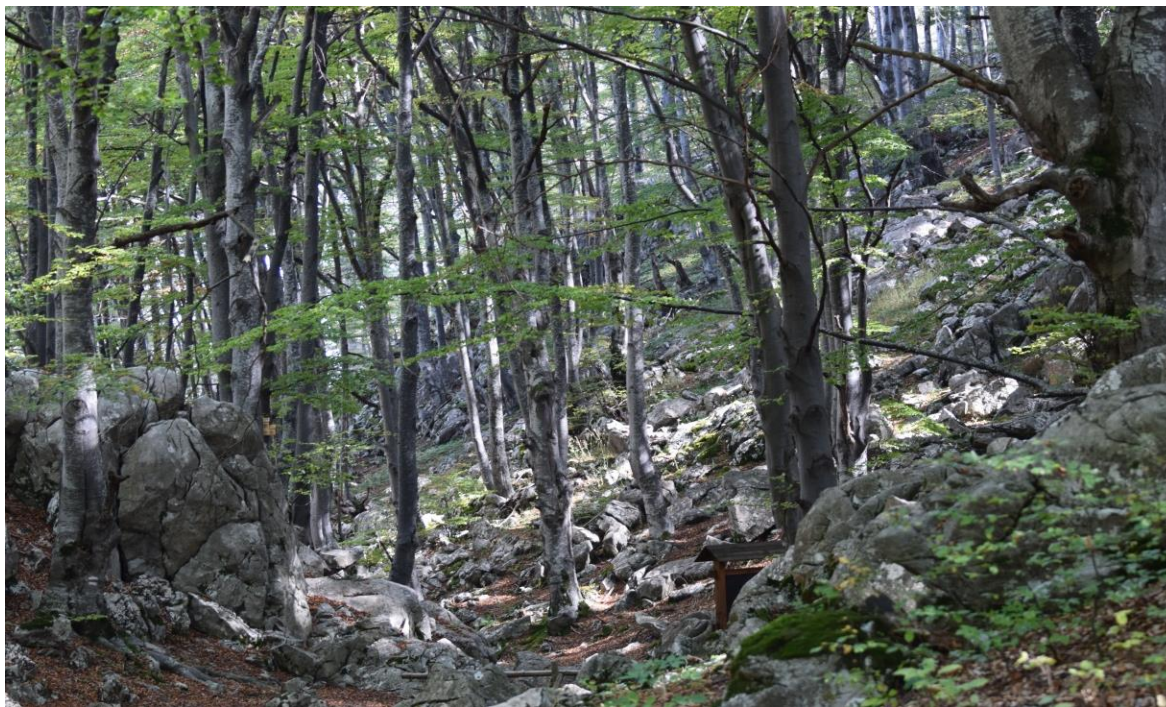
Пещерите са природни чудеса на света, а уникалната им подземна красота е сътворявана в продължение на милиони години. По – голямата част от парка и резервата е покрита с карбонатни скали от триаски и юрски варовици, напукани по всички възможни посоки, характерни образци на карстификация, забележителни обекти на неживата природа, като скални форми, земни пирамиди, пещери, понори, водопади, находища на вкаменелости. Природен парк “Врачански Балкан” е отнесен към пета категория – защитени ландшафти и природни паркове.

На територията на парка са установени 78 дървесни и храстови и 36 тревисти асоциации и групировки. В парка се опазват популации на 6 български ендемита и 44 балкански ендемити – хилядолистен воден морач (*Oenanthe millefolia* Janka), велчево плюскавиче (*Silene velchevii*), ковачев зановец (*Chamaecytisus kovacevii*), мощна власатка (*Festuca valida*), келереров центрантус (*Centhranthus kellereri*).

Досега са установени и 166 вида птици, 27 вида от които са включени в Червената книга на България, а 150 вида са от европейско природозащитно значение. Срещат се 3 биомно ограничени вида – пъстрогушата завирушка (*Prunella collaris*) и жълтоклюната гарга (*Pyrrhocorax graculus*).

Установени са 112 вида пещерни организми, голяма част от които са локални ендемити. В парка се намират част от най-забележителните прилепни пещери, в които са установени 19 вида прилепи от общо 29 в България.

Природна забележителност "Вратцата" се намира в землището на гр. Враца, общ. Враца, с площ от 2 ха. Представлява тясно и скалисто ждрело, което разсича резерват „Врачански карст“ посредата. Отвесните скали на природна забележителност "Вратцата" завършват с остри зъбери, достъпни само за алпинисти. Скалните стени и ръбове достигат до 400 метра височина. Това е най-високият скален отвес на Балканите и най-високият за тази надморска височина в Европа.

Природна забележителност "Божите мостове" се намира в землищата на с. Чирен и с. Лиляче, общ. Враца, на площ от 15 ха. Представлява една извънредно красива и оригинална скална арка, която е получила името си от местното население. Скалното образувание е остатък от карстова пещера, образувана от водите на река Лилечка. Тук се намира и карстов извор "Жабокрек".

Природна забележителност "Понора" се намира в землището на с. Чирен, общ. Враца, с дължина около 3 500 метра. Открита и изследвана е през 1960 г. и представлява естествен водосбор на полусляпата долина, като приема огромни количества дъждовна и почвена вода. В пещерата тече подземна река, която образува серия от тесни дълги езера, на места много дълбоки.

Природна забележителност "Леденика" се намира в землището на гр. Враца, общ. Враца, с площ от 102.3 ха., с предмет на опазване - пещера със забележителни образувания. В нея живеят 23 пещерни и пещеролюбиви животински вида, сред които и насекомото „Леденикус“ или „Светломразец“, което се е адаптирало толкова добре към тъмнината, че ако излезе на светлина, умира. От растителния свят се срещат лишеи и мъхове, които са слабо развити.

Природна забележителност „Пещера Дедова дупка“ се намира в землищата на с. Челопек, общ. Враца, на площ от 15 ха. Представлява една красива 28 метрова пропасна пещера, забележителна със своите калцитни образувания – сталактити, сталагмити, сталактони, дендрити, завеси, повлечи, ситрови езера, както и калцитни кристали с дължина 5-12 см., скална гъба и езеро. Природната забележителност е обявена през 2020 г. със Заповед на министъра на околната среда и водите.

Природна забележителност „Пещера Черния извор“ се намира в землището на с. Краводер, общ. Криводол. Пещерата е обявена през 2020 г., с цел опазване на характерен подземен ландшафт, забележителен със своите калцитни образувания (сталактити, сталагмити, сталактони, драперии, дендрити, калцитни натечи, джобчета, кори и други) и наличие на подземен поток, синтрови езера и синтров водопад.

Природна забележителност "Новата пещера" се намира в землището на с. Люти брод, общ. Мездра. Пещерата не е голяма, но привлича с множеството си синтрови панички и езерца, големи и красиви сталагмити, сталактити, хиляди белоснежни висулки, джобчета с пещерни бисери, които я украсяват. Открита е през 1961 г., а за природна забележителност е обявена със Заповед № 2632 от 21.09.1962 г. на МГПП, с площ от 0,5 ха.

Природна забележителност "Ритлите" се намира в землището на с. Люти брод, общ. Мездра. Скални стени, почти вертикални, изградени от варовикови долнокредитни пластове. Високи са 60 - 80 метра. Дебелината им е от 260 см до 650 см. Между зъберите им личат останки от стари крепостни стени.

Природна забележителност "Говедарника" се намира в землището на с. Царевец, общ. Мездра, в местността „Говедарника“, която представлява крайречна тераса, оградена със скален венец. В пещератасе откриват множество гравирани

надписи и рисунки на елени, слънчеви символи и др.

Природна забележителност "Червеница" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Представлява монолитен скален блок, разположен в скалния масив, над самото село, на площ от 3 ха. Тя се намира на входа на Карлуковския пролом, един от най-красивите карстови райони в България, символично отбелязвайки неговото начало.

Природна забележителност "Гълъбарника" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Представлява пропастна пещера с красиви цветни каменни образувания. Началото на пропастта е неправилен, кръгъл отвор, от който се вижда дъното на пещерата. Образувана е по серия успоредни пукнатини, които водата е разширила.

Природна забележителност "Самуилица I и II" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Съседни пещери с добре запазени бели, красиви образувания, като на пода има синтрови езера и панички. Двете пещери са обявени със Заповед № 1799 от 30.06.1972 г. на МГОПС, на площ от 3,5 ха.

Природна забележителност "Чуклите" се намира в землището на с. Камено поле, общ. Роман. Представлява скални образувания в живописна каньоновидна долина на р. Ръчене. Районът около природната забележителност обхваща няколко групи от скални чукли на надморска височина около 300 м.

Защитена местност "Боров камък" се намира в землището на с. Згориград, общ. Враца, опазваща вековна букова гора със смесен произход на карстов терен при голям наклон. Защитената местност обхваща района на изворите на р. Лева и водопад "Боров камък", с височина 63 метра.

Защитена местност "Борованска могила" се намира в землищата на с. Бороан, общ. Борован и с. Оходен, общ. Враца. Обхваща по-голяма част от възвишението Борованска могила и първоначално е обявено като историческо място. Прекатегоризирана е със Заповед № РД-638 от 26.05.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на характерен ландшафт.

Защитена местност "Речка" се намира в землищата на с. Косталево и с. Веслец, общ. Враца. На територията на защитената местност може да бъде открито голямо видово разнообразие представено от обикновен мишелов, малък ястреб, обикновена ветрушка и др. Дървесната растителност е застъпена главно от сребролисна липа с участие на мъждрян и др. На откритите варовикови площи преобладават храсти и типична хазмофитна тревна растителност с участие на скално изтравниче, златиста папарат и др.

Защитена местност "Падините" се намира в землището на гр. Враца, с. Згориград, с. Паволче и с. Лютаджик. Представява прекатегоризирана буферна зона на резерват "Врачански карст". Целта на обявяване на защитената територия е да смекчи и ограничи достъпа до резервата, както и негативното антропогенно влияние.

Защитена местност "Вола" се намира в землищата на с. Челопек и с. Паволче, общ. Враца. Обявена е с цел опазване на характерен ландшафт, на площ от 101,7 ха.

На територията на защитената местност се намират връх Околчица (1048 м), където е издигнат паметник в чест на подвига на революционера Христо Ботев и неговата чета –

загинали за Освобождението на България и местността „Йолковица“, където е лобното място на поета – революционер.

Защитена местност "Веждата" се намира в землището на с. Челопек, общ. Враца, на площ от 62,6 ха. Представлява скален венец, в основата на който преобладават подвижни варовити сипеи, местообитание на растението келереров центрантус, български ендемит и реликт.

В района на защитената територия има изключително разнообразие от света на орнитофауната. По скалите се срещат обикновен мишелов, белоопашат мишелов, скален орел, осояд, обикновена ветрушка, и много други.

Защитена местност "Козлодуй" се намира в землището на гр. Козлодуй, общ. Козлодуй. Историческото място е прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-639 от 26.05.2003 г. на МОСВ, с площ 10 ха. Защитената територия е част от мемориалния комплекс „Ботев път“. На мястото където е слязла Ботевата чета сега е изградено пристанище и лиман за НМП кораба „Радецки“ 1, а на брега над пристанището се извисява монументален паметник.

“Ботев парк” се намира на брега на р. Дунав, на запад от гр. Козлодуй, непосредствено след регулационните граници на населеното място. Представлява лесопарк с разнообразна декоративна дълготрайна дървесна растителност.

Защитена местност "Коритата" се намира в землището на с. Софрониево, общ. Мизия. Представлява естествено находище на червен божур и забележителен ландшафт. Защитената местност граничи с най-плодородната част от Дунавската равнина - Златията, включваща земите между реките Цибрица и Огоста.

Защитена местност "Тепето" се намира в землището на гр. Криводол, общ. Криводол. Защитената територия е разположена на десния бряг на р. Ботуня с площ 6 ха. Обявена е със Заповед № РД-924 от 14.10.1987 г. на КООС, с цел опазване на естествено

находищи на червен божур. Червения божур е лечебно растение, под специален режим на опазване и регулярно ползване.

Защитена местност "Данева могила" се намира в землището на с. Софрониево, общ. Мизия. Представлява крайречно естествено възвишение с групи вековни дървета, на десния бряг на р. Огоста.

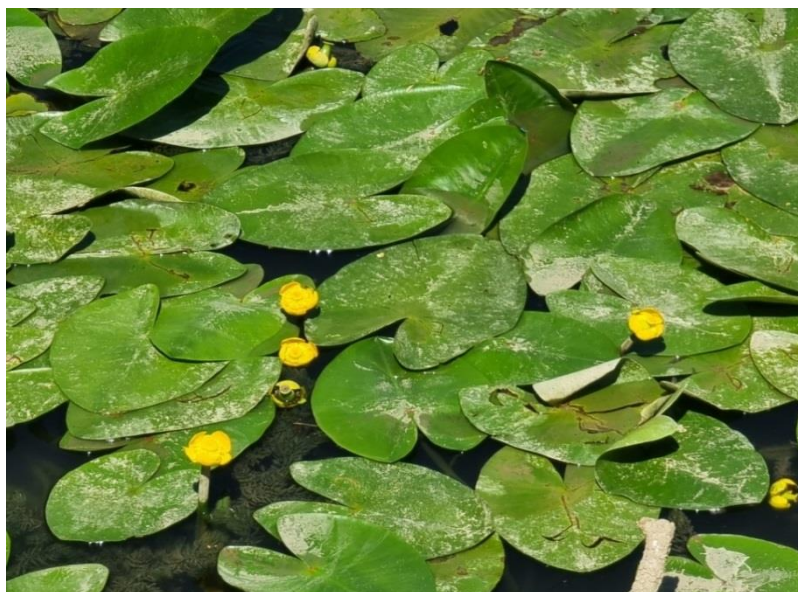
Защитена местност "Кална мътница" се намира в землището на с. Главаци, общ. Криводол. Обявена е през 2017 г. с цел опазване на характерен ландшафт, местобитанията на 6 вида прилепа, 2 вида ракообразни и ценни представители на пещерната безгръбначна фауна, на територия с площ 22,57 ха.

Защитена местност „Серапионова пещера“ се намира в землището на с. Лютиброд, общ. Мездра. Защитената местност е обявена през 2020 г. със Заповед на министъра на околната среда и водите. Пещерата представлява местообитание на няколко вида прилепи от национална и европейска

значимост: голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям нощник (*Myotis myotis*), осроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*) и пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersii*), както и видове безгръбначни животни, сред които и троглобионтното насекомо *Beskovia bulgarica*.

Защитена местност "Кочумина" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Защитената територия е находище на водна лилия, тръстика, папур, различни видове водна леща. Орнитофауната на района е представена от тръстиковия дрозд, блатно шаварче, торбогнезден синигер, белоока потапница и други.

Защитена местност "Гола бара" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Тази местност представлява естествено находище на водна лилия. Местността е обявена за защитена със Заповед № РД-2109 от 20.12.1984 г. на КОПС, за да бъде запазено това

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

интересно растение.

Защитена местност "Калугерски град - Тополите" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Опазване на находище на алоеvidен стратиотес, както и на тръстика, папур, водна леща, лютче, острици и други.

В табличен вид е представена подробна информация за защитените територии в област Враца:

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територ. обхват на следните общини	Приет план за управление
1.	"ВРАЧАНСКИ КАРСТ"	резерват	изключително държавна собственост	1 439	Враца	не
2.	"ВРАЧАНСКИ БАЛКАН"	природен парк	частна, общинска публична, държавна публична	30129.90 за област Враца-19246.1	Враца, Мездра, Криводол	да
3.	"ЛЕДЕНИКА"	природна забележителност	частна, общинска публична, държавна публична	100	Враца	не
4.	"ДЕДОВА ДУПКА"	природна забележителност	общинска публична	15	Враца	не
5.	"ПОНОРА"	природна забележителност	частна, общинска публична, държавна публична	20	Враца	не
6.	"ВРАТЦАТА"	природна забележителност	държавна публична	2	Враца	не
7.	"БОЖИТЕ МОСТОВЕ"	природна забележителност	държавна публична	15	Враца	не
8.	"ПЕЩЕРА ЧЕРНИЯ ИЗВОР"	природна забележителност	частна	14	Криводол	не
9.	"НОВАТА ПЕЩЕРА"	природна забележителност	държавна публична	0.5	Мездра	не
10.	"РИТЛИТЕ"	природна забележителност	частна, държавна публична	160	Мездра	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

11.	"ГОВЕДАРНИКА"	природна забележителност	частна, общинска публична, държавна публична	2.5	Мездра	не
12.	"ЧУКЛИТЕ"	природна забележителност	държавна публична	1	Роман	не
13.	"ЧЕРВЕНИЦА"	природна забележителност	държавна публична	3	Роман	не
14.	"ГЪЛЪБАРНИКА"	природна забележителност	общинска публична, държавна публична	3.5	Роман	не
15.	"САМУИЛИЦА I и II"	природна забележителност	държавна публична	3.5	Роман	не
16.	"РЕЧКА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	94,1	Враца	не
17.	"ВОЛА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	100	Враца	не
18.	"БОРОВ КАМЪК"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	164,4	Враца	не
19.	"ВЕЖДАТА"	защитена местност	частна, държавна публична	62,6	Враца	не
20.	"ПАДИНИТЕ"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	617	Враца	не
21.	"ТЕПЕТО"	защитена местност	частна, държавна публична	6	Криводол	не
22.	"КАЛНА МЪТНИЦА"	защитена местност	общинска публична	22,57	Криводол	не
23.	"СЕРАПИОНОВА ПЕЩЕРА"	защитена местност	частна, държавна публична	2	Мездра	не
24.	"БОРОВАНСКА"	защитена	частна,	198,6	Борован	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	МОГИЛА"	местност	общинска публична, държавна публична			
25.	"КОРИТАТА"	защитена местност	общинска публична	2	Мизия	не
26.	"ДАНЕВА МОГИЛА"	защитена местност	частна	4,9	Мизия	не
27.	"КОЗЛОДУЙ"	защитена местност	общинска публична	10	Козлодуй	не
28.	"КОЧУМИНА"	защитена местност	държавна публична	2,5	Оряхово	не
29.	"ГОЛА БАРА"	защитена местност	държавна публична	2	Оряхово	не
30.	"КАЛУГЕРСКИ ГРЕД- ТОПОЛИТЕ"	защитена местност	държавна публична	0.2	Оряхово	не

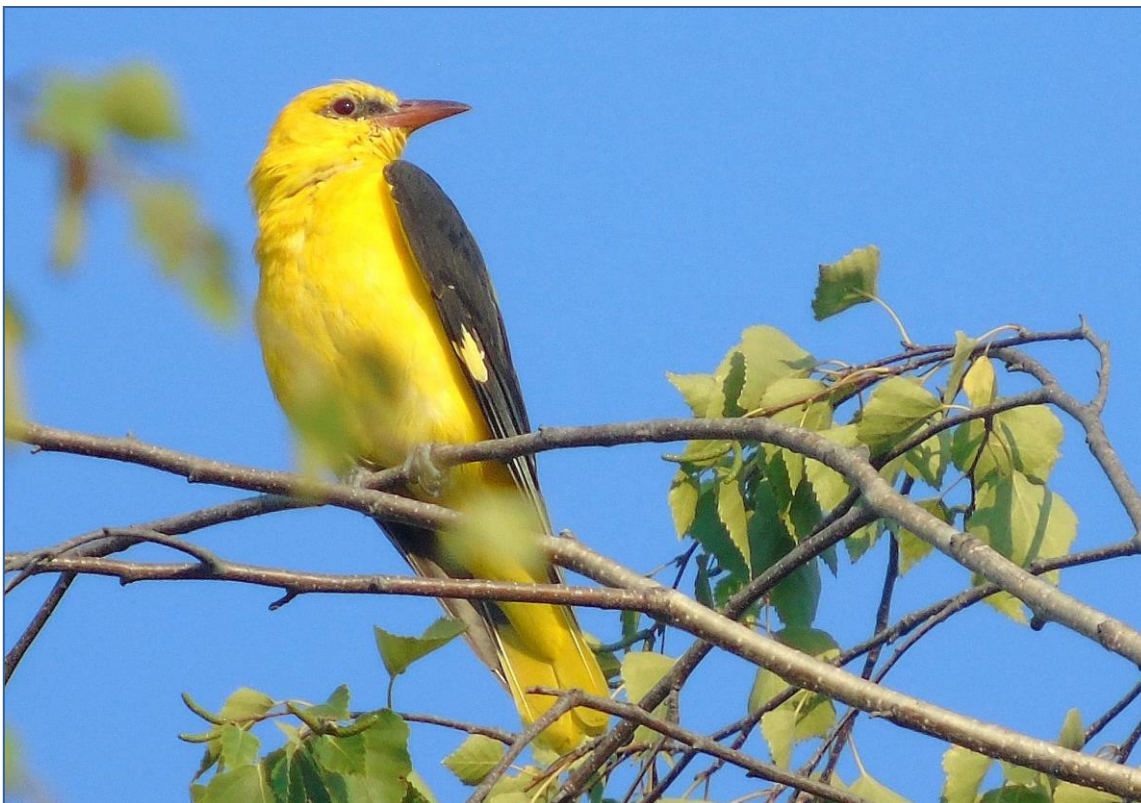
През 2021 г., във връзка с осъществяване на контрола на дейността на собственици и ползватели на земи, гори и водни площи в защитени територии са извършени 32 броя проверки, от които 22 броя планови и 10 броя извънредни. Проверени са всичките 18 бр. защитени територии заложиени в Плана за контролната дейност на инспекцията за 2021 г. По-голям брой проверки са извършени на територията на резерват „Врачански карст” и природен парк „Врачански Балкан“, предвид близостта им до населени места, където рискът от потенциални нарушения в режимите им на опазване е значително по-висок, с цел присъствието на контролните органи да окаже необходимия ефект за намаляване на броя на нарушенията.

На територията на проверените природните забележителности и защитените местности, при осъществяване на плановия контрол не са констатирани нарушения на режимите, ограниченията и забраните, определени със заповедите за обявяване и Закона за защитените територии, както и изменения на състоянието на обектите, предмет на опазване на съответната защитена територия. Не са съставяни актове за установяване на административно нарушение. Във връзка с постъпилите в инспекцията сигнали за нерегламентирани замърсявания в границите на защитените природни обекти не са възникнали проблеми, тъй като дадените от страна на РИОСВ-Враца предписания са изпълнявани в срок.

С цел изготвяне на проект на заповед за актуализация площта на природна забележителност „Леденика“, гр. Враца, общ. Враца са изготвени регистър на имотите по КККР, координатен регистър на точките по границата на ЗТ, както и карта и цифров модел на границата на природната забележителност. През 2022 г. предстои издаването на заповед за актуализация.

Във връзка с осигуряване на пожарната безопасност в защитените територии изключителна държавна собственост и в изпълнение на Заповед РД-194/10.03.2021 г. на МОСВ са предприети действия за недопускане на пожари. През периода не са констатирани пожари в защитени територии ИДС, намиращи се на територията на РИОСВ – Враца. Няма регистрирани пожари в защитени територии с горска растителност.

В резултат на осъществената контролна дейност се отчита, че състоянието на обектите на опазване на защитените територии е добро и няма настъпили негативни промени в тях.

Биологично разнообразие

По своята същност биологичното разнообразие представлява многообразието от всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях.

Биоразнообразието на България е представено от ценни растителни и животински съобщества. Те включват видове и генетични ресурси, използвани широко за търговски и нетърговски цели, които допринасят в голяма степен за икономическото и екологичното развитие на страната.

Законът за биологичното разнообразие регламентира опазването на защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата в България, както на видово ниво, така и на ниво местообитания, а също и регулирането на търговията със застрашени видове от дивата флора и фауна.

По отношение опазването на биологичното разнообразие в териториалният обхват на РИОСВ-Враца, във връзка с осъществяване на текущ, последващ контрол, извършване на извънредни проверки по сигнали и други, през 2021г. са извършени общо **78 броя проверки на обекти**, от които **43 броя планови** и **35 броя извънредни** проверки.

От извършените извънредни проверки 13 броя са във връзка с постъпили сигнали в инспекцията. За периода са съставени общо **7 броя АУАН** и са дадени 8 броя предписания, които са изпълнени в срок.

Контролът по опазване на биологичното разнообразие се осъществява при спазване разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, Закона за лечебните растения, Закона за генетично модифицираните организми, наредбите и регламентите свързани с тях, по отношение на следните категории:

Защитени видове

За защитените животински видове, включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие, е забранено притежаването, улавянето и убиването им, препарирането, продаване и излагане на публични места на екземпляри от тях.

Всички видове птици, които се срещат в диво състояние, с изключение на ловните видове, са забранени за притежаване, търговия, препариране, включително и отглеждането им като домашни любимци.

Всеки, който е намерил животно в безпомощно състояние, ранен или мъртъв екземпляр от защитен вид, без умисъл е ранило или убило екземпляр от животински вид от Приложение № 3, е длъжен при спазване разпоредбите на закона да уведоми за това РИОСВ-Враца.

През 2021г. са извършени 9 броя извънредни проверки във връзка с постъпили сигнали в инспекцията, относно защитени видове птици, открити в безпомощно състояние. Сигналите са свързани с намерени бедстващи екземпляри от следните видове: Бял щъркел, Обикновен мишелов, Зелен кълвач, Среден пъстър кълвач, Градска лястовица. На птиците е оказана първа помощ, след което са предприети незабавни действия по изпращането им за лечение и при необходимост - временно настаняване във ветеринарна клиника или определени за целта спасителни центрове. Някои от тях в зависимост от състоянието им или по преценка на експертите са пуснати в подходящ за вида хабитат.

Във връзка с постъпил сигнал в инспекцията относно проблемно щъркелово гнездо, изградено върху електрически стълб, находящ се в м-ст „Пискавец“, общ. Враца, е извършена 1 бр. извънредна проверка съвместно с представител на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД. За сигналът е уведомена писмено община Враца, както и е изискана информация от местното електроразпределително дружество.

По електронната поща на РИОСВ-Враца е постъпил и 1 бр. сигнал относно унищожено щъркелово гнездо в с. Алтимир, общ. Бяла Слатина. С цел изясняване на фактическата обстановка и установяване на нарушителят, за сигнала са уведомени кмета на населеното място, както и РУ-Бяла Слатина. След изясняване на обстоятелствата и установяване самоличността на нарушителят, по случаят е констатирано нарушение на разпоредбите на чл. 38, ал. 1, т. 3 от

Закона за биологичното разнообразие, извършена е 1 бр. извънредна проверка и е съставен 1 бр. АУАН на физическо лице.

През изминалата 2021г. в инспекцията е постъпил сигнал за отглеждане на костенурки в двора на механа в гр. Враца, във връзка с който са извършени две извънредни проверки и е дадено 1 бр. предписание.

В изпълнение плана за контролната дейност са извършени три планови проверки на Разрешително, издадено за ползване изключения от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие, по отношение на забраната за увреждане на гнезда, а именно – преместване върху платформи на гнезда на Бял щъркел, намиращи се върху електрически стълбове, част от електроразпределителната мрежа.

За периода са извършени две извънредни проверки на язовир „Езерска падина“, находящ се в с. Малорад, общ. Борован, по отношение на компонент „Биологично разнообразие“, във връзка с постъпило писмо в РИОСВ-Враца относно ИП за извършване на ремонтно-възстановителни работи на стената на язовира. По време на проверката е дадено предписание за отлагане на подготвителните и ремонтно-възстановителни дейности на язовирната стена. След осъществен последващ контрол, е констатирано, че предписанието е изпълнено.

Видове, под режим на опазване и регулирано ползване от природата

Лозовия охлюв (*Helix lucorum*) и градинския охлюв (*Helix pomatia*) са животински видове, под специален режим на ползване, съгласно Приложение № 4 към чл. 41 от Закона за биологичното разнообразие. Всяка година в срок до 1-ви май лицата, които ще изкупуват охлюви с търговска цел са длъжни да уведомят писмено РИОСВ-Враца.

Организираните пунктове за изкупуване на охлюви трябва да отговарят на изискванията на издадената от министъра на околната среда и водите Заповед за реда и условията за ползване, изкупуване с цел търговия в страната и изнасяне през граница на живи охлюви.

Периодът за събиране и изкупуване на живи охлюви за търговски цели или фермерно отглеждане е от 10 май до 30 юни включително, като при започване на дейността си пунктовете следва да бъдат оборудвани с хладно помещение, сито с размер на дупките 28 мм. в диаметър, както и подходящи чували (тип „гаци“).

В нормативно определеният срок през 2021г. са постъпили уведомления за организирането на 23 пункта за изкупуване на охлюви на територията на област Враца.

В изпълнение плана за контролната дейност, във връзка с осъществяването на контрол по отношение спазването на разпоредбите на Заповед № РД-361/2004г. за реда и условията за ползване, изкупуване с цел търговия в страната и изнасяне през граница на живи охлюви, черупки и месо от охлюви, са извършени 13 бр. планови проверки на пунктове за охлюви на територията на следните общини: Враца, Хайредин, Оряхово, Мизия, Козлодуй, Криводол, Бяла Слатина и Мездра. На два от пунктовете за изкупуване на охлюви са дадени предписания. По време на извършеният последващ контрол е установено, че предписанията са изпълнени в срок.

Видове, включени в Регламент ЕО №338/97 на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях

Търговията с диви животни и растения е един от факторите, които застрашават оцеляването на видовете в естествената им среда. Всяка година стотици растения и животни се отнемат от дивата природа в полза на любителското търсене.

За да се осигури защита на застрашените животински и растителни видове е приет регламент, който е в съответствие с разпоредбите на Конвенцията CITES - международно споразумение за опазване на дивата природа, което цели да предотврати изчезването на видове в резултат от търговията с тях. Основен принцип на конвенцията е осъществяването на контрол на търговията със застрашени видове.

В тази връзка РИОСВ – Враца извършва проверки на зоомагазини, които попадат в териториалния обхват на инспекцията, с цел недопускане на търговия със защитени видове животни. През изминалата година са извършени планови проверки на два зоомагазина на територията на гр. Враца. По време на проверките не са констатирани нарушения в разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие по отношение продажбата на защитени животински видове или нерегистрирани екземпляри, включени в приложение А или В на Регламент ЕО №338/97 на Съвета, относно защитата на видовете от дивата фауна и флора, чрез регулиране на търговията с тях, които съгласно нормативните разпоредби подлежат на регистрация.

През 2021 г. са издадени общо 25 бр. регистрационни карти на видове, включени в приложение А или В на Регламент 338/97 на Съвета, относно защитата на видовете от дивата фауна и флора, чрез регулиране на търговията с тях.

Във връзка с постъпили заявления за регистрация на папагали, включени в приложения А или В на Регламент 338/97, за периода са извършени 5 бр. извънредни проверки, както и 1 бр. планова проверка на обект, в който се отглеждат екземпляри по Регламента. По време на плановата проверка на обекта е дадено предписание, което в резултат от осъщественият последващ контрол е констатирано, че е изпълнено.

За периода е извършена извънредна проверка във връзка с постъпило писмо от Министерство на околната среда и водите относно извършване на търговска дейност с екземпляр от вида Жако (*Psittacus erithacus*), без да е издаден за целта сертификат за търговска дейност по чл. 8, пар. 3 от Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях. За констатираното нарушение на разпоредбите на чл. 8, пар. 1 от Регламента е съставен 1 бр. АУАН на физическо лице.

Във връзка с постъпило писмо от МОСВ относно задържана пратка от компетентен орган по прилагане на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES), съдържаща продукт от растение, чийто вид е включен в списъка на Приложение В към Регламент (ЕО) на Съвета на ЕС,

е извършена 1 бр. извънредна проверка на физическо лице. По време на проверката не са установени нарушения.

От страна на РИОСВ-Враца е извършена и извънредна проверка във връзка с постъпило уведомление относно извършена продажба и смяна на собствеността на екземпляр от вида Синьо-жълта ара, включен в приложение В на Регламент 338/97. В резултат от извършената проверка е констатирано нарушение в разпоредбите на чл. 92, ал. 1 от ЗБР и е съставен 1 бр. АУАН на физическо лице.

Вековни дървета

Обявените по реда на Глава пета от Закона за биологичното разнообразие „вековни и забележителни дървета”, разположени на територията контролирана от РИОСВ-Враца са 97 броя.

Съгласно разпоредбите на закона, собствениците на дървета, обявени за защитени са длъжни да ги опазват от унищожаване, увреждане, да уведомяват РИОСВ – Враца за настъпили промени в състоянието им, както и да съгласуват със инспекцията дейностите, необходими за поддържане или възстановяване на състоянието им.

През 2021 г. със Заповед № РД-270/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите са обявени нови защитени обекти по реда на ЗБР – три броя вековни дървета, от вида Цер (*Quercus cerris*), в землището на село Ослен Криводол, община Мездра. Дърветата са заведени под № 2201, 2202 и 2203 в регистъра на вековните дървета на Р България.

Проверено е състоянието на всички заложи в Плана за контролната дейност на инспекцията вековни дървета. При проверките е установено, че дърветата са в сравнително добро фитосанитарно състояние и се спазват условията поставени в заповедите за обявяването им.

Във връзка с постъпило в РИОСВ-Враца уведомление, относно увредено вследствие на преминала метеорологична буря вековно дърво – Цер (*Quercus cerris*), заведено под № 1588 в регистъра на вековните дървета на Р България, находящо се в землището на с. Веслец, общ. Враца, е извършена извънредна проверка на място, при която е установено, че дървото е невъзстановимо увредено. От страна на инспекцията са предприети действия за заличаването му от регистъра.

Снимка: Летен дъб, гр. Бяла Слатина

Мониторинг

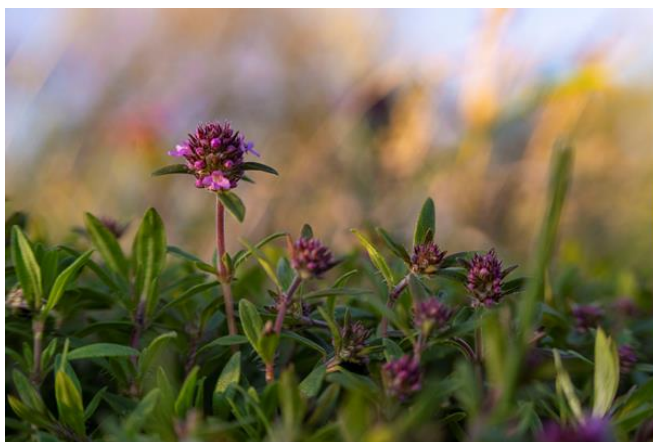
Поради обстоятелства, свързани с пандемичната обстановка в страната, през 2021 г. експерти от инспекцията не взеха участие в ежегодния мониторинг на Кафява мечка (*Ursus arctos*) на територията на Западни Родопи в рамките на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР), но за поредна година РИОСВ-Враца се включи в ежегодното провеждане на среднозимно преброяване на водолюбивите птици в България.

Екип от експерти на Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца, съвместно с представители на Българско дружество за защита на птиците (БДЗП) и Дирекция на природен парк „Врачански балкан“, взеха участие в определяне състоянието на числеността и видовия състав на зимуващите

водолюбиви птици по време на 45-тото среднозимно преброяване. Експертите обходиха общо 16 точки по поречието на река Искър в участъка от с. Люти брод, общ. Мездра до с. Чомаковци, общ. Червен бряг, в това число и 2 точки от яз. „Дъбника“ край гр. Враца. По обходените маршрути бяха преброени над 1050 представители на 10 вида водолюбиви птици, сред които най-многобройни се оказаха кормораните, зеленоглавите патици и лиските.

Особен интерес за наблюдателите тази година се оказа присъствието на Къдроглав пеликан на яз. Дъбника край гр. Враца, а по поречието на р. Искър бяха наблюдавани Зеленоножка, както и Скален и Морски орел в полет.

Експертите констатираха и наличието на екземпляри от други видове птици, които също са защитени, съгласно Закона за биологичното разнообразие. Обобщените данни показват, че видовият състав се запазва относително постоянен, а числеността на видовете зимуващи водолюбиви птици в наблюдавания район се увеличава.

Лечебни растения

Закона за лечебните растения регламентира дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Около 700 вида лечебни растения, срещащи се на територията на страната попадат под разпоредбите на закона, 24 от тях са **забранени за събиране** от естествените им

находища на територията на цялата страна със заповед на министъра на околната среда и водите, сред които лечебна диланка (валериана), бодлив залист, мечо грозде, бял риган, бял оман, момина сълза, лечебна ружа, пролетен горицвет, изтравниче, салеп и др.

Ограниченията и забраните не се отнасят за количествата билки, събрани за лични нужди. Изключението обаче не се прилага за мурсалския чай, наричан още пирински или алиботушки чай, който е забранен за бране дори за лични нужди на територията на цялата страна.

Под специален режим на опазване и ползване се поставят отделни диворастящи лечебни растения, чиито ресурси проявяват трайна тенденция за намаляване и съществува заплаха за естественото им разпространение в природата. Със заповед на министъра на околната среда и водите през 2021г. са определени допустимите за събиране количества билки от 11 вида лечебни растения от естествени находища извън територията на националните паркове – лечебна иглика, червен божур, лазаркиня, лудо биле, лютивя тлъстига, кисел трън, лечебен ранилист, шапиче, решетка безстъблена, бял пелин (катраника) и зърнастец елшовиден.

Относително постоянен се запазва интереса на билкозаготвителите към лечебните растения, поставени под специален режим на опазване и ползване, съгласно чл. 10 от Закона за лечебните растения.

Във връзка с обявената пандемия и въведената епидемиологична обстановка в страната, през 2021г. не се състоя присъствено заседание на междуведомствената комисия с цел разпределяне на отпускнатите от министъра на околната среда и водите количества билки под специален режим на опазване и ползване. Отпускнатите със заповед на министъра на околната среда и водите количества билки, са разпределени между четиримата билкозаготвители, подали в законоустановеният срок заявления за участие в разпределението на квоти от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване съгласно чл. 10 от ЗЛР. Билкозаготвителите притежават функциониращи пунктове на територията, контролирана от РИОСВ-Враца, и не са допуснали нарушения през изминалата година по отношение на специалния режим.

За разпределените количества билки под специален режим на опазване и ползване е издадена заповед на директора на РИОСВ-Враца, която е изпратена до заявителите, РДГ, общините и ДГС, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

През 2021г. във връзка с осъществяване на текущ и последващ контрол по спазване разпоредбите на Закона за лечебните растения (ЗЛР) и наредбите към него, са извършени 17 бр. планови и 7 бр. извънредни проверки на билкозаготвителни пунктове и складове за билки, находящи се в териториалния обхват на следните общини в област Враца: Мездра, Враца, Роман, Криводол, Бяла Слатина, Оряхово.

Съставени са общо 4 бр. АУАН на физически лица във връзка с нарушения по Закона за лечебните растения. Дадени са 2 бр. предписания на билкозаготвители, които са изпълнени в срок.

Съгласно плана за контролната дейност са проверени 5 бр. Общински администрации - Мездра, Враца, Бяла Слатина, Мизия, Криводол, и 1 бр. ДГС – гр. Мездра, по отношение издадените позволителни за ползване на лечебни растения на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

основание чл. 22 от Закона за лечебните растения. По време на плановите проверки не са установени нарушения.

Към края на 2021г. броят на регистрираните билкозаготвителни пунктове за област Враца е общо 30, от които 7 бр. на територията на община Враца, 5 бр. на територията на община Мездра, 1 бр. в община Мизия, 6 бр. в община Бяла Слатина, 3 бр. в община Оряхово, 2 бр. в община Хайредин, 3 броя в община Козлодуй и съответно по 1 бр. в общините Криводол, Борован и Роман. За периода в инспекцията са постъпили 4 бр. уведомления за организиране и разкриване на нови пунктове за билки, а закритите билкозаготвителни пунктове в териториалният обхват на област Враца през 2021 г. са общо 3 броя.

Съгласно представени справки от регистрираните билкозаготвители в териториалният обхват на област Враца, са отчетени количествата изкупени, реализирани и налични количества билки за 2021 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Обобщени данни за изкупените, реализирани и налични количества билки, на база постъпилите справки за 2021 г., са представени в таблицата по-долу:

Отчетени количества билки от регистрираните билкозаготвителни пунктове, които са извършвали дейност през 2021 г. на територията на РИОСВ -Враца							
Вид билка	Изкупено количество в кг сухо тегло	Изкупено количество в кг свежо тегло	Реализирано количество в кг сухо тегло	Реализирано количество в кг свежо тегло	Налични количества в края на годината (сухо)	Налични количества в края на годината (свежо)	Налични количества в началото на годината (сухо)
ПЛОД БЪЗ		1450	360				
ЛИСТ ЛИПА	150	5060	3837				
ПЛОД ГЛОГ		250	90	250	80		170
СМРАДЛИКА	85		42		43		
ЛИПА ПЛОД		200	67				
ЛИСТ ЧЕРНИЦА		1000	1000				
ПЛОД КЕСТЕН КОНСКИ		2270	780	200		500	
ПЛОД ШИПКА	420	3498	395	500	100	2998	75
СТРЪК ЖЪЛТ КАНТАРИОН	548	500	1048				
СТРЪК МЕНТА	165		100		110		45
РИГАН ОБИКНОВЕН - СТРЪК	125		120		70		65
СТРЪК БЯЛ РАВНЕЦ	20		20				
СТРЪК МАЩЕРКА	150		70		80		
ЦВЯТ АКАЦИЯ		500		500			
ЦВЯТ ГЛОГ С ЛИСТА		1500		1500			
ЦВЯТ ЧЕРЕН БЪЗ	100		100				
ЦВЯТ БЪЗ	1000	2764	500	2764	500		
ГРЪМОТРЪН - КОРЕН					200		200
ЗЛАТНА ПРЪЧКА - СТРЪК	100		100				
СТРЪК МАТОЧИНА	13	140	48				
КОПРИВА - ВРЪХЧЕТА	820		800		20		
ДЯВОЛСКА УСТА - СТРЪК	200		200				
ЛАЙКА	315		235		80		
ЦВЯТ ЛИПА	2480	1080	2725		210		110
ОБЩО КОЛ-ВО В КГ:	6691	20212	12637	5714	1493	3498	665
Видове под специален режим, отчетени в кг:							
шапиче - стрък	30		30				
иглика - цвят		300	50				
червен божур - цвят	100		100				
Общо кол-во в кг:	130	300	180	0	0	0	0
Култивирани видове, отчетени в кг:							
мурсалски чай - култивиран	120		275		100		255
Общи количества изкупени, реализирани и налични билки през 2021г., отчетени в кг:	6941	20512	13092	5714	1593	3498	920

Генетично модифицирани организми

На основание утвърдена от министъра на околната среда и водите „Годишна програма за провеждане контрол върху работата с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в ОС“, и във връзка с изпълнение на план-графика за 2021г., е извършена 1 бр. планова проверка на опитно поле по сортоизпитване на ИАСАС в с. Селановци, общ. Оряхово. Съгласно план-графика, пробонабирането е извършено съвместно с експерти от ИАОС, по време на което са взети растителни проби за анализ за наличие на ГМ ДНК. Съгласно получените протоколи, отразяващи резултатите от

проведените изследвания, във взетите проби не е открито наличие на генетично модифицирана ДНК.

НАТУРА 2000

"Натура 2000" е европейска екологична мрежа, чиято цел е да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания на Европа. Изградена е на основата на два акта на ЕС: Директива 2009/147/ЕО (Директива за птиците) – предлага опазването в дългосрочен план на различни видове диви птици в Европа и Директива 92/43/ЕИО (Директива за местообитанията) – определя рамката на общи действия за опазване на видовете в дивата флора и фауна, както и техните хабитати. Тези директиви са транспонирани в Закона за биологичното разнообразие.

До момента в нея са включени над 26 000 територии, което я прави най-голямата координирана мрежа от защитени зони в света. „Натура 2000“ обхваща 18 % от сухоземната територия на ЕС и значителни части от прилежащите морета.

„Натура 2000“ не е само мрежа от защитени природни резервати. При изграждането ѝ се отчита, че хората и природата работят най-добре в партньорство. Целта е не да се забранят икономическите дейности, а да се гарантира, че те са съвместими с опазването на ценни видове и местообитания.

Основните цели в рамките на зоните по „Натура 2000“ са:

- предотвратяване на дейности, които могат сериозно да обезпокоят видовете или да увредят местообитанията, заради които дадена зона е обявена за защитена;

- ако е необходимо, предприемане на положителни мерки за поддържане и възстановяване на тези местообитания и видове с цел подобряване на консервацията.

Този подход има много предимства — чрез насърчаване на устойчиво горско стопанство, риболов, земеделие и туризъм в дългосрочен план се гарантира бъдещето на хората, които живеят в тези райони и разчитат на тези дейности.

Тъй като тя е неразделна част от селския ни пейзаж, „Натура 2000“ не е просто система от строго охранявани природни резервати. Важно е обектите да продължават

да се управляват по начин, който отчита присъствието на уязвими местообитания и видове. Принципът за управление на екомрежата е, че човек и природа работят най-добре в партньорство помежду си. Този принцип има много предимства както за опазване на природата, така и за хората, които живеят и работят в селски райони. „Натура 2000“ на практика е техен съюзник, способстващ за запазване на икономическата жизнеспособност и социалната структура на много от селските райони. Тя предоставя нови възможности за икономическа диверсификация и вътрешни инвестиции.

Съгласно изискванията на Европейската Съюз към датата на присъединяване (01.01.2007 г.) България беше изготвила списъка с Натура - сайтовете, които да бъдат включени в Европейската мрежа от защитени зони „Натура 2000“. Документацията на всяка зона съдържа наименование, предмет и цели на опазване на защитената зона, попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал с мащаб 1:100 000 и координатен регистър на границите на защитената зона. През 2007 година е приет целия списък със защитени зони и по двете директиви, които са обнародвани в Държавен вестник. Всички зони са приети с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн. ДВ, бр.21/2007г.), който до момента е актуализиран, като в

него са включени нови защитени зони. Към момента защитените зони по двете европейски директиви, съставляващи Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 в България, са 120 защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 23.1 % от територията на България и 234 защитени зони за опазване на природни местообитания,

покриващи 30,3 % от територията на България. България е на трето място в ЕС по процент от национална територия, която е в Натура 2000 (34,9%).

Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове, и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Списъците с природните местообитания и видовете, вкл. птици, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения 1 и 2 на ЗБР.

Екологичната мрежа представлява единна система от свързани помежду си територии с висока природозащитна значимост, за които се прилагат координирани действия за опазване на биологичното разнообразие. Основната цел е дългосрочно и устойчиво опазване на видовете, природните местообитания и ландшафтите, както и всички природни ресурси.

Мрежата Натура 2000 включва четири главни компонента – сърцевинни зони, зони за възстановяване, буферни зони и екологични коридори. Екологичните коридори предоставят възможност за достатъчен обмен на генетичен материал между относително изолираните локални популации и формирането на обща метапопулация. Без тях изолираните малки популации са обречени на изчезване, а жизнеността на големите популации при критични условия на средата силно се снижава.

Съществен елемент на екокоридорите за наземни животни са прелезните съоръжения през пътните магистрали и железопътните линии, които са основният фрагментиращ местообитанията фактор.

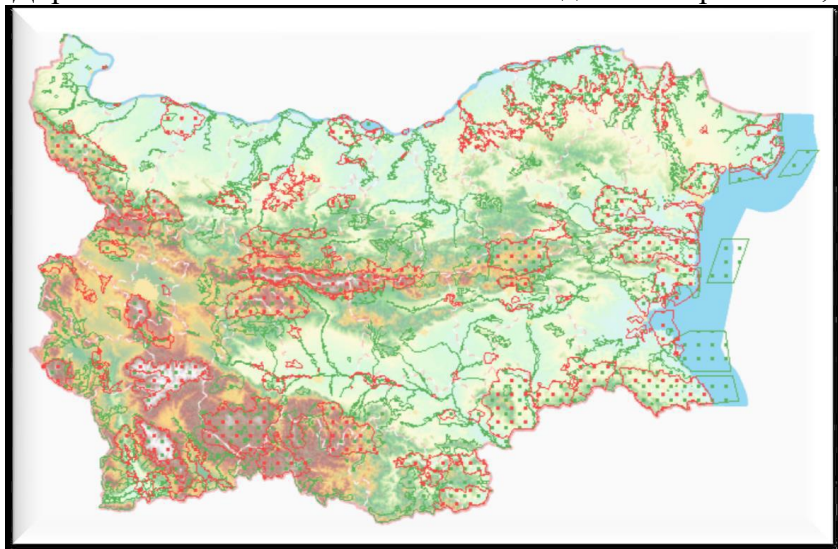
Мерките за опазване, посочени в тези директиви, определят изграждане на функционално единна мрежа от ключови територии – специални защитени зони (SPA) и зони от значение за общността (SCI), свързани с екологични коридори, която да гарантира поддържането и възстановяването на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и местообитанията на съответните видове в естествените им области на разпространение. Директива 92/43 определя правилата, по които се изгражда и функционира екологичната мрежа.

Природните местообитания (90 бр.) и видовете растения и животни (около 262 бр.) в България, които са обект на опазване в зоните, са посочени в приложенията към двете директиви и съответно в Приложения 1 и 2 на ЗБР. Предвидени са и механизми за промяна на приложенията на директивите, които да отразяват промените в таксономичния статус на видовете, състоянието им или при присъединяването на нови страни членки.

В приложенията към Директивата 92/43 са включени и 22 вида висши растения, разпространени в България – 1 вид папрат, 16 вида семенни растения и 5 вида мъхове. Около 100 находища на тези видове са включени в защитените зони от мрежата.

Животните (вкл. и някои изчезнали видове), включени в Приложение 2 на Директива 92/43, чиито местообитания се опазват в защитените зони в страната, са както следва: бозайници – 26 вида, земноводни и влечуги – 14 вида, риби – 28 вида и безгръбначни животни – 39 вида. От птиците, включени в Директива 79/409, в България са установени 133 вида.

Във връзка със спазване на режимите, въведени със заповедите за обявяване на защитените зони, за собствениците и ползвателите на имотите, попадащи в границите им са предвидени различни видове компенсации:

От „Програма за развитие на селските райони“ по мярка 12 „Натура-2000“ и Рамковата директива за водите” се подпомагат земеделски стопани, които стопанисват земеделски земи, включително ливади и пасища от горски територии, в обхвата на защитени зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие и за които има издадени заповеди за тяхното обявяване. Подпомагането по тази мярка се предоставя под формата на годишно плащане на хектар. Компесаторното плащане е за направени разходи и претърпени загуби на земеделски стопани, които спазват забраните и ограниченията за земеделска дейност, разписани в заповедите за обявяването на защитените зони.

Освен това по различни европейски програми са осигурени средства за финансиране на проекти, свързани с опазване на местообитанията и видовете от зоните по „Натура 2000“:

По ОПОС 2021-2027 г. ще бъдат финансирани редица дейности, включени в обхвата на НПРД и насочени към опазване и възстановяване на местообитания в зоните от Натура 2000, както и дейности, свързани с управление на екологичната мрежа.

Ежегодно се предвиждат средства и по фонд LIFE+ на Европейската комисия за подпомагане на проекти свързани с опазване на биологичното разнообразие.

Опазването на природните местообитания и видовете в Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 изисква активното участие на обществото.

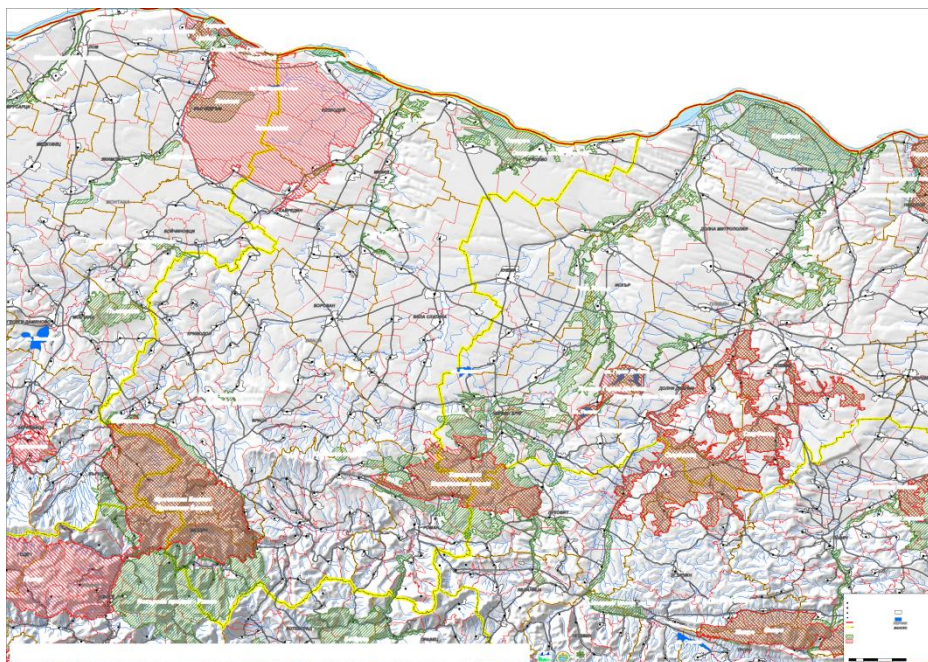
В основата на това участие са устойчивото икономическо развитие, разумното ползване на природните ресурси в защитените зони от мрежата, възпитаването в екологично мислене и популяризирането на значението на екологичната мрежа за бъдещето ни съществуване като част системата на живота на Земята. Запазената природа е и вид капитал за развитие на успешна икономика и поминък чрез екотуризъм, екологосъобразно земеделие и животновъдство, устойчиво горско стопанство и др.

То е от голямо значение за местните хора и общности, особено в региони с високо биологично разнообразие и ниска степен на индустриализация. Опазването на природата означава опазване на почвата, водите, въздуха и всички природни ресурси, от които зависи нашето бъдеще.

На територията на Област Враца попадат 18 защитени зони от мрежата „Натура 2000“: 3 по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици и 15 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Защитени зони по Natura 2000 на територията на област Враца

Защитена зона	Заповед за обявяване	Община	Населено място	Обща площ /дка/
За опазване на дивите птици				
BG0002053 “Врачански Балкан”	Заповед № РД 801/04.11.2008г на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/2008 г.).	Враца, Мездра, Криводол	гр. Враца, Бели Извор, Лютаджик, Згориград, Паволче, Челопек; Очин дол, Елисейна, Зверино, Люти брод; Краводер, Главаци	308 797,377
BG0000332 “Карлуковски карст”	Заповед № РД-788/29.10.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/2008 г.).	Роман, Мездра, Бяла Слатина	Кунино, Камено поле, Долна Бешовица; Г.Бешовица Драшан	142 107.850
BG0002009 “Златията”	Заповед № РД-548/05.09.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изм. и доп. Заповед № РД-69/28.01.2013 г. (обн. ДВ, бр. 10/2013 г.).	Козлодуй, Хайредин, Мизия	гр. Козлодуй, Крива бара, Бутан, Гложене, Хърлец; Хайредин, Манастирище, Михайлово; Софрониево	434 987.345
За опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна				
BG0000166 “Врачански Балкан”	Заповед № РД-1031/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн.	Враца	гр. Враца, Бели Извор, Лютаджик, Згориград, Паволче, Челопек;	360 255,676

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	ДВ, бр.19/05.03.2021г.).	Мездра, Криводол	Очин дол, Елисейна, Зверино, Люти брод; Краводер, Главаци	
BG0001042 “Искърски пролом – Ржана”	Заповед № РД-276/31.03.2021 г.на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр. 43/2021г.)	Мездра	Елисейна, Зли дол, Оселна, Игнатица, Зверино,Лютибро Люти дол	226 932,600
BG0001014 “Карлуково”	Заповед РД-329/31.03.2021г. министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.53/2021г.)	Роман, Мездра, Бяла Слатина	Кунино, Камено поле, Долна Бешовица, Радовене, Стояновци; Г.Бешовица, Цаконица; Драшан, Габъре	288 419,300
BG0000374 “Бebreш”	Заповед № РД-1048/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.21/12.03.2021г.).	Роман	Карап, Средни рът, Хубавене	68 219,063
BG0000594 “Божия мост-Понора”	Заповед РД-262/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.41/2021г.)	Враца	Чирен	2 279,000
BG0000487 “Божите мостове”	Решение №122/02.03.2007г на Министерски съвет (обн. ДВ бр.21/2007г.)	Враца	Лиляче	331,200
BG0000334 “Остров”	Заповед № РД-1022/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.17/26.02.2021г.).	Оряхово	Лесковец, Селановци, Галово, Остров, гр. Оряхово	39 186,007
BG0000528 “Островска степ – Вадин”	Заповед РД-297/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.47/2021г.)	Оряхово	Остров ,Г. Вадин	3 012,900
BG0000527 “Острови Козлодуй”	Заповед РД-298/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.48/2021г.)	Козлодуй	Козлодуй	1 253,800
BG0000517 „Поргитовци-Владимирово”	Заповед РД-295/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.47/2021г.)	Криводол	Градешница	6 643,800
BG0000614 “Река Огоста”	Решение №122/02.03.2007г на Министерски съвет (обн. ДВ бр.21/2007г.)	Козлодуй, Мизия, Оряхово	Хърлец, с. Гложене, с. Бутан, с. Крива бара; Мизия,. Софрониево; Оряхово	13 657,376
BG0000508 “Река Скът”	Решение №122/02.03.2007г на	Мизия,	Сарасво, Мизия, Войводово,	4 085,900

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	Министерски съвет (обн. ДВ бр.21/2007г.)	Бяла Слатина	Крушовица, Липница; Галиче, Алтимир, Търнава	
BG0000593 “Билерниците”	Заповед № РД - 374 от 15.05.2020 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.50 от 02.06.2020 г).	Криводол	Ботуня	649,065
BG0000601 “Каленска пещера”	Решение №122/02.03.2007г на Министерски съвет (обн. ДВ бр.21/2007г.)	Мездра, Враца	Кален, Тишевица	3 773,800

Актуални данни (стандартни формуляри, предмет и цели на опазване, граници в цифров вид и др.) за защитените зони като част от мрежата „НАТУРА 2000“ са налични и достъпни на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите, в Информационна система за НАТУРА 2000 в България на адрес: [HTTP://NATURA2000.MOEW.GOVERNMENT.BG](http://NATURA2000.MOEW.GOVERNMENT.BG)

През 2021г., съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, от министъра на околната среда и водите са издадени заповеди за обявяване на пет от защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, в териториалния обхват на РИОСВ – Враца: BG0001014 „Искърски пролом - Ръжана“, BG0001014 „Карлуково“, BG0000594 „Божия мост – Понора“, BG0000528 „Островска степ - Вадин“ и BG0000517 „Портитовци - Владимирово“. Със заповедите са определени режимите и забраните за територия на ЗЗ, с цел опазване и/възстановяване на благоприятния природозащитен статус на местообитанията и видовете, предмет на опазване в тях. Изготвени са проекти на заповеди и за останалите защитени зони в обхвата на инспекцията, които предстои да бъдат издадени през 2022г.

В защитените зони се прилага интегриран подход, гарантиращ устойчивото развитие и съхраняването на биологичното разнообразие. Развиват се земеделие, животновъдство, горско стопанство и други дейности, възможно е и строителство. В тях не спира осъществяването на човешки дейности. Режимите, въведени със

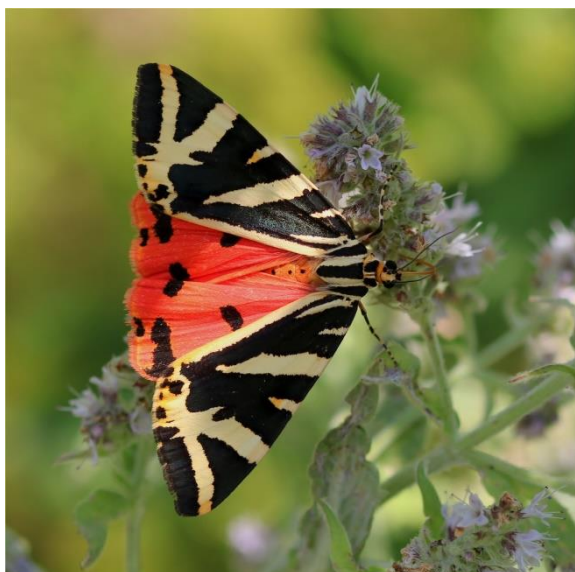
заповедите за обявяване са определени съобразно предмета и целите на защита в съответната защитена зона, и целят да гарантиране на устойчиво управление и съхраняване им за бъдещите поколения. Например – в защитени зони обявени, защото са важни за прелета на птиците, може да бъде забранен строежа на ветрогенератори. На места, където има сенокосни ливади, собствениците ще трябва да косят малко по-късно, за да не засегнат гнездата на птици, гнездещи в ливадите и пр.

Съхранената природа означава съхранена почва, води, въздух, природни ресурси – т.е. нашият живот. Съхранената природа е и капитал за развитие на успешен бизнес – екотуризм, биоземеделие, устойчиво горско стопанство. За местните хора и общините

НАТУРА 2000 е възможност за печеливш поминък, за земеделските стопани – възможност за получаване на средствата от европейски фондове под формата на компенсации. Приходите от всичко това ще останат за местните хора и заедно с предвиденото финансиране на стопанска дейност, която щади природата, ще допринесат за развитието на изостанали райони.

Изпълнението на основния ни приоритет - опазването на местообитания и видове с европейско и национално значение за защитените зони по Natura 2000 се осъществява с извършването на превантивен контрол чрез процедурата по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Основната цел на процедурата по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) с предмета и целите на опазване на защитените зони е на най-ранен етап да се определи дали даден PPP или ИП директно или индиректно би оказал въздействие върху защитените зони съобразено със степента на въздействие.

Административната процедура е регламентирана с чл. 31 от ЗБР, а условията и реда за извършване са определени с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), съобразено с която провежданите административни процедури свързани с инвестиционните процеси за реализация на PPP и ИП са:

- оценка за съвместимост на PPP и ИП или техни изменения или разширения извън обхвата на ЗООС, попадащи изцяло или отчасти в границите на защитени зони и свързани с промяна предназначението и/или начина на трайно ползване на имота, или т. нар. „самостоятелна процедура по оценка за съвместимост“, която се провежда при спазване условията и реда на Глава втора от Наредбата за ОС;

- оценка за съвместимост на PPP и ИП или техни изменения или разширения попадащи в обхвата на ЗООС, или т. нар. „съвместена процедура по оценка за съвместимост“, която се провежда при спазване условията и реда на Глава трета от Наредбата за ОС;

- преценяване начина на процедиране за планове, програми, проекти, инвестиционни предложения или техни изменения или разширения попадащи в приложното поле на самостоятелната и/или съвместената процедура по оценка за съвместимост в зависимост от техния характер и вероятността от въздействието им върху защитените зони, която се провежда при спазване разпоредбите на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

През 2021г. в инспекцията са постъпили 828 бр. уведомления за инвестиционни предложения, планове и програми, от които извън обхвата на ЗООС – 766 бр., попадащи в обхвата на ЗБР и Наредбата за ОС (основно по чл. 2, ал. 2 от *Наредбата* – 252 бр. уведомления за ИП и 514 бр. за ГСП), както и писма от различно естество.

В тази връзка от направлението са издадени:

✓ 3 бр. Решения по ОС по реда на чл. 31 от ЗБР за преценяване на вероятната степен на значително отрицателно въздействие на ИП, попадащи на територията на защитени зони, с които ИП са съгласувани;

✓ Издадени са 702 бр. писма по чл. 2, ал.2 от Наредбата за ОС, за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, извън обхвата на Глава шеста от ЗООС;

✓ Изготвени са 132 бр. писма до граждани и институции: относно запитвания за местоположението на имоти спрямо защитени зони и защитени територии, във връзка с чл. 78 а от ППЗСПЗЗ, за становища по компетентност, за потвърждаване валидността на издадени от инспекцията решения; писма във връзка със закупуване на техника по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“, както и по подмярка 6.3 от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. и др., за предоставяне на допълнителна информация и др.

✓ Извършена е процедурата по Оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони по Natura 2000 (по реда на глава III от Наредбата за ОС (обн. ДВ.,бр.73 от 11.09.2007г.) на постъпилите през периода в инспекцията инвестиционни предложения, планове и програми (46 бр.), попадащи в приложение 2 на ЗООС, както и на 2 бр. проекти на ОУП - на община Борован и община Оряхово, от приложение 1 на закона.

През годината е актуализиран регистъра за ИП, ППП относно местоположението им спрямо защитените зони, етап на реализация, констатирани нарушения и др, който се предоставя на всяко тримесечие в МОСВ;

Както през предходните години от 2012г. насам, предвид изменението в Наредбата за ОС, и през 2021г. броят на постъпилите уведомления и издадените административни актове е значителен. Основната част от тях са за ИП извън обхвата на глава шеста от ЗООС и попадат в хипотезата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата.

Според анализа на характера на предвижданията на процедурираните ППП и ИП, вкл. и при условията и реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, и през 2021 г. се запазва характера на предвидените чрез инвестиционна инициатива дейности в сферата на жилищното строителство, търговията и услуги, в отрасли като земеделие и туризъм. Запазва се и тенденцията да се инициират ППП и инвестиционни предложения, без висок риск за значителни отрицателни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, вкл. и върху екологичните фактори на средата влияещи върху екологичното равновесие в екосистемите.

От процедурираните ППП и ИП най-голям е броя на свързаните с изграждане на жилищни сгради, складови бази, преустройства, автомивки и др. Значителен е и броя им в сферата на селското стопанство с инициатори земеделски стопани, кандидатстващи за подпомагане с проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (ПРСР 2014 - 2020 г.), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). От плановете и програмите, най-голям е броя на горскостопанските програми за сечи и план-извлечения за промяна вида на сечите в горски територии.

Във връзка с чл. 78а от ППЗСПЗЗ постъпват и голям брой запитвания за местоположението на имоти спрямо защитените зони и защитените територии.

На територията на област Враца, броя на ИП попадащи в границите на защитени зони по Натура 2000 е сравнително малък. От всички постъпили през 2021г. в инспекцията /314 бр./ уведомления за инвестиционни предложения, плановете и програми /без ГСП/, на територията на защитени зони попадат само 5 бр. /1,6 %/. Основно те са за жилищни сгради на територията на защитена зона BG0000166 „Врачански Балкан“. От ГСП и план-извлечения в защитени зони попадат също малък брой /основно в защитени зони BG0001014 „Карлуково“ и BG0002053 „Врачански Балкан“/, като предвидените сечи са съобразени с изискванията на чл. 65 от Наредба № 8 на МЗХ и Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000, одобрени от Националния съвет за биологично разнообразие (2010 г.). Във връзка с това естественото състояние на зоните, съответно благоприятния природозащитен статус на местообитанията и видовете, предмет на опазване в тях, са запазени в значителна степен.

В хода на провеждане на процедурите по ОС не са възниквали проблеми при прилагане на законодателството, както и от страна на възложителите. Добра е и комуникацията с другите институции, имащи отношение в определени случаи при провеждане на дадена процедура. Не са постъпвали възражения от неправителствени организации и/или заинтересовани граждани. Няма обжалвани решения издадени от инспекцията по ЗБР през 2021г.

През 2021г са извършени 10 бр. теренни проверки на защитени зони, във връзка с контрол по спазване на режимите и забраните в защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, за които през 2021г бяха издадени от министъра на околната среда и водите заповеди за обявяване. В обходените райони, както е посочено по-горе не са констатирани нарушения във връзка с промяна НТП на ливади, пасища и мери, както и друг вид нарушения в резултат на антропогенни дейности. С плана за контролната дейност на РИОСВ – Враца за 2022г са предвидени проверки и на останалите 4 /четири/ бр. ЗЗ, за които ще бъдат издадени заповеди за обявяване със съответните режими и забрани. При последващия контрол относно етапите на реализация на съгласуваните от инспекцията ИП, ППП в границите на защитени зони, както и валидността на съответните решения, се установява, че значима част от дейностите не са реализирани и част от издадените

решения към момента не са актуални. Като положителен може да се отчете и факта, че освен малкия брой съгласувани ИП, ППП в защитени зони, за ИП, чиито решения са изгубили правно действие, възложителите не са сменили предназначението и/или НТП на земеделските имоти.

Като проблем при теренните проверки може да се посочи трудното установяване на извършителите на нарушения, особено тези, свързани с разораване на ливади, пасища и мери, както и паленето на стърнища, които са най-чести и най-широко разпространени, както и възстановяването на увредените от подобни дейности местообитания, но за териториалния обхват на РИОСВ – Враца такива случаи не са чести. Добрата комуникация и координация между институциите в областта, имащи в частност отношение с работата на инспекцията оказва положителен ефект в тази връзка.

За повишаване на информираността на обществеността относно защитените природни обекти в област Враца и предмета им на опазване, от инспекцията своевременно се публикува актуалната информация за защитените територии и защитените зони в област Враца на интернет страница на инспекцията.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби.

Съгласно действащите разпоредби на чл. 52 и чл. 53 от Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр.53 от 13.07.2012 г. с изм. и доп.) /ЗУО/ Кметовете на общини и лицата по чл. 14, ал. 2 от същия закон са задължени да разработват и изпълняват съответно програми за управление на дейностите по отпадъците за територията на съответната община като неразделна част от програмите за опазване на околната среда, изисквани от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и програми съгласно изискванията на наредбите по чл. 13, ал.1 от ЗУО. В изпълнение на разпоредбите и изисквания на ЗУО, РИОСВ - Враца няма задължения да утвърждава Програми за управление на дейностите по отпадъци, изготвени от лицата, при чиято дейност се образуват или които третират отпадъци. Задължените лица предоставят изготвените програми в РИОСВ – Враца за съгласуване.

В контролния обхват на инспекцията попадат 10-те общини от Област Враца /Борован, Бяла Слатина, Враца, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман и Хайредин/. Общинските администрации са предприели необходимите действия за изготвяне на Програми за управление на отпадъците /ПУО/ и Програми за опазване на околната среда /ПООС/. Част от тях имат изготвени, съгласувани и утвърдени ПУО и ПООС, останалите са в процес на съгласуване и утвърждаване. Всяка една от общинските администрации, в качеството си на орган на местно самоуправление предприема поетапно необходимите действия за изпълнение на заложените мерки и дейности в съответствие с посочените цели в програмите.

Общините от региона са приели актуализираните си общински наредби по чл. 22 от ЗУО в предходни години.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

- Информация относно стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда

ПОЛИТИКА ПО ОКОЛНА СРЕДА НА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО				
Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
Борован	Програма за управление на отпадъците на община Борован 2021-2028	Приета с Решение № 227, Протокол № 24 от 27.05.2021 г. на ОбС Борован	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Борован 2021-2028	Приета с Решение № 226, Протокол № 24 от 27.05.2021 г. на ОбС Борован	2021-2028	В процес на изпълнение
Бяла Слатина	Програма за управление на отпадъците на община Бяла Слатина 2021-2028	Приета с Решение № 580 от 24.02.2022 г. на ОбС Бяла Слатина.	2021-2028	В процес на изпълнение
	Наредба № 8 за управление на отпадъците на територията на Община Бяла Слатина	2018	Последно изменение и допълнение с Решение № 542 / 12.12.2019 г. на Административен съд – Враца	
	Наредба № 9 за поддържане екологията и опазване чистотата, зелените площи и дълготрайната дървесна растителност на територията на община Бяла Слатина	2005	Последно изменение и допълнение с Решение № 146, протокол № 11 от 26.05.2016 г. на ОбС Бяла Слатина.	

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Враца	Програма за управление на отпадъците на Община Враца 2021-2028	Съгласувана с Решение № ВР-2-ЕО от 22.02.2021 г. на РИОСВ - Враца.	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Враца 2021-2028	Приета с Решение № 519, Протокол № 32 от 21.12.2021 г. на ОБС Враца		В процес на изпълнение
	Наредба за осигуряване на общественя ред, опазване на околната среда и опазване на имуществото на територията на Община Враца	2013	Последно изменение и допълнение с решение № 225/ 26.07.2016 г. на ОБС Враца.	
	Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване на чистотата на територията на община Враца.	2017	Приета с Решение № 582 от 26.09.2017 г. на ОБС. Враца.	
	Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Враца	2010	Приета с Решение № 701 от 29.06.2010 г., Протокол № 55 на ОБС Враца.	
	Козлодуй	Програма за опазване на околната среда на община Козлодуй 2021-2028		2021-2028
	Програма за управление на отпадъците на община Козлодуй 2021-2028		2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	Наредба № 5 за поддържане и опазване на чистотата и управление на отпадъците на територията на община Козлодуй	2013	Последно изменение и допълнение през 2018 г. с решение на ОБС Козлодуй.	
	Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Козлодуй	2008	Последно изменение и допълнение през 2012 г. с решение на ОБС Козлодуй.	
Криводол	Програма за управление на отпадъците на територията на Община Криводол 2021-2028	Върнат от РИОСВ-Враца за преработване	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Програма за опазване на околната среда на община Криводол 2021-2028	Върнат от РИОСВ-Враца за преработване	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Криводол	Приета с Решение № 89 от 22.08.2008 г. на ОБС Криводол.	Последно изменение и допълнение с Решение № 164/17.04.2019 г. на АС Враца	
Мездра	Програма за опазване на околната среда на община Мездра за периода 2021-2027	Приета с Решение № 349 по Протокол № 23/29.07.2021 г. на ОБС Мездра	2021-2027	В процес на изпълнение
	Програма за управление на отпадъците на община Мездра за периода 2021-2028	Решение № ВР-8-ЕО от 06.07.2021 г. на РИОСВ-Враца.	2021-2028	В процес на изпълнение

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Мездра	Приета с Решение № 43 от Протокол № 4 от 30.01.2020 г. на ОБС Мездра	Последно изменение и допълнение с Решение № 218 от Протокол № 16 от 22.12.2020 г. на Общински съвет – Мездра	
	Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Мездра	Приета с Решение № 147, Протокол № 13 от 02.09.2008 г. на ОБС Мездра.		
Мизия	Програма за управление на отпадъците на община Мизия 2021-2028	Приета с Решение № 270 от 20.01.2022 г. на ОБС Мизия	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда 2015-2020	2015	2015-2020	В процес на разработване, обсъждане, съгласуване и утвърждаване на ПООС за новия програмен период
	Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общинското имущество на територията на община Мизия	Приета с Решение № 120 от 27.07.2012 г. на ОБС Мизия.	Последно изменение и допълнение с Решение № 117 по Протокол № 10 от 30.07.2020 г. на ОБС Мизия.	
	Наредба № 25 за управление на отпадъците и опазване на чистотата на територията на Община Мизия	Приета с Решение № 305, Протокол № 38 от 26.09.2017 г. на ОБС Мизия.		

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	Наредба № 17 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Мизия	Приета с Решение № 136 от 26.09.2008 г. на ОбС Мизия.	Последно изменена и допълнена с Решение № 535 от 29.03.2019г. на ОбС Мизия.	
Оряхово	Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Оряхово	Приета с Решение № 305, Протокол № 36 от 27.07.2017г. на ОбС Оряхово.		
	Наредба № 4 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Оряхово	Приета с Решение № 219, Протокол № 23 от 19.12.2008г. на ОбС Оряхово.		
	Програма за управление на отпадъците на община Оряхово 2021-2028	Проект публикуван на 14.03.2022 г.	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Програма за опазване на околната среда на община Оряхово 2021-2028	Проект публикуван на 14.03.2022 г.	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Наредба №14 за пожарна безопасност на територията на община Оряхово	Приета с Решение № 163, Протокол № 13 от 31.05.2012 г. на ОбС Оряхово.		
Роман	Програма за опазване на околната среда на община Роман 2021-2027	Приета с Решение № 383 от 24.02.2022 г. на ОбС Роман.	2021-2027	В процес на изпълнение
	Програма за управление на отпадъците на община Роман 2021-2027	Приета с Решение № 383 от 24.02.2022 г. на ОбС Роман.	2021-2027	В процес на изпълнение

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	Наредба №1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общинското имущество на територията на община Роман	2018		
	Наредба № 4 за опазване на околната среда в община Роман	Приета от Общински съвет - Роман с Решение № 33 по Протокол № 5 от 04.02.2004 г.	Последно изменение и допълнение с Решение № 331, Протокол № 31 от 26.10.2017 г. на ОБС Роман.	
	Наредба № 16 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Роман	Приета от Общински съвет - Роман с Решение № 94 по Протокол № 16 от 21.08.2008 г.	Последно изменение и допълнение с Решение № 556, Протокол № 52 от 28.02.2019 г. на ОБС Роман.	
	Наредба № 18 за управление на отпадъците на територията на община Роман	Приета от Общински съвет - Роман с Решение № 624, Протокол № 60 от 30.08.2019 г.		
Хайредин	Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2021-2028	Приета с Решение на ОБС Хайредин на 04.03.2022 г.	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Роман 2020-2024	Приета с Решение на ОБС Хайредин на 03.03.2020 г.	2020-2024	В процес на изпълнение

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

	Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата, благоустройството и безопасността на движението на територията на Община Хайредин	Приета от ОбС Хайредин с Решение № 465 от Протокол № 46/13.02.2015 г.		
	Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Хайредин	приета с Решение № 447 на ОбС Хайредин съгласно протокол № 52 от 15.05.2019 г.		
	Наредба № 11 за управление на отпадъците и поддържане чистотата на територията на община Хайредин	приета с Решение № 494, Протокол № 36 от 30.06.2006 г. на ОбС Хайредин.		

- Кратка информация за разработването, приемането, актуализирането и изпълнението на програмите за разделно събиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци за лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално;

През 2021 г. са извършени проверки на всички заложен обекти в утвърдения от МОСВ План за контролната дейност на РИОСВ – Враца през 2021 г., които пускат на пазара опаковани стоки, както и на търговски обекти. При така осъществената контролна дейност е установено, че по-голяма част от фирмите имат сключени договори с колективни организации за поемане на задълженията за оползотворяване на отпадъци от опаковки и към тях заплащат продуктова такса.

- Кратка информация за изпълнение на заложените ангажименти на общините в Програмите по чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с изпълнение на задълженията им за разделно събиране на битовите отпадъци, включително отпадъци от опаковки, както и изпълнението им на договорите с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки:

На контролираната от РИОСВ – Враца територия попадат 10 бр. общини, като всяка една от тях има сключен договор с организация по оползотворяване на разделно събрани отпадъци от опаковки.

- Общините Борован, Бяла Слатина, Враца, Криводол, Мездра и Оряхово имат сключени договори с колективната организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екопак България“ АД, гр. София. Системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки се състоят от трикомпонентни съоръжения /цветни контейнери/ – жълт, зелен и син, съответно всеки цвят за различните по вид отпадък. „Евро Импекс“ ЕООД е подизпълнител на „Екопак България“ АД за общините Борован, Бяла Слатина,

Враца, Криводол, Мездра и Оряхово. По информация на предствител на Общинска администрация - Роман договорът с организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екопак България“ АД, гр. София е изтекъл и не е подновяван.

- Общините Мизия, Козлодуй и Хайредин имат сключени договори за организиране на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки с „Булекопак“ АД, гр. София. Изградените системи са на принципа на двуконтейнерен модел, като в една точка са разположени два цветни контейнера /зелените са предназначен за отпадъци от стъклени опаковки, а жълтите за отпадъци от хартиени, пластмасови и метални опаковки/. „Мас Трейд Спед“ ООД е подизпълнител на „Булекопак“ АД за общините Мизия, Козлодуй и Хайредин.

- **Отпадъци от опаковки и полимерни торбички**

През 2021 г. са извършени проверки на всички заложените за контрол обекти, които пускат на пазара опаковани стоки, както и на търговски обекти. При така осъществената контролна дейност е установено, че по-голяма част от фирмите имат сключени договори с колективни организации за поемане на задълженията за оползотворяване на отпадъци от опаковки и към тях заплащат продуктова такса.

- **Негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/**

На контролираната от РИСВ – Враца територия, към 31.12.2021 г. 16 юридически лица имат издадени разрешителни документи за извършване на дейност по временно съхранение на НУБА. Съгласно разпоредбите на чл. 72, ал. 2 от ЗУО площадките подлежат на ежегоден контрол от страна на РИОСВ. Осъществен е контрол в съответствие с изискванията на екологичното законодателство по отношение на водене на отчетност, съхранение на НУБА, третиране и транспортиране на НУБА. В резултат на извършените проверки е констатирано, че НУБА се събират и съхраняват в съответствие с действащите разпоредби на екологичното законодателство, води се отчетност за количеството приети, третирани и предадени негодни за употреба батерии и акумулатори, налична е необходимата документация за произход на приетите на дадената площадка НУБА. При предаването им се попълват съответните идентификационни документи за превоз на опасни отпадъци.

- **Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/**

През отчетната година от страна на РИОСВ - Враца са извършени всички заложен в Плана за контролна дейност на инспекцията през 2021 г. планови проверки на лица, притежаващи разрешение по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗУО (обн, ДВ, бр.53/2012 г. с изм. и доп.) за извършване на дейности с отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). На проверените обекти има обособени площадки за разделно събиране и временно съхранение на постъпващите ИУЕЕО. При извършените проверки по фактор „Отпадъци“ не са установени нарушения.

- **Излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/**

През 2021 г. са извършени 20 броя планови проверки на юридически лица извършващи дейности с излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/. По време на проверките е констатирано съхранение на ИУМПС извън регламентираните площадки на 2 обекта, за което са дадени предписания с конкретизирани срок и отговорник за изпълнението им. Осъществен е последващ контрол на дадените предписания, и е установено тяхното изпълнение в срок. Всички проверени обекти имат сключени договори с юридически лица притежаващи инсталации за шредирание на ИУМПС.

- **Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти**

Във връзка със спазване и прилагане на разпоредбите и изискванията на Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, през 2021 г. са

извършени 9 бр. планови проверки на обекти от чиято дейност се образуват отработени моторни масла и нефтопродукти. На територията на проверените обекти има обособени и обозначени зони, в които са поставени съдове за временно съхранение на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Съдовете са обозначени с надписи, указващи тяхното предназначение. Води се отчетност за количествата образувани и предадени отпадъци. Събраните количества отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се предават на юридически лица притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО на база договор. При всяко предаване се изготвят идентификационни документи в съответствие с изискванията на нормативните разпоредби, и след оформянето им от краен получател се предоставя формуляр в РИОСВ – Враца.

На територията на РИОСВ – Враца се експлоатира 1 брой инсталация за третиране на отпадъчни нефтопродукти, собственост на фирма „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Враца. Производствената площадка се намира в Източна индустриална зона в гр. Мездра. За дейността си дружеството притежава издадено от Изпълнителна агенция по околна среда Комплексно разрешително и Регистрационен документ за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, издаден от Директора на РИОСВ – Враца.

За извършване на дейности по събиране и транспортиране на отработени масла в региона, регистрационен документ по чл. 78 от ЗУО притежава „Анди” ООД, гр. Враца. Дружеството притежава и експлоатира 1 брой филтър преса, която се използва за обезмасляване на използвани маслени филтри, на основание издаден разрешителен документ по чл. 67 от ЗУО. За дейностите с отпадъци, дружеството притежава изискуемите документи в съответствие с действащите разпоредби на екологичното законодателство.

- **Излезли от употреба гуми /ИУГ/**

През отчетната 2021 година са извършени планови проверки на обекти образувани отпадъци от излезли от употреба гуми /ИУГ/. По време на проверките е констатирано, че всички обекти имат обособени площадки за временно съхранение на ИУГ. Същите се предават на лицензирани фирми за последващо третиране /оползотворяване/ на база сключени договори. Голяма част от количествата образувани ИУГ, се оползотворяват чрез изгаряне в пещите на „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца. Води се отчетност за количествата образувани и предадени отпадъци.

Съгласно действащите към момента нормативни разпоредби на екологичното законодателство на органите на местното самоуправление и местната администрация са вменени различни по вид и отговорност задължения. В разпоредбите на чл. 19, ал. 3, т. 11 от Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г. с изм. и доп.) /ЗУО/ попадат попадат общините Враца, Мездра, Бяла Слатина и Козлодуй, чието население е над 10 000 жители на територията на общината. За обезпечаване на задълженията си, и в изпълнение изискванията на ЗУО, кметовете на съответните общини са сключили договори с юридически лица притежаващи необходимите разрешителни документи по чл. 35 от същия закон за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата. В това число спадат едрогабаритни отпадъци, излязло от употреба електронно и електрическо оборудване /ИУЕЕО/, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излезли от употреба гуми /ИУГ/, отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/, отпадъци от опаковки и т.н. На интернет страниците на общините са публикувани юридическото лице и местоположението на площадката, на която могат да се предадат описаните по-горе отпадъци от бита.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Община	Договори съгласно чл. 19., ал. 3, т. 11 от ЗУО	Вид МРО	Юридическо лице
Община Враца	Да	отпадъци от черни и цветни метали, пластмаси, излезли от употреба гуми, стъкло, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	"Индустиални суровини" ООД, гр. Пловдив площадка гр. Враца, ул. "Христо Смирненски" № 7
	Да	отпадъчни опаковки от перилни, почистващи препарати, отпадъчни опаковки от бои, масла, лекарствени продукти, отпадъци от почистване на комини	"Чистота Балкани" ЕООД, гр. София площадка гр. Враца ул. "Шипка" № 2
	Да	облекла, обемни отпадъци, текстилни отпадъци	"Екопроект" ООД, м-ст "Пискавец", РДНО Враца-Мездра
Община Козлодуй	Да	мебели от бита, НУБА, пластмаса, стъкло, метални опаковки, хартиени и картонени опаковки, излезли от употреба гуми	"Унитрейд 2011" ООД, гр. София площадка гр. Козлодуй

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Община Мездра	Да	излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, пластмаса, хартия и картон, отпадъци от черни и цветни метали, флуоресцентни тръби, излезли от употреба моторни превозни средства, маслени филтри и др.	„Ланд Метал“ ЕООД, с. Игнатица, общ. Мездра, площадка за дейности с отпадъци с. Зверино, ул. "Никола Войновски" № 9
	Да	Опасни отпадъци от домакинството	„Бал Бок инженеринг“ АД, гр. София (по заявка)
	Да	обемни отпадъци	ОбП "Чистота"- Мездра, площадка гр. Мездра, ул. "Св. П.Евтимий" № 29
Община Бяла Слатина	Да	излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, пластмаса, хартия и картон, отпадъци от черни и цветни метали, флуоресцентни тръби, излезли от употреба моторни превозни средства и др.	"Косаня" ЕАД, гр. Мизия, площадка гр. Бяла Слатина, кв. 3, парцел III
	Да	обемни отпадъци	ОбП " Чистота и строителство" - Бяла Слатина, ул. "Иванчо Съйнов" № 4

2. Битови отпадъци

На териториите на разположените в Област Враца 10 броя общини (Враца, Мездра, Бяла Слатина, Борован, Хайредин, Мизия, Оряхово, Козлодуй, Криводол и Роман), попадащи в контролните функции на РИОСВ - Враца са изградени и

функционират системи за сметосъбиране и сметоизвозване на генерираните битови отпадъци. Населените места в общините са обхванати 100 % от така функциониращите системи за сметосъбиране. Ежегодно при наличие на амортизирани съдове за събиране на твърди битови отпадъци или необходимост от нови такива, общинските администрации осигуряват допълнителни бройки специализирани контейнери.

Дейностите по събиране, транспортиране и обезвреждане чрез депониране на образуваните от населението на всяка една община отпадъци са обезпечени на регионален принцип посредством сформиранието на 2 броя Регионални сдружения за управление на отпадъците /PCYO/.

- Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Оряхово – за общините Оряхово, Козлодуй, Бяла Слатина, Хайредин, Мизия и Борован от област Враца и община Кнежа от област Плевен

Депото се експлоатира от 20.09.2005 г. и на него постъпват за обезвреждане чрез депониране генерираните битови отпадъци от общините Оряхово, Мизия, Хайредин, Борован, Бяла Слатина, Козлодуй и фирми от региона. РДНО - Оряхово притежава актуализирано комплексно разрешително № 249-НО-ИО-А1/2012 г., в което е включена площадката, на която се съхраняват 60 броя Б-Б кубове с негодни за употреба препарати за растителна защита /ПРЗ/. На площадката на депото няма изградена инсталация за сепариране на битовите отпадъци и поради тази причина във функциониращата клетка 1 постъпват за депониране всички отпадъци от опаковки, биоразградими и строителни отпадъци с общия поток битови отпадъци. През м. април 2019 г. е въведена в експлоатация Клетка № 2. Актуалното КР, на чието основание се експлоатира РДНО – Оряхово е № 249-НО-ИО-А2/2017 г.

На този етап на депото няма изградена сепарираща инсталация за предварително третиране, както изградено и експлоатирано съоръжение за стабилизиране на подситовата фракция. Община Оряхово в качеството си на водещ партньор и собственик на РДНО – Оряхово, от месец април 2018 г. изпълнява обект „Изграждане на инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък в ПИ с идентификатор 54020.72.435, в местност „Марков баир“, Община Оряхово“ с финансиране от Оперативна програма „Околна среда“. Дейностите по проекта са реализирани на 80%, изпълнява се одобрения график на строителя и приключването на СМР (до издаване на Акт 15) се очаква да бъде през месец април 2022 г.

- Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Враца – за общините Враца и Мездра

Депото се експлоатира от м. октомври 2000 г. и е предназначено за обезвреждане, чрез депониране на отпадъците генерирани в населените места на общините Враца и Мездра. Оператор на инсталацията е дружеството „Екопроект“ ООД, гр. Враца, титуляр на комплексно разрешително КР № 5–Н1/2010 г., актуализирано с Решение № 5-Н1-ИО-А1-ТГ1/2013 г. Отпадъците постъпващи на депото, се депонират в Клетка 2.1, която е в експлоатация от м.октомври 2012 г. От 2014 г. на територията на депото функционира сепарираща инсталация за битови отпадъци, на която се извършва механично отделяне на годните за преработка и рециклиране отпадъци от опаковки с цел намаляване количеството на отпадъци, предназначени за депониране. Населението на двете общини Враца и Мездра е 100 % обхванато от организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Изготвен е и внесен за съгласуване в МОСВ проект за рекултивация на клетка 1.2, която не се експлоатира от м. октомври 2012 г. През 2018 г. Община Враца в качеството си на водеща община в Регионално сдружение за управление на отпадъците /PCYO/ и

собственик на РДНО - Враца е подписала Договор за финансиране на проект „Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“ по приоритетна ос 2 на ОПОС 2014 – 2020 г.“. Проектът включва изграждане на съоръжение за преработка на разделно събрани зелени и/или биоразградими битови отпадъци, образувани на територията на двете общини. Инсталацията е с капацитет 8000 тона годишно и ще обслужва 81 000 жители. През 2021 г. са реализирани заложените дейности по проекта, съгласно утвърдения график.

Община Криводол извозва генерираните битови отпадъци на територията ѝ на РДНО - Монтана, което се експлоатира от 12.01.2006 г.

Община Роман извозва генерираните битови отпадъци на територията ѝ на Регионалното депо за ТБО – Луковит от 01.07.2016 г.

От страна на община Козлодуй през 2017 г. бе подготвена и окомплектована необходимата документация, с която Кмета на общината кандидатства за финансиране от Оперативна програма „Околна среда“ за изграждане на „Компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък, разположена на територията на Община Козлодуй“. През 2018 г. е подписан Договор за финансиране на проект изграждане на „Компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък, разположена на територията на Община Козлодуй“. През 2021 г. продължават дейностите по реализация на проекта.

В изпълнение на изискванията на Наредба № 7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци, общините, собственици на действащи депа за неопасни отпадъци, ежесечно предоставят в инспекцията справки за депонираните количества отпадъци по общини, както и за дължимите суми за отчисления по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО.

От страна на РИОСВ – Враца през 2021 г. са издадени 11 броя Решения за разходване на част от събраните средства по чл. 64 от ЗУО от общинските администрации. Освободени са средства за: закупуване на специализирана техника с цел оптимизиране дейността на изградените общински системи за управление на отпадъците, съфинансиране на дейности по разработване на проекти за изграждане на сепарираща и компостиращи инсталации и във връзка с разплащане на реализирани дейности по одобрените проекти.

Във връзка с влезли в сила изменения и допълнения на Закона за Данъчно-осигурителния процесуален кодекс с УКАЗ № 272 (обн., ДВ, бр. 105 от 11.12.2020 г.) и по-конкретно § 58. ал. (1) от Преходни и заключителни разпоредби, касаещи Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г. с изм. и доп.) /ЗУО/, от страна на РИОСВ – Враца са предприети необходимите действия и в законово разпоредения срок са освободени натрупаните и неусвоени средства по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО за периода 01.03.2020 г. – 31.12.2020 г. на членуващите общини в Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Оряхово /7 броя общини/ и Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Враца /2 броя общини/. В изпълнение на § 60, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс /ДОПК/ (обн., ДВ, бр. 105 от 11.12.2020 г. в сила от 01.01.2021 г.) и разпоредбите на писмо на МОСВ с Изх. № 05-08-3258/11.10.2021 г. са освободени част от натрупаните средства по чл. 64 от ЗУО през 2021 г. на Община Кнежа.

- Депа с преустановена експлоатация през годините /осъществена рекултивация – местоположение и площ на депата/.

През 2021 г. са извършени 3 бр. контролни проверки на 3 броя спряни от експлоатацията общински депа на общините Роман, Мизия и Криводол не отговарящи на изискванията на Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Констатирано е, че от община Роман е извършена техническа рекултивация и предстои биологична рекултивация на депото. В общините Мизия и Криводол предстои изготвяне и съгласуване на Проекти за рекултивация на закрити общински депа за битови отпадъци.

През отчетната година са извършени всички проверки на заложените в плана за контролна дейност на инспекцията през 2021 г. депа с преустановена експлоатация.

- Управление на биоразградими отпадъци и утайки от градски пречиствателни станции.

На територията на област Враца се експлоатират 4 броя пречиствателни станции за отпадни води: ПСОВ – Враца, ПСОВ – Бяла Слатина, ПСОВ – Козлодуй и ПСОВ – Мездра. Образуваните утайки от дейността на съоръженията се съхраняват на изсушителните полета разположени на територията на ПСОВ – Враца. Влагането им в земеделски земи се осъществява, след извършване на изпитване на утайката от акредитирана лаборатория, съгласно изискванията на Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (обн, ДВ, бр. 63/2016 г. с изм. и доп.). Дейностите с код R 10 – обработване на земната повърхност, водещо до подобрения за земеделието или околната среда, при които се извършва оползотворяване на утайки от ПСОВ се извършва от юридически лица, притежаващи необходимите документирани чл. 67 от ЗУО.

През 2021 г. са извършени 51 броя планови проверки на общинските администрации, включително на кметове и/или кметски наместници на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки. Във връзка с осъществения планов контрол и констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство са дадени 23 броя предписания. По всички дадени предписания е извършен последващ контрол, от който е установено, че 21 предписания са изпълнени в указаният срок и 2 предписания не са изпълнени. За неизпълнението на едното предписание са предоставени писмени обяснения в инспекцията от кмета на населеното място за възникнали основателни причини и невъзможност за изпълнението му.

Съставен е един Акт за установено административно нарушение на кмет на населено място във връзка с констатираното неизпълнение на дадено предписание.

По съставеният АУАН е издадено наказателно постановление от Директора на РИОСВ – Враца за налагане на глоба в размер от 2 000 лв.

3. Строителни и инертни отпадъци.

На територията на област Враца няма изградени и функциониращи Депа за строителни отпадъци отоговарящи на изискванията на Наредба № 6/27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

От страна на РИОСВ – Враца са издадени 3 броя Разрешителни за извършване на дейности по третиране на строителни отпадъци /рециклиране/ с мобилни и/или стационарни инсталации, на площадки находящи се в област Враца.

4. Производствени и опасни отпадъци.

Всички предприятия образувачи производствени и/или опасни отпадъци имат обособени терени (площадки) предназначени за временно съхранение на образуваните количества отпадъци в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове. Във връзка със спазването и прилагането на Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г. с изменения и допълнения), през 2021 г. са заверени 157 бр. работни листове за класификация на отпадъците на 110 юридически лица /ЮЛ/ от региона. През годината са прекратени 43 броя работни листа на 4 ЮЛ във връзка с преустановяване образуването на производствени отпадъци.

Във връзка със задължителното водене на отчетността за отпадъците чрез Националната информационна система за отпадъци /НИСО/ от 01.01.2021 г. и въвеждането на първоначална информация за издадените работни листа за класификация на отпадъците в системата от РИОСВ, от страна на РИОСВ – Враца в указаният срок са въведени в съществуващата функционална наличност на НИСО всички утвърдени работни листа за класификация на отпадъци.

- Съоръжения за третиране на отпадъци

Екологосъобразното обезвреждане на отпадъците най-често се извършва, чрез депонирането им на съществуващите депа за неопасни отпадъци. Отпадъците, които могат да се рециклират или оползотворяват се събират, съхраняват и предават на фирми извън региона за последващата им обработка.

На територията на областта, съгласно издадените Регистрационни документи по чл. 35 от ЗУО, третиране /преработка/ на отпадъци от пластмаса се извършва от следните дружества:

- „Костов пласт“ ЕООД, гр. Враца;
- СД „Тостор – Орловски, Орловска”, гр. Враца;
- „Булпласт 2013” ЕООД, гр. Роман;
- „Еко Ре” ЕООД, гр. Нови Искър /площадка гр. Мизия/
- „Екопласт 21“ ЕООД, гр. Враца

Регистрационният документ за дейности по третиране на отпадъци от пластмасови опаковки на „Екопласт 21“ ЕООД, гр. Враца е издаден в края на м. декември 2021 г. Към 31.12.2021 г. на площадката на „Еко Ре” ЕООД няма монтирана и въведена в експлоатация инсталация за третиране на пластмасови отпадъци. От осъществената контролна дейност през 2021 г. е установено, че третиране на отпадъци от пластмаса не се извършва и на площадката на „Булпласт 2013” ЕООД, гр. Роман.

Дейности по преработка и оползотворяване на отпадъци от черни метали извършват следните дружества:

- „Центромет” АД, гр. Враца;
- „Враца - Старт” АД, гр. Враца;
- „Кастех - БГ” ЕООД, гр. Враца;

В производствената дейност на тези дружества се използват като суровина отпадъчни метали, които се претопяват в индукционни пещи за производството на метални изделия, заготовки и елементи, намиращи приложение в леката и тежката промишленост.

Сепариращи инсталации:

- „Евро Импекс“ ЕООД, гр. София /площадка гр. Враца/ – сепарираща инсталация за разделно събрани отпадъци от опаковки;
- „Екопроект“ ООД, гр. Враца /площадка разположена на територията на РДНО-Враца - Мездра/ - сепарираща инсталация за смесени битови отпадъци;

През 2021 г. от страна на експертите от направление „Управление на отпадъците“ от РИОСВ – Враца са извършени планови и извънредни проверки на сервиси за смяна на отработени масла, центрове за разкомплектоване на ИУМПС, площадки за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци от ОЧЦМ, НУБА, ИУЕЕО и отпадъци от опаковки /ОО/. От осъществената контролна дейност е констатирано, че е осигурено безопасно съхранение и не се допуска замърсяване на компонентите на околната среда. Отработените масла и нефтопродукти, събраните количества отпадъци от черни и цветни метали, НУБА, ИУЕЕО, ОО се предават на лица за последващо третиране на база сключени договори. Лицата, извършващи повторна употреба на собствени отработени масла, предимно за смазване на големи детайли или при накаляване на метални изделия, спазват технологията за оползотворяване. Няма установени случаи на нерегламентирано изгаряне на отработени масла и нефтопродукти.

5. Болнични отпадъци

През 2021 г. е осъществен текущ контрол на 5 броя здравни заведения и медицински центрове, относно спазване разпоредбите на Наредба № 1/09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (обн., ДВ, бр. 13 от 17.02.2015 г.).

6. Контрол, свързан с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци.

През отчетната година са извършени 5 броя планови проверки относно прилагане изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно извършване на трансграничен превоз на отпадъци. Проверени са следните юридически лица:

- „Джигосайкъл България“ ЕООД, с. Бели Извор, общ. Враца;
- „Косаня“ ЕАД, гр. Мизия;
- „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Мездра;
- „Холсим България“ АД, с. Бели Извор, общ. Мездра.
- „Спътник-96“ ЕООД, гр. Враца

От страна на дружествата се изготвят изискуемите документи по Регламент (ЕО) № 1013/2006 в зависимост от вида на отпадъците и предназначението им за което се внасят в Р. България. Едно от дружествата извършва дейности по износ на отпадъци от метали попадащи в „Зеления списък“ на Регламент (ЕО) № 1013/2006, за които се оформят единствено документи по Приложение VII по регламента. По време на проверките не са констатирани нарушения.

На по-горе посочените юридически лица са извършени общо 5 броя извънредни проверки, включително 1 бр. съвместна проверка със служители от РИОСВ – Русе.

7. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ - положителни констатации, проблеми.

През 2021 г. е извършен контрол на местните администрации, физически и юридически лица във връзка със спазване и прилагане изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове, спазване условията в издадени разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци, както и последващ контрол по изпълнение на дадени предписания.

Извършени са общо 287 бр. проверки, от които 168 бр. планови проверки, съгласно плана за контролна дейност, в т.ч. 6 бр. проверки по условия на Комплексни разрешителни, 52 бр. комплексни проверки (вкл. и на фирми притежаващи разрешения

и регистрационни документи за дейности с отпадъци), 21 бр. на фирми, чиято дейност е свързана с образуване на производствени отпадъци, 9 бр. на фирми чиято дейност е свързана с пускане на опаковани стоки на пазара, 25 бр. на фирми притежаващи разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци, 50 бр. проверки на общинските администрации включително кметове на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки от страна на местните власти и 5 бр. на здравни заведения и медицински центрове относно законосъобразното управление на опасни болнични отпадъци.

Извънредните проверки са 119 бр., в т.ч. 24 бр. във връзка с постъпили жалби и сигнали, включително постъпил сигнал в МОСВ препратен за предприемане на действия по компетентност от РИОСВ – Враца, 66 бр. по изпълнение на дадени предписания, 2 бр. във връзка с писма от МОСВ, 1 бр. във връзка с получено писмо от ОД МВР – Враца /РУ – Оряхово/, 1 бр. във връзка с приемане на отпадъци от Германия, 2 бр. във връзка с постъпили в РИОСВ - Враца Приложения № 7 от Регламент (ЕО) № 1013/2006 за извършени трансгранични превози на отпадък, 1 бр. в изпълнение на Заповед № 32/03.02.2021 г. на Директора на РИОСВ – Враца, 2 бр. във връзка с подадено заявление за изменение и допълнение на Разрешение за дейности по третиране на отпадъци /добавяне на нова площадка/ и заявление за прекратяване на дейността, 1 бр. в изпълнение на Заповед № РД -1065/25.11.2021 г. на министъра на околната среда и водите, 13 бр. във връзка с писмо на МОСВ с Изх. № 05-08-2585 от 25.02.2021 г., 1 бр. във връзка с писмо на Областния управител на Област Враца и 6 бр. във връзка със самосезиране на инспекцията.

За периода са дадени 63 бр. предписания, от които 41 бр. за почистване на замърсени терени с битови, строителни и биоразградими отпадъци, 1 бр. за предаването на негодните тонер касети на юридически лица, притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО, 2 бр. за недопускане изгаряне на отпадъци, 1 бр. за поставяне на указателни табели /код и наименование на отпадъка/ на резервоари за съхранение на отпадни нефтопродукти, 9 бр. за изготвяне на работни листа и предоставянето им в РИОСВ – Враца за утвърждаване, 1 бр. за водене на отчетност от страна на дружеството, 1 бр. за преместване на наличните отпадъци и ИУМПС извън площадките на регламентираните площадки на дружествата, 2 бр. за недопускане на запрашаване на въздуха при извършването на товаро-разтоварни дейности със строителни материали, 1 бр. за митническа лабораторна експертиза на входяща суровина/отпадъчни нефтопродукти/ и продукта на изход от инсталацията преди постъпване в резервоарите за съхранение на готова продукция, както и за уведомяване на РИОСВ - Враца за датата на вземане на проби, 1 бр. за предоставяне на информация за произхода на отпадъците, 1 бр. за представяне на отчетни книги и 2 бр. за предоставяне на месечни справки-декларации и платежни документи, удостоверяващи заплащането на дължимите продуктови такси.

През 2021 г. три предписания не са изпълнени, едно е с постоянен срок и едно е с неизтекъл срок на изпълнение. Останалите дадени през годината предписания са изпълнени.

За периода са постъпили 42 бр. жалби и сигнали. От тях 18 бр. са изпратени по компетентност до отговорните институции и 1 бр. не е от компетенциите на РИОСВ-Враца. По 23 бр. от постъпилите жалби и сигнали са извършени проверки, дадени са 12 бр. предписания, по един сигнал е изпратено писмо за предприемане на действия по компетентност от ОДБХ – Враца, тъй като от извършената проверка е установено, че се касае за нерегламентирано изхвърляне на странични животински продукти, при

останалите десет не са констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство.

През отчетната 2021 г. във връзка с констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство по отношение на управление на отпадъците и неизпълнение на дадени предписания са съставени 16 бр. АУАН на юридически, физически и длъжностни лица, издадени са 12 бр. наказателни постановления за наложени санкции в размер на 32 000 лв. и 2 решения за прекратяване на наказателните производства.

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

Шум в околната среда е нежелан или вреден външен звук, причинен от човешка дейност, в т.ч. шумът, излъчван от автомобилния, железопътния, водния и въздушния транспорт, от инсталации и съоръжения на промишлеността, както и от локални източници на шум.

Основната цел на мониторинга на шума от промишлени източници е да предоставя информация за състоянието на акустичната среда на населените места, вследствие дейността на промишлените предприятия- източници на шумово излъчване. За резултатите от извършения мониторинг, на национално ниво се поддържа информационен регистър в ИАОС- София към МОСВ.

Съгласно Закон за защита от шума в околната среда (обн. ДВ, бр.74/2005г., изм. и доп.), РИОСВ- Враца извършва мониторинг и оценка на шума излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение №4 към чл. 117, ал. 1 от Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/2002г., изм. и доп.) на територията на област Враца. Контролът се осъществява:

- чрез контролни измервания/мониторинг по утвърден годишен график и извънредно по постъпили сигнали и жалби;

- чрез анализ и оценка на представени Доклади с резултати от извършени собствени периодични измервания (СПИ) на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда от производствената площадка на съответния оператор.

Приоритетно се проверяват оператори- източници на промишлен шум излъчван в околната среда, разположени в жилищни зони или в близост до тях, с цел избягване, предотвратяване или намаляване на шумовото натоварване в урбанизираните територии.

Промишлените инсталации с издадени Комплексни разрешителни са задължени да провеждат собствен мониторинг на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда и своевременно да представят резултатите от проведените измервания под формата на Доклади. Честотата на измерванията е определена в Условие №12. „Шум“ към издадените Разрешителни.

Контролните и собствени измервания се извършват от Акредитирани лаборатории, при спазване изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие“.

Контролът по отношение на шума, излъчван в околната среда от производствената площадка включва- граничните стойности на еквивалентното ниво на шума, както следва:

- по границата на производствената площадка в dB(A);

- в мястото на въздействие (в най- близко разположените спрямо промишления източник урбанизирани територии) в dB(A).

РИОСВ- Враца контролира шума излъчван в околната среда от дейността на 36 броя оператори, източници на промишлен шум в околната среда. През 2021г. са проверени на 100 % планираните в плана за контролна дейност обекти (21 броя), като в т.ч. на 100% е осъществен контрол на заложените 15 броя обекти в утвърден от ИАОС- София- „Съгласуван годишен график на РИОСВ- Враца с РЛ- Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2021г.“ на следните оператори:

- „Атамар“ООД, с. Паволче, общ. Враца- специализирано в производство на мебели и дограма;
- „Галактика 03“ЕООД, гр. Враца- специализирано в производство на бетонови разтвори и строителни изделия;
- „Людал Фрикшън“ЕООД, с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на безазбестови фриксионни изделия за автомобили;
- „Хемус- М“АД, гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство и обработка на облицовъчни изделия;
- „Симекс“ЕООД, гр. Криводол, общ. Криводол, обл. Враца- специализирано в производство на: лентови транспортъри, ръкавни филтри и резервни части за тях;
- „Строител- Криводол“ЕООД, гр. Криводол, общ. Криводол, обл. Враца- специализирано в производство на: бетонови изделия и асфалтови смеси;
- „Лана Мел“АД, гр. Враца (мелница гр. Мездра), обл. Враца- специализирано в производство на брашна и трици;
- „Беана- Враца“ООД, гр. Враца- специализирано в производство на безалкохолни напитки;
- „Вратица- Враца”АД, гр. Враца- специализирано в обработка и багрене на текстил;
- „Центромет“АД, гр. Враца- специализирано в производство на центробежно лети метални съоръжения;
- „Топлофикация-Враца“ЕАД- ТЕЦ „Градска“ гр. Враца- производство и пласмент на топло- и ел. енергия;
- ЕТ „КАМ- Никола Стойков“- база гр. Враца- специализирано в производство на мебели за офис обзавеждане от готови плоскост;
- „Малиновец Енерджи“ООД и „Царевец Енерджи“ООД, с. Царевец (обща площадка), общ. Мездра, обл. Враца- специализирани в производство на топло и електро енергия от биогаз;
- „Техкерамик- М“ООД, гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на техническа керамика;
- „Леденика България 1964“ЕООД, гр.София- пивоварен завод „Леденика“ гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на пиво.

Мониторинга на нивата на промишлен шум, излъчван в околната среда при съвместните проверки на експерти от РИОСВ- Враца и РЛ- Враца се извършва с интегрален шумомер „Mediator- 2238“ на фирма „Briel & Kjaer“ с обхват до 140 dB.

При извършените контролни измервания, нивата на промишлен шум излъчван в околната среда и нивата на шум в мястото на въздействие- отговарят на изискванията на Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ, бр.58/2006г., с изм. и доп.).

Извършени са **6 броя планови проверки във връзка с изпълнение на Условие №12. „Шум“ от издадени Комплексни Разрешителни на:**

- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор “Екопроект”ООД, гр. Враца;
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“, гр. Оряхово;
- „Холсим (България)“АД, с. Бели Извор, общ. Враца- „Инсталация за производство на циментов клинкер”;
- „АСК-БУЛ“ЕООД, гр. Враца (производствена площадка гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца, източна промишлена зона)- „Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти“;
- „Яйца и птици“АД, гр. Мизия- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места” площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца;
- „Метизи“АД, гр. Роман, общ. Роман, обл. Враца- „Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани”.

В проверените дружества, няма констатирани нарушения по изпълнения на Условие №12. „Шум“ от издадените им Комплексни разрешителни.

През 2021г. е извършена 1 брой извънредна проверка и дадено 1 брой предписание относно провеждане на Собствени периодични измервания на показателите за шум излъчван в околната среда от производствена дейност, което е изпълнено.

Представени и анализирани са **4 броя Доклади с Резултати от собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда** от дейността на следните оператори:

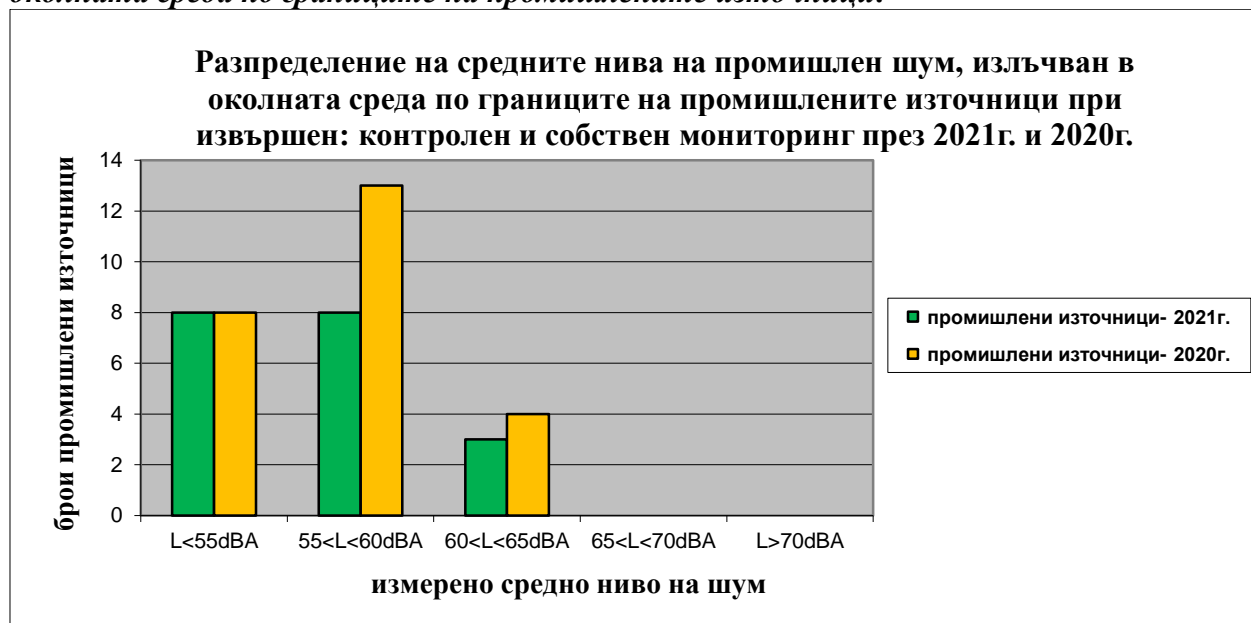
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“, гр. Оряхово. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ООД, гр. София;
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“, с оператор “Екопроект”ООД, гр. Враца. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ООД, гр. София;
- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места” площадка гр. Козлодуй, обл. Враца, с оператор „Яйца и птици“АД, гр. Мизия. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ООД, гр. София;
- „Евробилд“ООД, гр. Бургас- мобилен бетонов възел, с производствена площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца. Мониторинга е извършен от РЛ-Враца.

Представените Доклади с Резултати от собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда са изготвени в съответствие с изискванията на Наредба №54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн. ДВ, бр. 3/2011г.).

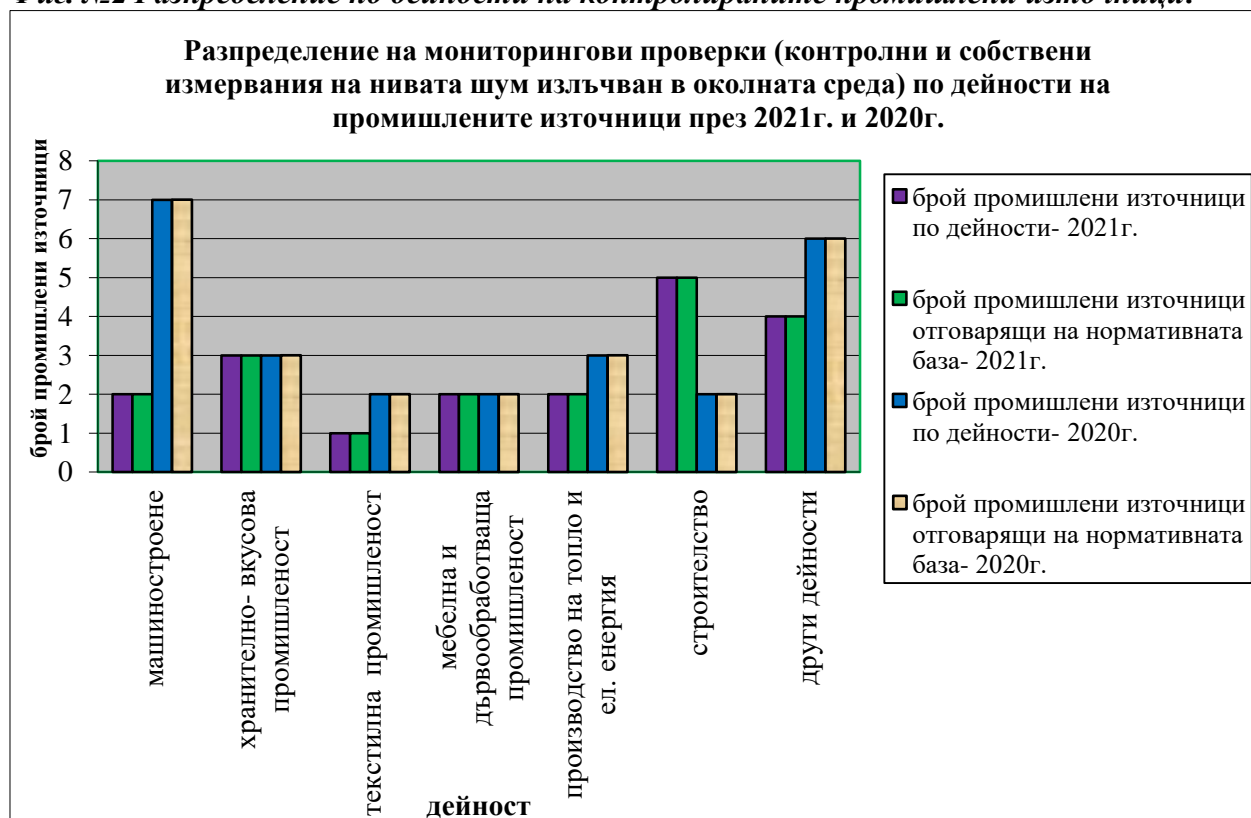
На операторите извършили СПИ са изпратени заключения с резултатите от мониторинга. Измерените нива на промишлен шум излъчван в околната среда и нивото на шум в мястото на въздействие, **отговарят** на изискванията на Наредба №6 и на Условие №12. „Шум“ за операторите с издадени Комплексни разрешителни.

В графичен вид са представени:

Фиг.№1 *Разпределение на средните нива на промишлен шум излъчван в околната среда по границите на промишлените източници:*

Фиг. №2 *Разпределение по дейности на контролираните промишлени източници:*

По фактор „Шум“ през 2021г., както и през 2020г. няма наложени глоби или имуществени санкции на оператори излъчващи промишлен шум в околната среда.

Сравнение на контролната дейност през 2021г. с тази през 2020г.:

- планови проверки мониторинг: през 2021г.- 15 броя, през 2020г.- 14 броя;

- планови проверки във връзка с изпълнения на Условие №12. „Фактор Шум“ от издадени Комплексни разрешителни: през 2021г.- 6 броя, през 2020г.- 6 броя;
- представени, приети и оценени Доклади с резултати от извършени СПИ на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда: през 2021г.- 4 броя, през 2020г.- 14 броя;
- планови комплексни проверки: през 2021г.- няма, през 2020г.- 1 брой.

По вреден физичен фактор “Шум” през 2021г., както и през 2020г. е осъществен контрол на всички оператори заложен в Годишните графици за извършване на контролен мониторинг на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници. Извършени са заложените в плана за контролна дейност- комплексни и планови проверки.

В РИОСВ- Враца през 2021г. са постъпили 2 броя жалби: едната неоснователна, а другата върната до Областна администрация- Враца за предприемане на действия по компетентност.

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

На територията контролирана от РИОСВ- Враца няма Общини с население над 100 000 жители, поради което няма разработени шумови карти и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума излъчван в околната среда.

Дейностите на Общините, свързани с контрола на шума излъчван в тихите зони и урбанизираните територии са отразени в изготвени и приети от тях Наредби за осигуряване на обществения ред.

III. 3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационен гама фон и атмосферна радиоактивност.

Наблюденията на радиационните параметри на основните компоненти на околната среда на територията на РИОСВ- Враца се извършват от „Лаборатория за радиационни измервания“ (ЛРИ) към Регионална лаборатория (РЛ)- Враца.

През 2021г. продължава да се следи състоянието на радиационния гама-фон в постоянните пунктове за пробовземане на територията на област Враца. Направените измервания показват, че мощността на еквивалентната доза е в границите на характерните естествени стойности за съответните пунктове и конкретните метеорологични условия- от 0,11 $\mu\text{Sv/h}$ до 0,21 $\mu\text{Sv/h}$.

Взети са 59 броя почвени проби и 12 броя седименти от пунктовете на НСМОС в 3-100 км зона на АЕЦ ”Козлодуй”. Гама- спектрометричният анализ на пробите показва, че няма отклонения в измерената специфична активност на радионуклидите спрямо характерните за региона.

С цел следене наличието на радионуклиди в атмосферния въздух през годината са набрани 25 броя аерозолни филтъра от стационарната станция в гр. Враца. Не са констатирани надфонове превишения на обемната специфична активност на изследваните радионуклиди.

През 2021г. по показател обща алфа и обща бета активност са анализирани 104 броя водни проби по НСМОС от територията на РЛ- Враца в 3-100км зона на АЕЦ ”Козлодуй”. Не са констатирани отклонения от обичайните стойности за обща алфа и обща бета активност за пунктовете.

Взети са 8 броя водни проби за определяне специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди ($\text{Cs } 137$) от р. Дунав при гр. Козлодуй- пристанище и р.

Дунав при гр. Оряхово- пристанище. Пробите са анализирани от ЛРИ на ИАОС. Не са констатирани отклонения.

През 2021г. са взети 8 броя проби от р. Дунав при гр. Оряхово- пристанище и отпадъчна вода от отводящия канал на АЕЦ "Козлодуй" за определяне съдържанието на тритий. Пробите са анализирани от ЛРИ на ИАОС. Не са констатирани отклонения.

2. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда.

Резултатите от радиологичния мониторинг на околната среда през 2021г. показват, че радиационният гама фон в област Враца е в границите на характерните за страната фоновы стойности. Не са наблюдавани повишавания на специфичните активности на изследваните естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух, водите и почвите в пунктовете за наблюдение в обхвата на РИОСВ- Враца. Стойностите не се различават от регистрираните през предходните години.

III. 4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Управлението на химикалите има за цел постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и опазване на околната среда посредством засилване ролята и отговорността на индустрията, осигуряване на безопасната им употреба в условията на свободно движение на химикалите на вътрешния Европейски пазар и предотвратяване на последствията от промишлени аварии. РИОСВ-Враца провежда контрол, включващ прилагане на превантивен подход с цел предотвратяване на големи аварии в предприятия/съоръжения и контрол по ограничаване на последствията от аварии с опасни химични вещества/смеси в тях. Основното изискване към операторите на предприятия/съоръжения, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС е да се предприемат всички необходими превантивни мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях за човека и околната среда и да ги докаже пред компетентния орган. През 2021 г. на територията на област Враца няма установени аварийни ситуации в обекти с нисък или висок рисков потенциал, не са констатирани аварии, водещи до замърсяване на компонентите на околната среда с опасни химични вещества.

РИОСВ - Враца извършва превантивен, текущ и последващ контрол на лицата - производители, вносители и потребители надолу по веригата на опасни химични вещества и смеси по прилагане на хармонизираното законодателство в областта на химикалите.

Контролът върху химичните вещества се осъществява, съгласно изискванията на следните нормативни актове:

- ✓ Закон за опазване на околната среда;
- ✓ Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС);
- ✓ Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);

- ✓ Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковане на вещества и смеси (CLP);
- ✓ Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчиви органични замърсители;
- ✓ Регламент (ЕО) 648/2004 относно детергентите;
- ✓ Регламент (ЕО) 649/2012 относно износа и вноса на опасни химични вещества (PIC);
- ✓ Регламент (ЕС) 852/2017 относно живака;
- ✓ Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях;
- ✓ Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси;
- ✓ Наредба за реда и начина за ограничаване на производството, употребата или пускането на пазара на определени опасни химични вещества, смеси и изделия от приложение XVII на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH).

РИОСВ-Враца отговаря за прилагане и налагане на законодателството по химикали и предотвратяване на големи аварии с опасни вещества общо на 27 обекта на територията на област Враца, от които 5 бр. обекти са класифицирани като предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

По фактор „Опасни химични вещества и смеси“ през 2021 г. са извършени 30 проверки на 27 обекта, които произвеждат, употребяват и/или съхраняват химични вещества и смеси. Дадени са 5 броя предписания за предоставяне на документи, които са изпълнени в срок.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Относно управление на опасни химични вещества и предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества основните цели и приоритети през годината бяха:

✓ Контрол по Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (Директива 2012/18/ЕС (СЕВЕЗО)) – оператори на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 от ЗООС – 4 бр., в т.ч. контрол по отношение на:

✓ мерките за безопасност - налична ли е процедура за действие при кризисна ситуация, породена от висок процент на заболяемост от Covid -19 на персонала на

дружеството и налични ли са правила/инструкции в случай на възникване на авария при работа на предприятието в извънредни условия, намален брой служители поради пандемията от Covid -19;

✓ контрол по отношение изготвена ли е от оператора актуална информация относно аварийното планиране на предприятието и необходимите мерки и поведение при възникване на голяма авария съгласно чл. 116д, ал. 1 от ЗООС и уведомяване на засегнатата общественост ясна и разбираема информация относно аварийното планиране;

✓ валидността на документацията на операторите, осигуряваща прилагането на изискванията на Глава седма, раздел I от ЗООС – актуализиране доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА) и доклада за безопасност (ДБ) на подходящи интервали не по-дълги от 5 години;

✓ Контрол по Наредба за съхранение на опасни вещества и смеси – 21бр., ;

✓ Контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) на целеви групи-производители, вносителите и потребителите по веригата и контрол по Регламент 1272/2008 (CLP), относно класификацията и етикетирването на химичните вещества и смеси – 20 бр., ;

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Химикали:

✓ Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

През 2021г. са извършени планови проверки на 21 броя обекти във връзка с изпълнение на изискванията на Регламента. Всичките обекта са потребители по веригата на химични вещества. При контрола на обектите не се установиха нарушения на задълженията за регистрация по Регламента. Не се установи производство или употреба на нерегистрирани вещества.

✓ Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси (CLP)

При извършените 19 броя проверки по този регламент през 2021г. няма констатирани нарушения.

✓ Регламент № 648/2004 относно детергентите.

Не са установени оператори в обхвата на Регламента

✓ Регламент № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали(PIC)

На територията, контролирана от РИОСВ-Враца няма лица, извършващи дейности в обхвата на Регламента.

✓ Регламент № 2017/852 относно живака

На територията на област Враца не са установени лица, извършващи дейности в обхвата на Регламента.

На територията на РИОСВ-Враца не са налични производства, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси). Поради тази причина не е извършван контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака, Не са установени, притежатели на УОЗ вещества, които да подлежат на контрол по Регламент 2019/1021.

✓ Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)

Не са установени, притежатели на УОЗ вещества, които да подлежат на контрол по Регламент 2019/1021

✓ Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

През 2021г. са извършени планови проверки на 21 броя обекти във връзка с изпълнение на изискванията на Наредбата. При извършените проверки по наредбата за съхранение, на дружества, съхраняващи/употребяващи опасни вещества, попадащи в обхвата на приложение № 3 към ЗООС, са дадени 3 броя предписания относно представяне на доклади от извършена класификация по чл. 103, ал. 1 на ЗООС, документирани съгласно приложение № 1 на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

През годината няма съставени актове за установени административни нарушения (АУАН) и не са прилагани принудителни административни мерки.

В резултат на извършения контрол на обекти произвеждащи, употребяващи и съхраняващи опасни химични вещества и смеси е постигнато високо ниво на защита от вредното въздействие на опасните химични вещества и смеси върху околната среда и здравето на хората в района. Отчита се и подобрена осведоменост от страна на дружествата спрямо екологичното законодателство. Изпълнени са целите и приоритетите, поставени в плана за контролна дейност за 2021 г.

Планът за контролна дейност за 2021г. на обекти, попадащи в обхвата на Глава Седма, Раздел I от ЗООС е изпълнен на 100 %.

СЕВЕЗО (обекти с висок и нисък рисков потенциал):

Провеждането на контролна дейност по прилагането на Глава Седма, Раздел I от Закона за опазване на околната среда през 2020 г., е свързано с контрол по прилагане на мерките, заложи в Докладите за безопасност (ДБ) на предприятията с висок рисков потенциал и с контрол по прилагането на Политиките по предотвратяване на големи аварии (ППГА), чрез Системите за управление на мерките за безопасност за предприятията с нисък рисков потенциал.

На територията, контролирана от РИОСВ - Враца, попадат 5 броя предприятия и/или съоръжения, в които се използват и/или съхраняват опасни химични вещества и смеси. От тях 4 броя са класифицирани с висок рисков потенциал /ПВРП/ и 1 брой като предприятие с нисък рисков потенциал /ПНРП/.

През годината са извършени проверки на всичките 4 бр. предприятия и съоръжения с висок рисков потенциал. Проверките са извършени от комисия назначена със Заповед на Министъра на околната среда и водите, относно създаване на комисии за извършване на съвместни проверки на операторите на предприятия и/или съоръжения с висок и нисък рисков потенциал.

По време на извършване на проверките по чл. 157а от Закона за опазване на околната среда на предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал, са обсъждани предприетите допълнителни мерки и действия от страна на операторите, във връзка с пандемията от Covid-19. Във връзка с ограничаване на разпространението на COVID-19 и осигуряване на актуална информация за рисковете от заразата, дружествата са провели извънредни инструктажи на своите служители.

През 2021 г. няма настъпили аварии с опасни химични вещества. Проведените проверки на оператори на предприятия/съоръжения, класифицирани съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗООС, установиха спазване на условията за предотвратяване на рисковете от големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човека и околната среда.

За извършените проверки са съставени констативни протоколи и доклади по чл. 157 б, ал. 1 от ЗООС. Съгласно разпоредбите на чл. 23, т. 8 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, докладите, заедно с копия от констативните протоколи, са изпратени до министъра на околната среда и водите.

✓ „АЕЦ Козлодуй” ЕАД , гр.Козлодуй - висок рисков потенциал

От изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда е издадено Решение № 114-А1/2017г. за одобрение на доклада за безопасност на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД. Дружеството е предприятие с висок рисков потенциал. За производствената дейност на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД има изготвен аварийен план, разработен на основание националната законодателна уредба, регламентираща безопасното използване на ядрената енергия, аварийното планиране и аварийната готовност, безопасността на ядрената централа, основните норми на радиационна защита, препоръките на

международната агенция по атомна енергия в областта на аварийното планиране, както и международните конвенции за ядрена безопасност, по които РБългария участва.

От направената проверката се констатира, че операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието. Констатираните факти и обстоятелства във връзка с аварийната безопасност на предприятието отговарят на нормативните изисквания за пожарна и аварийна безопасност.

✓ “Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София - “Подземно газово хранилище “Чирен”-
с. Чирен, община Враца - висок рисков потенциал

Извършена е проверка във връзка с контрол по изпълнение на условията в Доклада за безопасност, одобрен с решение № 124-А2/2017г. на Изпълнителна агенция по околна среда. Дружеството е с висок рисков потенциал.

За производствената дейност на “Булгартрансгаз“ ЕАД, ПГХ Чирен има изготвен вътрешен аварийен план, в които са предвидени съответните мерки в случай на възникване на аварии, начините на оповестяване и информиране на засегнатото население и на външните структури и възлови звена от единната спасителна система, както и действията за справяне с последиците.

От направения преглед при проверката се констатира, че операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието.

✓ “Петролна база Враца“ с оператор „ДМВ“ ООД, гр.София - висок рисков потенциал

Извършена проверка по условията в Доклада за безопасност одобрен с Решение № 205-АО/2017г. на Изпълнителна агенция по околна среда - гр. София, издаден на „Петролна база Враца“ с оператор „ДМВ“ ЕООД, гр. София. Към момента на проверката се извършва само съхранение на горива, експедиция и доставка не се извършва.

За производствената дейност на “Петролна база Враца“ има изготвен вътрешен аварийен план, в които са предвидени съответните мерки в случай на възникване на аварии, начините на оповестяване и информиране на засегнатото население и на външните структури и възлови звена от единната спасителна система, както и действията за справяне с последиците. Операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието. При проверката са дадени 2 бр. предписания, за предоставяне на документи, които са изпълнени в срок.

От направения анализ на контролната дейност през 2021 г. по спазване изискванията на законодателството по предотвратяване на големи аварии (Севезо) могат да се направят изводи, че операторите на обектите с висок рисков потенциал

спазват всички заложен изисквания по безопасната експлоатацията на предприятията и съоръженията. В обектите се спазват политиките по отношение на безопасната експлоатация, прилагат се процедури за периодична оценка ефективността и адекватността на системата за управление на мерките за безопасност и се предприемат всички действия за предотвратяване на големи аварии.

✓ „Камибо“ ООД-ТП „Хименерго“, гр. Враца, с оператор „Камибо“ЕООД, гр.

София - висок рисков потенциал

Дружеството има одобрен Доклад за безопасност с Решение №98-А1/2017 на на Изпълнителна агенция по околна среда - гр. София. През 2019г. наличните 110т въглероден дисулфид, които се съхраняваха в 2 бр. резервоари са премахнати от територията на площадката, въпреки това през 2020г. от страна на оператора не са предприети действия за декласифициране на предприятието, като обект с висок рисков потенциал и подаване уведомление за прекратяване действието на Доклада за безопасност.

През годината на дружеството са извършени една планова и две извънредни проверки по последващ контрол на дадени предписания.

Във връзка с осъществяване на контрол по изпълнение на плана за неутрализация на отпадните води от басейните за съхранение на резервоарите със източения и премахнат серовъглерод при извършена проверка от междуведомствена комисия е дадено предписание да се предприемат действия за обработка /неутрализиране/ на водата от дъното на басейните

В РИОСВ-Враца не е постъпвала документация, удостоверяваща изпълнение на предписанието, както и договор с фирма, която да извърши дейностите по обезвреждане на замърсените води. Предписанието не е изпълнено в срок и на дружеството е съставен АУАН и издадено наказателно постановление.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

IV.1. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС) И ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА (ЕО)

В изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО, и чрез поставените условия и мерки в издадените Решения/Становища по ОВОС и ЕО се постигат приоритетите за недопускане на замърсяване на околната среда над допустимите норми в региона.

С цел предотвратяване на възможността за възникване на отрицателно въздействие върху околната среда и имайки предвид заложените условия и мерки на най-ранен етап за съобразяване при реализиране на инвестиционното предложение, отнасящи се до опазване компонентите и ограничаване влиянието върху факторите на

околната среда, едно от предизвикателствата е извършване на контрол във връзка с издадените Решения/Становища.

Извършват се проверки за правно действие на издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО и Решения/Становища по ОВОС/ЕО, предвид посоченият 5 годишен срок от датата на издаването им и започване на осъществяването им, съгласно разпоредбите на ЗООС.

Прекратени са със съответните Решения няколко процедури, при които възложителите внесли уведомления за инвестиционни предложения, не са изпълнили дадените им указания от компетентния орган за продължаване на процедурата по ОВОС/преценка ОВОС. Решенията не отменят правата на възложителите за инициране на нова процедура по реда на нормативната уредба по околна среда.

Информацията във внесените преписки от възложителите, се изпраща по служебен път за становище до специализирани ведомства, включително и до съответната община/кметство по местоположение на ИП, БДДР-Плевен и РЗИ-Враца. От общините и кметствата на областта, които са пряко засегнати от реализирането на съответното инвестиционно предложение, се представят писмени становища. Становищата на специализираните ведомства, общините и кметствата се вземат предвид в мотивите на издаваните административни актове, в които се отразява и мнението на засегнатата общественост. Общественото мнение се изразява и чрез обявяването на ИП от страна на възложителя. При издаването на Решенията се отчитат особеностите на всеки конкретен случай по отношение на мащабност, капацитет, местоположение, кумулативно въздействие. Експертите по съответните компоненти и фактори на околната среда в инспекцията дават писмени становища по внесената информация, конкретно за всяко инвестиционно намерение.

Прилагането на процедурите по ЕО и ОВОС дава възможност на обществеността активно да участва в процесите на взимане на решение/становище на компетентния орган.

Чрез превантивната дейност се постигат целите на ОВОС и ЕО за осигуряване на високо ниво на защита и опазване на околната среда, респективно на човешкото здраве, в процеса на подготовка и одобряване на ИП/ПП.

► По отношение провеждането на процедурите по Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС):

За периода на 2021 г. от компетентността на РИОСВ- Враца са издадени:

- 37 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на Оценка на въздействието върху околната среда - с характер на решението „да не се извършва ОВОС“, за инвестиционни предложения от следните категории:
  - “Селско, горско и водно стопанство” - 7 бр., от тях:
    - Мелиоративни дейности в селското стопанство, включително напояване и пресушаване на земи – 1 бр., находящо се в община Мизия;
    - Интензивно животновъдство – 6 бр., находящи се в общини Враца, Мизия и Хайредин;
  - „Минно дело” – 2 бр., от тях:
    - Кариери, открити рудници и добив на торф – 2 бр., находящи се в община Мездра;
  - „Енергийно стопанство“ – 6 бр.:
    - Промислени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода – 5 бр, находящи се в общини Враца, Мездра, Бяла Слатина и Мизия;
    - Съоръжения за подземно складиране на горими газове - 1 бр, находящо се в община Враца;

- “Предприятия в хранителната промишленост“ – 1 бр., от тях:
  - Пакетиране и консервиране на растителни и животински продукти – 1 бр, находящо се в община Мездра;
- “Инфраструктурни инвестиционни предложения” – 7 бр., от тях:
  - За урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги - 7 бр., находящи се в общини Враца и Мездра;
- “Други инвестиционни предложения” – 14 бр., от тях:
  - Инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци – 10 бр., находящи се в общини Враца, Мездра, Козлодуй, Криводол и Мизия;
  - Съхраняване на метален скрап, включително скрап от моторни превозни средства – 3бр., находящи се в общини Враца и Мездра;
  - Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на животински трупове или животински отпадъци - 1 бр, находящо се в община Враца.

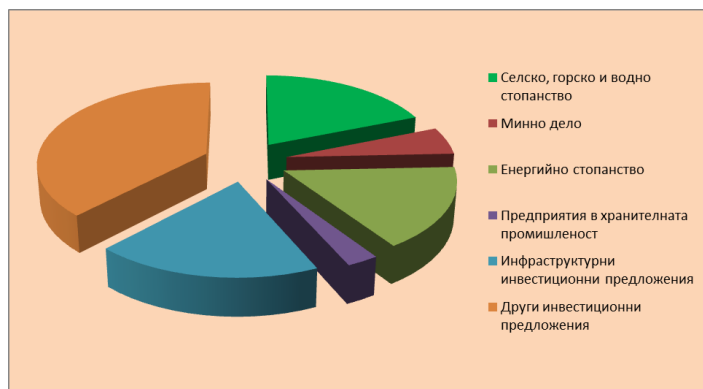
Едно от инвестиционните предложения, за което има издадено Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с местоположение община Враца, обхваща дейности от две различни категории, както следва:

- „инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци“ и „съхраняване на метален скрап, включително скрап от моторни превозни средства“.

Едно от инвестиционните предложения, за което има издадено Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, обхваща дейности от категория „инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци“, които ще се реализират на територията на цялата област Враца.

Графика 1.

Разпределение на инвестиционните предложения по категории

За изминалата 2021 г. се наблюдава засилен интерес на възложители към реализирането на инвестиционни намерения, касаещи изграждане на фотоволтаични електроцентрали и мелиоративни дейности в селското стопанство, и по-конкретно напояване на земи, както и ИП свързани с дейности по обезвреждане и/или

оползотворяване на отпадъци. За голяма част от тях предстои издаване на административен акт по реда на глава шеста от ЗООС.

► През 2021 г. са издадени 7 бр. Решения за прекратяване на процедура по реда на глава шеста от ЗООС, от които:

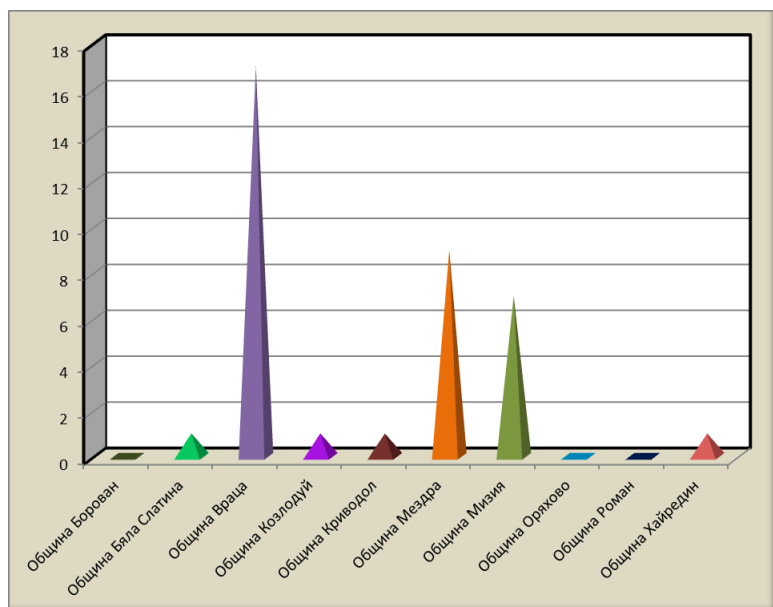
- На основание чл. 2а, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ОВОС и чл. 56, ал. 1 от АПК – 2 бр.
- На основание чл. 2а, ал. 1 и ал. 3, чл. 5, ал. 5 от Наредбата за ОВОС – 5 бр.
- За издадените през 2021 г. Решения за прекратяване на процедура по ОВОС: за 5 бр. Решения за прекратяване на процедурата по ОВОС внесените уведомления за ИП са част от внесените уведомления за инвестиционни предложения през 2020 г.

За периода от страна на инспекцията има издадени 2 бр. становища по ЕО, попадащи в обхвата на т. 10.1. на приложение № 1 от Наредбата за ЕО:

- Общ устройствен план на общините: Борован и Оряхово.
  - За периода на 2021г. са издадени:
    - 9 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО - с характер на решението „да не се извършва ЕО“, за план/програма, попадащи в обхвата на чл.2, ал.2, т. 1 от Наредбата за ЕО, като:
      - 4 бр. попадат в т. 5.1. на приложение № 2 на Наредбата за ЕО:
        - Общинска програма за управление на отпадъците за общините: Враца, Борован, Мездра, Мизия.
      - 5 бр. попадат в т. 9.3. на приложение № 2 на Наредбата за ЕО:
        - Планове за интегрирано развитие на общините: Козлодуй, Роман, Враца, Мездра, Бяла Слатина.

Графика 2

Разпределение на издадените Решения по ОВОС/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционни предложения по общини

През 2021 година не са издавани становища за неодобряване, решения за прекратяване на процедурата по ЕО, както и няма отменени становища/решения и обжалвани становища/решения.

- За периода в направлението своевременно са извършвани дейности, при които са разглеждани и/или процедурирани, в съответствие с нормативната уредба:

- Уведомления за инвестиционни предложения, подлежащи на процедура по

реда на глава шеста на ЗООС;

- Искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;

- Уведомления за план/програма подлежащи на процедура по реда на глава шеста на ЗООС;

- Искане за издаване на Становище по ЕО;

- Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО;

- Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка;

- Задание за обхват и съдържание на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционно предложение (ИП);

- Доклади за ЕО/ОВОС от компетентността на МОСВ/РИОСВ;

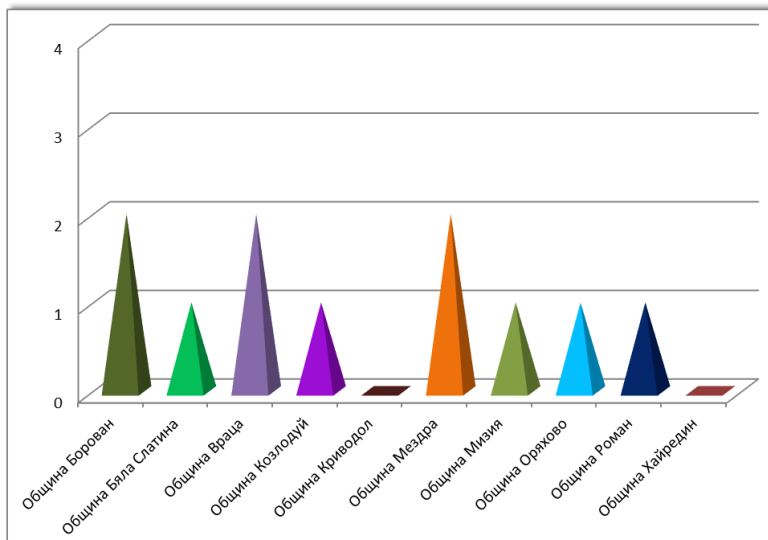
- Писма за прекратяване на започнала процедура по ОВОС и др. писма от различно естество, които пряко или косвено са свързани с провеждане на процедурите по ОВОС/ЕО.

- От направлението са изготвени значителен брой писма от различен характер, във връзка провеждането на процедурите по ОВОС и ЕО, както и в оперативния порядък на изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО (уведомителни писма, относно провежданите процедури по ОВОС/ЕО; по писмени консултации по

определяне на обхвата, съдържанието и формата на доклади за ОВОС/ЕО и оценка качеството на ДОВОС; процедури от компетентност на МОСВ и РИОСВ; за допълнителна информация; за становища до БДДР-Плевен, РЗИ-Враца, ИАРА и др.; за потвърждаване на влезли в сила административни актове, издадени от директора на РИОСВ-Враца; напомнителни писма за прекратяване на процедури и т.н./.

Графика 3

Разпределение на издадените Становища по ЕО/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за планове/програми по общини

Във връзка с осъществяването на планов контрол по изпълнението на плана за контролната дейност за 2021г. на РИОСВ-Враца са извършени всички 24 планови проверки.

За предоставяне на информация от възложители и общини, във връзка с плановата контролна дейност, са изпратени 22 бр. писма.

- На основание чл. 100 от ЗООС и чл. 22 от

Наредбата за ОВОС, по изпълнение на условия и мерки в Решения по ОВОС/Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от МОСВ/РИОСВ-Враца и касаещи ИП на територията контролирана от РИОСВ-Враца, са извършени 14 бр. проверки. При проверките е установено следното:

- При извършените проверки (7 бр.) на издадените Решения по ОВОС, няма нарушения в условията и мерките заложили в тях.

- За 3 бр. (от общо 7 бр.) от Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е установено, че обектите, предмет на ИП, не са започнали реализация.

- След внесените шест броя доклада (през 2020 г.) по изпълнение на условията и мерките в Решение по ОВОС издадено от МОСВ, по които е извършено съответното произнасяне със становище по отношение на изпълнение на условия и мерки (за територията контролирана от РИОСВ-Враца), през периода на 2021 г. е извършено произнасяне със становище по отношение на изпълнение на условия и мерки на същото Решението по ОВОС след внесен окончателен доклад по изпълнение на условията и мерките в решението.

- Извършени са 3 бр. проверки във връзка с издадени от РИОСВ-Враца Становища по екологична оценка, от които: Становище по екологична оценка за ОУП на община Мездра, Становище по екологична оценка за ОУП на община Мизия, Становище по екологична оценка за ОУП на община Бяла Слатина. Констатирано че плановите се прилагат съобразно заложените условия и мерки в постановените Становища по ЕО.

- Извършени са и 7 бр. проверки относно правното действие на издадени административни актове от РИОСВ-Враца:

- на основание чл. 93, ал.8 от ЗООС, са извършени всички 7 бр. проверки.

При извършените проверки се констатира, че 2 бр. ИП са реализирани, а 5 бр. от решенията са загубили правно действие. За загубата на правно действие на решенията са уведомени възложителите и съответните общини.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка във връзка с жалба относно реализацията на инвестиционно предложение, подложено на преценяване приложимата процедура по реда на глава шеста от ЗООС.

- Извършени са 3 бр. извънредни проверки на Решения по ОВОС издадени от МОСВ. При проверките е констатирано следното: едното от решенията е изгубило правно действие. Другите две решения са в правно действие и няма нарушения в изпълнението на условията и мерките заложи в тях.

Във връзка с извършването на тези извънредни проверки, са изпратени 7 броя писма.

- За резултатите от извършените проверки, са изпратени писма до възложителите и до съответните общини.

- Взето е участие и в други планови и извънредни проверки, във връзка със спазване изискванията на екологичното законодателство.

- Експерти от направлението са взели участие в 39 бр. държавни приемателни комисии за строежи.

По отношение на обектите от страна на инспекцията няма забележки по изпълнението им и представената документация.

- ▶ За всички ИП/ППП попадащи в обхвата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* направлението е дало становища, с които възложителите са уведомени, че не попадат в обхвата на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), и не са предмет на процедура по Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или Екологична оценка (ЕО).

- ▶ Във връзка с достъпа на обществеността до процедурите по ОВОС/ЕО, на интернет страницата на РИОСВ- Враца се поддържат следните информационни масиви и регистри:

- Съобщения за първо уведомяване за ИП по чл.5, ал.2 от Наредбата за ОВОС;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС;

- Издадени от РИОСВ-Враца Решения по ОВОС;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване необходимостта от ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Становища по ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за прекратяване на процедури по ОВОС/ЕО;

- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за спиране на административно производство по чл. 54 от АПК;

- Обществени обсъждания и консултации с обществеността;
- Съобщения за неполучени писма и административни актове;
- Съобщения за осигурен обществен достъп до Уведомления за инвестиционни предложения.

- Съобщения за осигурен обществен достъп до Информацията по Приложение 2 от Наредбата за ОВОС.

- Съобщения за уведомяване по чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО.

- Съобщения за постъпило искане за издаване на решение за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО;

- Регистър с процедурите по ОВОС;
- Регистър с процедурите по ЕО.

IV.2. КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

Комплексното разрешително (КР) е административен акт, с който се разрешава експлоатацията на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието ѝ с изискванията на глава VII от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Едно комплексно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и са експлоатирани от един и същ оператор. Комплексните разрешителни са превантивен инструмент за осигуряване изпълнението на мерки за ефективно използване на ресурсите, недопускане или намаляване на емисиите на вредни и опасни вещества в атмосферата, водите и почвата, включително мерки за предотвратяване на образуването и законосъобразното управление на отпадъците от промишлени дейности. В съответствие със ЗООС, издаването на комплексни разрешителни е задължително за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи промишлени инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности попадащи в обхвата на Приложение 4 на закона. На територията на РИОСВ – Враца извършват дейност 8 броя оператори с издадени 9 броя комплексни разрешителни за експлоатация на 15 броя инсталации, попадащи в една или повече от изброените дейности в Приложение №4 от ЗООС:

№ ПО РЕД	НАИМЕНОВАНИЕ НА ОПЕРАТОРА	НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНСТАЛАЦИЯТА И СЪОРЪЖЕНИЕТО	№ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО
1	2	3	4
1	1 „Екопроект” ООД, гр.Враца	Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Враца и Мездра (т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 5-Н1/2010 г., актуализирано с Решение № 5-Н1-ИО-А1-ТГ1/2013г. и Решение № 5-Н1-ИО-А2-ТГ1/2022Г.
2	2. Община Оряхово	Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Оряхово, Вълчедръм, Козлодуй, Хайледин, Мизия, Бяла Слатина, Борован, Кнежа (т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС)	249-Н0/ 2008 г., актуализирано с Решение № 249-Н0-ИО-А1/ 2012г. и Решение №249-Н0-ИО- А2/ 2017 г.
3	3. „Холсим (България)” АД, с.Бели извор	Инсталация за производство на циментов клинкер (т. 3.1 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 75-Н1/ 2009 г., актуализирано с Решение №75-Н1-ИО-А3/2015г.,Решение №75-Н1-ИО-А3/2017г. и Решение №75-Н1-ИО-А4/2021г.
4	4. „Яйца и птици”АД, гр.Мизия, площадка Козлодуй	Инсталация за интензивно отглеждане на птици (стокови носачки), включваща: 6 броя халета с № 1, 2, 3, 4, 5 и 6 (т. 6.6 “а” от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 259-Н0/ 2008 г.,актуализирано с Решение №259-Н1-ИО-А1/ 2012 г. и Решение №259-Н1-ИО-А2/2018 г.
5	5. „Стройкерамика”АД гр.Мездра - цех Мездра	- Цех Враца - Инсталация за производство на тухли чрез изпичане	КР №70/2005 г. № 70/2005 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

		в рингова пещ (т. 3.5 от Приложение № 4 на ЗООС), КР №71/2005 г.; - Цех Мездра -Инсталация за производство на тухли чрез изпичане в рингова пещ (т. 3.5 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 71/2005 г.
6	6. „Метизи” АД, гр.Роман	Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани, включваща: - Повърхностна обработка на метали чрез химични процеси (т. 2.6 от Приложение № 4 на ЗООС) - Обработване на черни метали в 2 Агрегата за горещо поцинковане на телове и полуфабрикат (т. 2.3 (в) от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 78/2005 г., актуализирано с Решение №78-Н0-И0-А1/ 2011 г.
7	7. „МЕЙ-ТУ” ЕООД, гр.Враца	Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места (т. 6.6 “а” от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 256-Н0/ 2008г., изменено с Решение №256-Н0-И1-А0/ 2015г., актуализирано с Решение №256-Н0-И1-А1/2022г.
8	8. "АСК-БУЛ" ЕООД, гр. Враца Площадка гр. Мездра	- "Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти", попадаща в обхвата на т. 5.1, буква "б" от Приложение " към ЗООС; - "Инсталация за съхранение на опасни отпадъци ,отпадъчни нефтопродукти, попадаща в обхвата на т. 5.5. от Приложение 4 на ЗООС.	№ 580-Н0-И0-А0/2020г

Дейностите по комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) са в две направления - участие на експертите на РИОСВ-Враца, в процедурите по издаване и преразглеждане на комплексните разрешителни (чрез изразяване на становища писмени и участия в ЕЕС на ИАОС) и контрол по изпълнение на условията в тях. За някои от контролираните инсталации, честотата за провеждане на проверките е определена нормативно чрез екологичното законодателство.

За определяне честотата на проверките се прилагат следните критерии:

- вид на отрасъла или вида на обекта/дейността;
- констатирани нарушения на оператора, изпълнение на предписания;
- жалби срещу определен обект/дейност;
- резултати от собствен мониторинг;
- промяна в екологичното законодателство;
- информации за предвидени технологични промени получени от оператора.

През 2021г. от страна на РИОСВ-Враца е осъществен текущ контрол на всички инсталациите с издадени комплексни разрешителни, с изключение на „Стройкерамика” АД, площадка Враца и площадка Мездра и на „Мей-Ту“ ЕООД. Фирма „Стройкерамика” АД, гр. Мездра, площадка Враца не извършва производствена дейност. Работата на инсталацията временно е прекратена през 2007 г. и не е възобновявана до момента. От 2018г. дружеството не извършва производствена дейност и на площадката в гр.Мездра. Представени са ГДОС с попълнени нулеви справки за двете инсталации. В тази връзка в плана за контролна дейност за 2021г. не е предвидено извършване на планови проверки на двете инсталации. „Мей-Ту“ ЕООД не е извършвала дейност през 2021г., поради несъстоятелност. Поради тази причини

Дружеството не е предвидено в плана за контролна дейност през 2021г.

През годината няма съставяни АУАН и издавани наказателни постановления за неизпълнение на условия от КР. Констатира се, че операторите успешно прилагат системите за управление на околната среда при изпълняване на условията в издадените разрешителни. Прилагат се подходящи мерки за предотвратяване на замърсяването като използват избрани НДНТ. За периода е издадено едно предписание на „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Враца, операторът да предприеме необходимите действия за извършване на митническа лабораторна експертиза на входяща суровина/отпадъчни нефтепродукти/ и продукт на изход от инсталацията преди постъпване в резервоарите за съхранение на готова продукция. Предписанието е изпълнено в указания срок.

За периода е наложена една еднократна санкция на „Холсим (България) АД.

Съгласно чл.154а, ал.9, т.2 на ЗООС на интернет страницата на РИОСВ – Враца са публикувани Доклади за извършените проверки, съдържащи констатираните факти и обстоятелства относно съответствието на инсталацията с условията на разрешителните. Не е констатирана експлоатация на инсталацията от Приложение № 4 на ЗООС без издадено КР.

През отчетния период са валидирани 9 бр. годишни доклади по опазване на околната среда на оператори с издадени комплексни разрешителни.

Операторите на инсталации са изпълнили своевременно задълженията си за изготвяне на Годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително. Всички са представени в срок (до 31.03.2021 г.) и съгласно изискванията. Операторите са докладвали данни за формираните емисии през 2020 г. в интегрираната информационна система на Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ), съгласно изискванията на Регламент (ЕО) №166/2006 г.

В срок са докладвали и операторите, чиято дейност попада в Приложение № I на Регламента, за които не е необходимо издаване на КР, но имат задължение за предоставяне на данни за замърсители в ЕРИПЗ.

IV. 3. ЕКОЛОГИЧНА ОТГОВОРНОСТ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА МИНАЛИ ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ

Осъществен е контрол и са предприети действия по прилагане на ЗОПОЕЩ. Екологичните щети са щетите върху защитените видове и природните местообитания, водите и водните тела и почвите.

През 2021г. на територията контролирана от РИОСВ-Враца няма случаи, които са класифицирани като непосредствена заплаха за екологични щети и случаи на причинени екологични щети.

През 2021г. обект на проверки са били дружества, които имат издадени през 2019г. и 2020г. разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО. Извършени са общо 24 бр. проверки, от които 22 бр. планови проверки, в т.ч. 12 бр. комплексни проверки.

Извънредните проверки са 2 бр. във връзка с последващ контрол по изпълнение на дадени предписания.

При проверките са дадени 2 бр. предписания за изготвяне на собствена екологична оценка, на оператори включени в публичния регистър. Предписанията са изпълнени в указания срок.

В МОСВ се предоставя информация за включване в публичния регистър на оператори, извършващи дейности по Приложение №1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

През 2021г. на територията на РИОСВ-Враца няма констатирани случаи на непосредствена заплаха от екологични щети и на причинени такива.

На територията контролирана от РИОСВ-Враца няма оператори, които изпълняват програми за отстраняване на минали екологични щети.

V. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА **ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО** **ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА** **ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА**

През 2021 г. е акцентирано върху подобряване на инструментите и начините за информиране на обществеността при условията на пандемия. Информирани, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол.

Интернет страница. Работа с медии. Кампании и екологично образование

Рубриките на интернет страницата се актуализират непрекъснато, като се публикува информация: относно промени в законодателната и нормативната база, за срокове и изисквания, които операторите са задължени да спазват, национални и международни екологични инициативи, за резултатите от контролната и превантивната дейност на инспекцията, както и за кампаниите, които организира инспекцията. Осигурен е публичен достъп до базите данни с информация за околната среда и публичните регистри, годишния план за контролната дейност на РИОСВ – Враца, месечните отчети, доклади от комплексни проверки, проверки на обекти с издадени комплексни разрешителни и др.

На интернет страницата регулярно се публикуват всички актове, издадени в изпълнение на правомощията на директора на РИОСВ – Враца. Осигурен е публичен достъп и до информационни ресурси включващи всички решения по ОВОС, ЕО, оценка на съвместимостта, писма до възложителите, постъпилите до момента Доклади по ОВОС, ЕО и ОС и др.

Ежедневно се публикува информация за състоянието на атмосферния въздух от Автоматична измервателна станция - Враца. Актуализират се месечните доклади за нивата на ФПЧ10 и шестмесечни доклади за състоянието на атмосферния въздух.

Във връзка с изготвени от МОСВ проекти на заповеди за обявяване на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, в териториалния обхват на РИОСВ - Враца: BG0001014 „Карлуково“, BG0000594 „Божия мост - Понора“ и BG0001042 „Искърски пролом - Ржана“, е осигурен обществен

достъп до информацията за изразяване на становища от заинтересованите страни относно предвидените в проекто-заповедите режими и забрани. Проектите на заповеди с приложената информация за защитените зони са публикувани и на интернет страницата на инспекцията.

През отчетния период са дадени 6 бр. интервюта пред медии. На интернет страницата са публикувани 24 бр. прессъобщения за информиране на обществеността по различни екологични теми.

На интернет страницата на инспекцията е публикувана информация относно проверени и приети 42 проекта, получили финансиране в рамките на Националната кампания „Чиста околна среда – 2021“ от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС).

Целта на кампанията „За чиста околна среда“ е повишаване на екологичната култура и навлизане на съвременните тенденции в сферата на опазване на околната среда в образователния и възпитателен процес на младите хора.

Организиран е конкурс на тема „Екосистемите и тяхното значение за нас“, във връзка с отбелязването на Световния ден на околната среда – 5 юни.

Проведени са мероприятия за Деня на Земята; Световния ден на околната среда; Европейската седмица за намаляване на отпадъците; Европейската седмица на мобилността.

Публичните регистри по ОВОС и ЕО се актуализират своевременно с данни за текущите процедури. Регистрите са достъпни на интернет страницата на РИОСВ-Враца.

Във връзка с достъпа на обществеността до процедурите по ОВОС/ЕО, на интернет страницата на РИОСВ-Враца се поддържат следните информационни масиви и регистри:

✓ Съобщения за първо уведомяване за ИП по чл.5, ал.2 от Наредбата за ОВОС;

✓ Регистър с процедурите по ОВОС;

✓ Регистър с процедурите по ЕО;

✓ Издадени от РИОСВ-Враца Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС;

✓ Издадени от РИОСВ-Враца Решения по ОВОС;

✓ Издадени от РИОСВ-Враца Решения за преценяване необходимостта от ЕО;

✓ Издадени от РИОСВ-Враца Становища по ЕО;

- ✓ Издадени от РИОСВ- Враца Решения за прекратяване на процедури по ОВОС/ЕО;
- ✓ Обществени обсъждания и консултации с обществеността;
- ✓ Съобщения на основание чл.61, ал.3 от Административно-процесуалния кодекс за неполучени писма и административни актове;
- ✓ Съобщения за осигурен обществен достъп до Уведомления за инвестиционни предложения.
- ✓ Съобщения за осигурен обществен достъп до Информацията по Приложение 2 от Наредбата за ОВОС.
- ✓ Съобщения за уведомяване по чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО.
- ✓ Съобщения за постъпило искане за издаване на решение за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

Посетителите на интернет-страницата на инспекцията през отчетния период на 2021 г. са общо 17497.

Достъп до информация

В РИОСВ – Враца се спазват Вътрешни правила за условията и реда за достъп до обществена информация, утвърдени от директора на институцията със Заповед № 60/15.04.2016 г. Поддържа се електронен регистър на постъпилите писмени заявления и устни запитвания по ЗДОИ, който се публикува на всяко шестмесечие в секция „Достъп до информация“ на сайта на администрацията <https://riosv.vracakarst.com>

Секция „Достъп до информация“ е разположена в началното меню на уеб-страницата. В нея е публикувана подробна информация за правната рамка при предоставянето на достъп до обществена информация, както и процедурата, начина на формиране на такса и заплащането ѝ.

През 2021 г. в РИОСВ – Враца са постъпили 20 броя заявления за достъп до обществена информация, като 12 от заявителите са граждани, 7 – представители на неправителствени

организации (НПО) и 1– друг тип, като те най-често са общински администрации и фирми.

За отчетния период най-много заявления са получени чрез електронна поща – 18 на брой, 1 от заявленията са постъпили по пощата или са внесени лично в деловодството на институцията, а 1 брой – чрез уеб-базираната Платформа за достъп до обществена информация, създадена и поддържана от администрацията на Министерския съвет на основание чл. 15в от ЗДОИ.

Няма регистрирани устни запитвания. Исканата информация е предоставяна по електронен път винаги, когато това е поискано от заявителя и/или когато заявлението е постъпило по електронен път (съгл. чл. 41е, ал. 2 от ЗДОИ).

В 13 броя от заявленията е поискан достъп до служебна информация, а в 7 – до официална. Всички постъпили заявления са разгледани.

На 15 от заявителите е предоставен свободен достъп до исканата информация, като са издадени Решения на директора на РИОСВ – Враца за предоставяне на пълнен достъп до обществена информация и/или за предоставяне на обществена информация от общественния сектор за повторно използване. Едно от заявленията е препратено по компетентност на други институции на основание чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ. По четири броя заявления е отговорено, че РИОСВ-Враца не разполага с исканата информация.

Информацията е предоставяна на заявителите в законоустановения срок без изключение, а именно - в 14-дневен срок от постъпването на заявлението.

През разглеждания период в РИОСВ – Враца не са постъпвали жалби срещу решения за предоставяне по ЗДОИ. Няма и установени нарушения на длъжностни лица.

VI. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

В РИОСВ - Враца през 2021 г. за констатирани нарушения на екологичното законодателство са съставени 29 броя актове за установяване на административни нарушения (АУАН).

След проверка на актовете с оглед на тяхната законосъобразност и обосновааност и извършена преценка на възраженията, събраните доказателства и спорните обстоятелства са издадени 23 броя наказателни постановления (НП). Като с 9 броя от тях са наложени глоби и 14 броя са имуществените санкции.

По един брой съставен АУАН през 2021 г. предстои да се издаде НП през 2022 г.

Издадени са три броя резолюции за прекратяване на административнонаказателни производства.

Издадени са два броя заповеди за спиране на административнонаказателни производства.

✓ Десет броя АУАН са съставени за извършени нарушения по Закона за опазване на околната среда (ЗООС), от които:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

- 5 бр. АУАН са съставени за неизпълнение на задължение по чл. 166, т. 3 от ЗООС;

- 3 бр. АУАН са съставени за нарушение на чл. 40 от ЗООС;

- 1 бр. АУАН е съставен за нарушение на чл. 44 от ЗООС;

- 1 бр. АУАН е съставен за осъществен състав на чл. 166, т. 2, във връзка с чл. 165, ал. 2 и чл. 82, ал. 5 от ЗООС.

✓ Десет броя АУАН са съставени за констатирани нарушения на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), от които:

- 1 бр. АУАН за нарушение на чл. 44, ал.1 от ЗУО;

- 4 бр. АУАН са съставени за нарушение на чл. 29, ал. 2 от ЗУО;

- 1 бр. АУАН е съставен за нарушение на чл. 12, т. 1 от ЗУО;

- 1 бр. АУАН е съставен за нарушение на чл. 3, ал. 1 от ЗУО във връзка с чл. 7 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците;

- 3 бр. АУАН са съставени за нарушение на чл. 135, ал.1, т. 1 от ЗУО.

✓ Три броя АУАН са съставени за констатирани нарушения на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), както следва:

- 1 бр. АУАН е съставен за установено нарушение на чл. 38, ал. 1 от ЗБР;

- 1 бр. АУАН е съставен за установено нарушение на чл. 92, ал. 1 от ЗБР;

- 1 бр. АУАН е съставен за установено нарушение на чл. 8, § 1 от Регламент /ЕО/ 338/97 във връзка 127, ал. 3 от ЗБР;

✓ Четири броя АУАН са съставени за констатирани нарушения на Закона за лечебните растения (ЗЛР), както следва:

- 2 бр. АУАН са съставени за нарушение на чл. 31, ал. 2, т. 6 от ЗЛР;

- 1 бр. АУАН е съставен за нарушение на чл. 31, ал. 1, т. 2 от ЗЛР;

- 1 бр. АУАН е съставен за нарушение на чл. 21, ал. 2 от ЗЛР;

✓ Един брой АУАН е съставен за констатирано нарушение на чл. 174, ал. 1, т. 2 от Закона за водите (ЗВ).

✓ Един брой АУАН е съставен за констатирано нарушение на чл. 9б от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ).

Издадени са 23 броя наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции на обща стойност 76 650 лв., от които глобите са 9 броя в размер на 7 650 лв., а имуществените санкции са 14 броя в размер на 69 000 лв.

По - голяма част от предприетите административнонаказателни действия са за извършени нарушения на ЗООС и ЗУО.

По отношение съставените АУАН и издадените НП, през 2021 г. не се констатира съществено намаляване на броя на съставените АУАН, в сравнение с предходната 2020 г., както и по отношение на издадените НП.

Актовете за установяване на административни нарушения и издадените от Директора на РИОСВ – Враца наказателни постановления се вписват в актова книга.

През 2021 г. обжалваните наказателни постановления са 13 броя;

Брой потвърдени НП от съда през отчетния период – 10 броя;

НП в съдебна процедура – 13 броя;

Брой отменени от съда НП - 12 броя.

От издадените НП по ЗУО през 2021 г. са обжалвани 5 броя на стойност 19 000 лв., които са в съдебна процедура;

От издадените НП по ЗБР през 2021 г. е обжалвано 1 брой, с което е наложена глоба на стойност 2 000 лв., което е в съдебна процедура.

От издадените НП по ЗООС през 2021 г. са обжалвани 7 броя, с които са наложени имуществени санкции на стойност 43 000 лв. и глоби в размер на 3000 лв.

По две от имуществените санкции има влезли в сила съдебни решения, за изменение размера на наложените санкции, съответно на 5000 лв. и 2000 лв. Пет броя НП са в съдебна процедура;

През 2021 г. са постановени дванадесет съдебни решения, с които са отменени НП издадени през 2020 г., от които:

✓ 5 броя наказателни постановления, с които са наложени имуществени по ЗУО в размер на 35 000 лв.

✓ 1 брой НП за налагане на имуществена санкция по ЗЗТ в размер на 1000 лв.

✓ 4 броя НП, с които са наложени глоби по ЗООС в размер на 8000 лв.

✓ 1 брой НП глоба по ЗБР в размер на 500 лв.

✓ 1 брой НП, с което е наложена имуществена санкция по ЗООС в размер на 3500 лв.

През годината със съдебни решения са потвърдени 10 броя НП издадени през 2020 г., от които:

✓ Потвърдени са 4 броя НП издадени по ЗУО през 2020 г., с които са наложени имуществени санкции в размер на 34 400 лв.

✓ Потвърдени са 5 броя НП издадени по ЗООС през 2020 г. за налагане на имуществени санкции в размер на 31 000 лв.

✓ Потвърдено е 1 брой НП издадено по ЗБР през 2020 г. за налагане на глоба в размер на 100 лв.

През 2021 г. са постановени четири броя съдебни решения, с които е изменен размера на наложената глоба съответно имуществена санкция по НП издадени през 2020 г.:

1 брой НП за налагане на имуществена санкция по ЗООС от 20 000лв. **изменен на 10 000 лв.**

2 броя НП за налагане на имуществени санкции по ЗУО, както следва:

- от 10 000 лв. **изменен на 3000 лв.**

- от 3000 лв. **изменен на 1400 лв.**

1 брой НП за налагане на глоба по ЗБР в размер от 500 лв. **изменен на 100 лв.**

От издадените НП през 2020 г. и обжалвани през 2021 г. два броя са в съдебна процедура – глоба по ЗЧАВ в размер на 2000 лв. и имуществена санкция по ЗУО в размер на 4000 лв.

По отношение на обжалваните наказателни постановления през 2021 г., спрямо обжалваните такива през 2020 г., се наблюдава тенденция към запазване броя на обжалваните наказателни постановления.

Наложени имуществени санкции по чл. 69, ал. 1 от ЗООС:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Наложена е една еднократна санкция за замърсяване на атмосферния въздух на стойност 8770,64 лв.

Издадена е един брой заповед за намаляване на текуща санкция на воден обект.

По отношение наложените текущи имуществени санкции по реда на чл. 69, ал. 1 от ЗООС през 2021 г., се констатира намаляване на броя наложени санкции, спрямо наложените санкции през 2020 г.

Издадени принудителни административни мерки по ЗООС:

През 2021 г. е издадена един брой принудителна административна мярка: Заповед № 133/18.10.2021 г. на "Топлофикация - Враца" ЕАД, гр. Враца, инсталация за производство на топлинна енергия. На основание чл. 14, ал. 4, чл. 158, т. 4, чл. 159 и чл. 160 от Закона за опазване на околната среда е наложена принудителна административна мярка, изразяваща се в поставяне на пломби на 4 броя горелки от наличните 8 броя, с цел редуциране номиналната топлинна мощност на ВК 50 ст. № 1 до 20,63 MW, с което номиналния топлинен капацитет на горивната инсталация става под праговите стойности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от ЗООС за съответната категория дейност и отпада необходимостта от издаване комплексно разрешително.

През предходната 2020 г. е издаден един брой ПАМ, то през 2021г. не се наблюдава промяна в техния брой.

Жалби и сигнали:

През 2021 г. в РИОСВ – Враца са постъпили 25 бр. жалби и сигнали на хартиен носител – 2 бр. основателни, 16 бр. са изпратени по компетентност. Всички са своевременно проверени, издадени са 2 бр. предписания, които са изпълнени.

Сигналите, получени на «Зелен телефон» и електронна поща в РИОСВ – Враца са общо 82 бр., от които 32 бр. са основателни и 22 бр. от сигналите са изпратени по компетентност.

Извършени са своевременно проверки по сигналите. В резултат на това са издадени 20 бр. предписания, от които 2 бр. не са изпълнени. Съставени са 8 бр. актове за установяване на административни нарушения. Издадени са 8 бр. наказателни постановления, на стойност 45 250 лв.

Водят се нарочни дневници във връзка с предприетите мерки относно движението на сигналите и жалбите.

Ежемесечно на интернет страницата на РИОСВ - Враца се публикуват резултатите от извършените проверки и мерките във връзка с регистрираните сигнали в РИОСВ - Враца с цел информиране на обществеността.

VII. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
"Изграждане на кът за игри и отдих в IV район на гр. Криводол" на община Криводол	изграждане на кът за отдих и игри	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Да използваме енергията ефективно" на ПГТР, гр. Враца	реализиране на проект с екологично значение	ПУДООС	4954,87	Реализиран
"Обособяване на кът за игра чрез изграждане на детска площадка в гр. Мездра" на община Мездра	обособяване на кът за игра	ПУДООС	9963,60	Реализиран
"Обичам природата и аз участвам - Велопарк и зелен кът за спорт и отдих на нас и нашите деца" на кметство с. Селановци	изграждане на велопарк и кът за отдих	ПУДООС	10399,92	Реализиран
"Изграждане на детски кът в междублоково пространство в гр. Роман" на община Роман	обособяване на детски кът	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Създаване на детски кът в гр. Роман" на община Роман	създаване на детски кът	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Изграждане на детска площадка" на кметство с. Чирен	изграждане на детска площадка	ПУДООС	9910,72	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Изграждане на кът за отдих в градски парк на гр. Криводол" на община Криводол	обособяване на кът за отдих	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Здравословни занимания на двора и екологосъобразно поведение на децата и учениците от центъра" на ЦПЛР "Център за работа с деца", гр. Враца	обособяване на кът за отдих и занимания на открито	ПУДООС	6159,60	Реализиран
"Обичам природата - и аз участвам" на кметство с. Кунино	обособяване на кът за отдих и игри	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Опознавам и пазя природата" на ДГ "Единство творчество красота", гр. Враца	изграждане на детски кът	ПУДООС	4853,40	Реализиран
"Приказни забавления на открито" на Детска ясла № 6, гр. Враца	изграждане на детски кът на открито	ПУДООС	4850,40	Реализиран
"Малките деца и голямата природа - ръка за ръка" на Детска ясла № 2, гр. Враца	обособяване на детска площадка на открито	ПУДООС	4995,00	Реализиран
"Весели игри сред природата" на ДГ "Славейче", гр. Враца	обособяване на детски кът на открито	ПУДООС	4997,80	Реализиран
"Играя безопасно - на чисто и красиво място" на ДГ "Славейче", гр. Криводол	изграждане на кът за отдих и игри на открито	ПУДООС	5000,00	Реализиран
"Грижата за природата днес и сега е неотложна - заедно учители, ученици, родители и патньори за бъдещето на нашите деца" на ОУ "Христо Ботев", с. Гложене	обособяване на кът за спорт, отдих и занимания на открито	ПУДООС	4848,60	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Реновиране на паркова зона и кът за отдих с обособена детска и спортна площадка в с. Крушовица" на кметство с. Крушовица	обособяване на детска и спортна площадка	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Въвеждане на образователни мерки за повишаване екологичната култура на учениците в ОУ "Христо Ботев", с. Крушовица" на ОУ "Христо Ботев", с. Крушовица	изграждане на спортна площадка	ПУДООС	5000,00	Реализиран
"Община Враца - условия за креативен отдих" на община Враца	обособяване на спортна площадка на открито	ПУДООС	9989,27	Реализиран
"Спортът на открито - необходимост и панацея за подрастващите" на ПТГ "Н.Й.Вапцаров", гр. Враца	обособяване на спортна площадка	ПУДООС	4982,55	Реализиран
"Моята градина" на ОУ "Васил Левски", гр. Враца	реализиране на проект с екологично значение	ПУДООС	4819,19	Реализиран
"Обичам природата - и аз участвам от ДГ "Детелина" гр. Мездра" на ДГ "Детелина", гр. Мездра	обособяване на детски кът за игри на открито	ПУДООС	4996,00	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Играем и спортуваме навън " на ДГ "Слънчице", гр. Мездра	обособяване на зона за спорт	ПУДООС	4990,00	Реализиран
"Вкусната Био градинка "Зелено сърце" на ДГ "Щастливо детство", гр. Враца	създаване на био градинка, оборудване с учебни пособия за възпитателна дейност	ПУДООС	5124,59	Реализиран
"Природа и училище - ръка за ръка" на ОУ "Васил Левски", с. Ракево	създаване на кът за отдих в двора на училището	ПУДООС	4958,46	Реализиран
"Обичам природата - и аз участвам. Зелено бъдеще - изграждане на еко- кът" на ПГО "Елисавета Багряна", гр. Бяла Слатина	създаване на еко-кът в двора на училището	ПУДООС	5172,13	Реализиран
"Изграждане на Монтесори площадка в двора на ДГ "Радост", гр. Бяла Слатина" на ДГ "Радост", гр. Бяла Слатина	изграждане на Монтесори площадка	ПУДООС	4998,00	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Уча безопасно - на чисто и красиво място" на ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Краводер	изграждане на класна стая на открито	ПУДООС	5000,00	Реализиран
"Зелена и безопасна среда за малките Слънчица/ рехабилитация на спортна площадка и зона за отдих/" на ДГ "Слънчице", гр. Козлодуй	рехабилитация на спортна площадка и зона за отдих	ПУДООС	4900,00	Реализиран
"Играя, уча и спортувам в зелена и чиста среда" на ДГ "Юрий Гагарин", с. Малорад	изграждане на зона за отдих, игри и занимания на открито	ПУДООС	4934,36	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Зелен рай" на ДГ "Мир", гр. Козлодуй	обособяване на еко зона	ПУДООС	4182,95	Реализиран
"Обичам природата - и аз участвам" на СУ "Христо Ботев", гр. Оряхово	обособяване на зона за учебни занимания в двора на училището	ПУДООС	4794,72	Реализиран
"Чиста околна среда - 2021 на тема "Обичам природата - и аз участвам" на кметско наместничество с. Стояновци	изграждане на зона за отдих и детска площадка	ПУДООС	10000,00	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Създаване на зелен кът в с. Горни Вадин" на кметство с. Горни Вадин	обособяване на зона за отдих и игри	ПУДООС	9980,00	Реализиран
"Екологичен кът за спорт" на кметство с. Вировско	обособяване на кът за спорт на открито	ПУДООС	7300,00	Реализиран
"Заедно да почистим и създадем кът за отдих и развлечения за населението на село Оселна" на кметство с. Оселна	обособяване на кът за отдих	ПУДООС	9949,59	Реализиран
"Кът за отдих и детски игри" на кметство с. Люти брод	създаване на кът за отдих и игри	ПУДООС	10000,00	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Изграждане на детски център за екологично обучение в с. Ослен Криводол и заздравяване на връзката дете - природа" на кметство с. Ослен Криводол	изграждане на детски център за екологично обучение	ПУДООС	9954,50	Реализиран
"Изграждане на зона за отдих в кметство Фурен" на кметство с. Фурен	обособяване на зона за отдих	ПУДООС	10000,00	Реализиран
"Създаване на място за спорт и игри в местност "Лесопарка" на община Бяла Слатина	създаване на зона за спорт, отдих и детски игри	ПУДООС	9871,99	Реализиран
"Възстановяване на зона за отдих с лятно кино в село Мраморен, общ. Враца" на кметство с. Мраморен	възстановяване на лятно кино	ПУДООС	9999,26	Реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

"Обичам природата и аз участвам - детска площадка - с. Хайредин" на община Хайредин	обособяване на детска площадка	ПУДООС	9962,67	Реализиран
"Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събирани зелени отпадъци-регион Враца"	Акцентът на проекта е поставен върху възможностите за разделяне и оползотворяване на зелени и биоразградими отпадъци	Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“	5 845 347,60 лева	В процес на изпълнение

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

😊 За периода 01.01.2021г.- 31.12.2021г. са регистрирани 12 броя превишения (9 броя от тях са регистрирани през отоплителните периоди: 7 броя в периода м. януари- м. март и 2 броя през м. ноември) на средноденонощната норма (СДН) $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ по показателя ФПЧ₁₀ при нормативно установен допустим брой от 35 превишения годишно, съгласно Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.58/2010г., с изм. и доп.). През 2021г., за втора поредна година (както и през 2020г.- 23 броя превишения) броят на регистрираните превишения на средноденонощна норма по показателя ФПЧ₁₀ са под нормативно установения допустим брой. Намаление се наблюдава и в регистрираната средногодишна концентрация по показателя ФПЧ₁₀- през 2021г. е $22,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$, за сравнение през 2020г. е $25,50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, при средногодишната норма $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Намаление броя на превишенията на средноденонощната и средногодишната концентрация на показателя ФПЧ₁₀ през изминалата година се дължи на няколко фактора: изпълнение на заложените мерки в „Актуализирана програма за управление на качеството на атмосферния въздух в Община Враца за периода 2019-2023г.“, контрол по спазване изискванията на Закон за чистотата на атмосферния въздух и поднормативната му уредба, както и благоприятни метеорологични условия.

😊 В пълна степен е извършен мониторинг на Дружествата съгласно утвърдените: „График за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2021г.“ и „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ- Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2021г.“.

😊 При проведените през 2021г. контролни мониторинг няма констатирани нарушения на нормите за допустими емисии съгласно Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, Протокол към Конвенцията от 1979г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон, Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации и Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадени Комплексни разрешителни.

😊 В срок са извършени оценки на представените Доклади от дружества, касаещи извършването на собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух и нивата на промишлен шум излъчван в околната среда.

😊 През 2021г., както и в предходни години няма констатирани нарушения на измерените нива на промишлен шум излъчван в околната среда по границите на производствените площадки и в мястото на въздействие съгласно Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на

вредните ефекти от шума върху здравето на населението и на Условие №12. „Шум“ за операторите с издадени Комплексни разрешителни.

 По-голяма отговорност от юридическите лица по отношение на документирането на дейностите с отпадъци.

 По-добри резултати от съвместна дейност по контрола на обекти, извършващи дейности с отпадъци осъществяван от РИОСВ – Враца с ОД на МВР – Враца и др. контролни институции.

 По-голяма част от операторите имат регистрация в Националната информационна система за отпадъци и водят отчетност чрез нея, както и всички документи се подават чрез платформата.

 През 2021г. не са установени съществени нарушения на нормативните изисквания при проверките за контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой и флуорсъдържащите парникови газове. Употребата на озоннарушаващите вещества в хладилните и климатични инсталации е силно ограничена, за сметка на флуорираните парникови газове (ФПГ). Тенденцията е използването на ФПГ с все по-нисък потенциал на глобално затопляне.

 При оценката на представените планове за управление на разтворителите и информацията за количествата на вложените органични разтворители, през 2021 г. не са регистрирани превишения на нормите за допустими емисии и праговете стойности за консумация на разтворителите за съответните дейности и инсталации, източници на емисии на летливи органични съединения на територията на РИОСВ- Враца.

 Обектите притежаващи разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС изпълняват поставените им условия.

 Защитените зони от мрежата Натура 2000 са в добро природозащитно състояние. На територията им са реализирани незначителен брой ИП; не е установено реализиране на дейности, които не са съгласувани от страна на инспекцията; не се констатира нарушения на режимите и забраните, определени със заповедите за обявяването им, както и на условията и мерките поставени в издадените от инспекцията решения.

 В защитените територии от област Враца, се наблюдава тенденция към намаляване на нарушенията по отношение на режимите, съгласно заповедите за обявяването им и Закона за защитените територии.

 Все още има наличие на нерегламентирани сметища.

 Липсата на депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми, формиране на нерегламентирани

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

Все още остава неразрешен проблема с многобройните незаконни автоморги.

Не се почистват своевременно замърсените пътища с отпадъци, което е задължение на собствениците на пътищата. Все още се допуска изхвърляне на смесени битови отпадъци на нерегламентирани места - пътни отбивки и канавки.